

TAMPERE

25.5.2025

XXIII (Viinikka), XXIV (Nekala), XXVI (Jokipohja), JÄRVENSIVU, Asemakaava nro 8725

Diaarinumero: TRE: 932/10.02.01/2020

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

**Asemakaavaehdotuksesta
nähtävilläoloaikana 20.2.–24.3.2025
saadut lausunnot ja muistutukset,
viranomaisilta (2 kpl) osallisilta (59 kpl)**

Vastauskooste useissa mielipiteissä esiintyneisiin teemoihin liittyen

Luonnonsuojelu ja luontoarvot

Monet muistutukset korostavat lidesjärven alueen säilyttämistä luonnontilaisena. Argumentit keskittyvät siihen, että alueen luonnon monimuotoisuus ja harvinaiset lajit, kuten liito-orava ja erilaiset lintulajit, ovat vaarassa, jos alueelle rakennetaan virkistyskäyttöön tarkoitettuja rakennelmia.

Useat muistutukset tuovat esiin huolen lintujen pesimäalueiden häiriintymisestä. Esimerkiksi koirapuiston ja leikki- sekä liikunta-alueen sijoittaminen lintujen pesimäalueiden läheisyyteen koetaan ongelmalliseksi, koska ne voivat häiritä lintujen pesintää ja lisätä liikennettä alueella nykytilanteeseen verrattuna.

Liito-oravan suojelu on keskeinen huolenaihe. Muistutuksissa korostetaan, että liito-oravan elinympäristöä ei saa heikentää, ja että sen kulkuyhteydet tulee turvata.

Vastine: Alueelle aiemmin esitetty koirapuisto on poistettu asemakaavasta ja viheralueen yleissuunnitelmasta. Kaatopaikan alueen puusto säilytetään ja sen myötä myös liito-oravalle soveltuva kulkuyhteys rantavyöhykkeellä säilyy. Ranta-alueen asemakaavamääräyksissä on huomioitu liito-oravan elinympäristö. Myös Nekalanrannan viheralueen keskiosassa sijaitseva liito-oravan kulkuyhteys säilytetään puustoisena. Osin sen kanssa limittyvät luontoteemaiset leikkipaikka ja liikunta-alue esitetään suunniteltaviksi nykyiselle varikkoalueelle, jossa ei nykytilanteessa ole puustoa tai kasvillisuutta. Näille alueille on esitetty istutettavaa uutta puustoa. Leikki- ja liikunta-alueen sijaintia osoittava kaavamääräys on ohjeellinen, joten alueen tarkemmassa suunnittelussa toimintoja on mahdollista sovittaa olemassa olevien puiden sijainteihin. Kestävän ympäristörakentamisen näkökulmat (KESY -toimintamalli) ja Tampereen kaupungin strategian mukainen hiilineutraalius vuoteen 2030 mennessä huomioidaan myös suunniteltaessa uusia leikkipaikkoja sekä niitä kunnossapidettäessä.

Osa vanhan taimiston alueesta on selvitysten perusteella osoitettu asemakaavassa lepakoille ja liito-oraville soveltuvaksi elinympäristöksi. Puustoa tullaan hoitamaan näiden lajien tarpeet huomioiden. Ylitiheää entisen taimistoalueen puustoa harvennetaan myöhemmin tehtävän pitkän aikavälin hoitosuunnitelman mukaisesti, jotta voidaan taata jäljelle jääville puuyksilöille enemmän kasvutilaa ja elinvuosia. Alueelle istutetaan myös uusia puita, jotta puusto säilyisi monipuolisena ja elinvoimaisena.

Asemakaavan ja viheralueen yleissuunnitelman pohjaksi on laadittu kattavasti luontoselvityksiä, jotka ovat asemakaava-aineiston liitteenä.

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset tulevat viitoittamaan alueen tulevaa hoitoa ja käyttöä. Luonnonsuojelualueen rajausta noudattaa Tampereen luonnonsuojelualueohjelmaa ja yleiskaavan tavoitteita. Luonnonsuojelualueeseen kuuluu lidesjärven vesialue ja osa rantavyöhykettä. Tämä rajausta osoitetaan myös asemakaavan suunnittelualueella. lidesjärven etelärannalle asemakaavassa osoitettu pääkäyttötarkoitus VL-10 velvoittaa vaalimaan luonnon monimuotoisuutta. Erillisillä asemakaavamerkinnoilla säilytetään rantavyöhykkeellä ja maalla esiintyvien luonnonsuojelulain mukaisten lajien elinympäristöt. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalueet on osoitettu merkinnällä sl-17 ja soveltuvat kulkureitit merkinnällä sl-6. Lepakoiden elinympäristöt on osoitettu asemakaavassa merkinnällä slep-4. Viitasammakon, täplälampikorennon ja idänkirsikorennon elinympäristö on osoitettu rantavyöhykkeelle merkinnällä luo-4. Sama merkintä vanhan taimiston länsipuolella osoittaa loistuppisien elinympäristön. Asemakaavan yleismääräysten mukaisesti alueen suunnittelussa ja kunnossapidossa on huomioitava alueen merkitys lintujen tärkeänä pesintäalueena sekä muuina aikaisena ruokailu- ja levähdysalueena. Asemakaavassa on annettu yleismääräys myös lepakoiden huomioimisesta alueen valaistusta suunniteltaessa.

Nekalanrannaksi nimettyä lidesjärven etelärantaa koskeva viheralueen yleissuunnitelma perustuu alueen umpeenkasvun välttämiseen sekä mahdollisimman monipuolisten kasvillisuustyyppeiden ja sitä kautta eläimistön elinympäristöjen ylläpitoon. Ilman suunniteltua hoitoa maiseman umpeen kasvu on luontainen kehityskulku. Suunniteltu hoito ei tällä suunnittelualueella kuitenkaan tarkoita perinteisen puistomaista ympäristöä.

Asemakaavatyön yhteydessä on laadittu luonnon monimuotoisuusarviointi (Ramboll Oy), jossa on tarkasteltu asemakaavan ja viheralueen yleissuunnitelman vaikutuksia luonnon monimuotoisuuteen kaava-alueella. Arvion perusteella suunnitelmien mukaiset toimenpiteet eivät vähennä luonnon monimuotoisuutta alueella, vaan lisäävät sitä jonkin verran. Luonnon monimuotoisuusarvio on asemakaava-aineiston liitteenä.

Virkistyskäyttö ja ihmistoiminta

Muistutuksissa ehdotetaan, että virkistysalueet, kuten leikkipuistot ja koirapuistot, sijoitettaisiin muualle kuin lidesjärven välittömään läheisyyteen. Tämä argumentti perustuu siihen, että alueen luonnontilaisuus säilyisi paremmin, jos ihmistoiminta keskitettäisiin muualle.

Useat muistutukset vastustavat nuotiopaikkojen ja piknik-alueiden rakentamista alueelle, koska ne voivat aiheuttaa häiriöitä ja paloturvallisuusriskejä. Lisäksi nuotiopaikkojen puuhuolto koetaan ongelmalliseksi, koska käyttäjät saattavat käyttää paikallista puustoa sytytysmateriaalina.

Vastine: Suunnitteluratkaisut pohjautuvat näkemykseen, että yleiskaavan ja viherpalveluohjelman linjauksia noudattavia, yksittäisiä toiminnallisia alueita on mahdollista sijoittaa lidesjärven etelärannan alueelle eli Nekalanrantaan ilman, että koko alue muuttuisi toiminta- tai perhepuistoksi tai luontoarvot menetettäisiin. lidesjärven etelärannan 20 hehtaarin alueesta toimintaviheralueeksi on esitetty noin 1,5 hehtaaria. Tämä toimintaviheralueen

kokonaispinta-ala kattaa kaikki alueelle esitetyt uudet toiminnot; luontoteemaiset leikki- ja kuntoilupaikan, piknik – ja nuotiopaikan, huoltopihan sekä lintutornin alueen. Noin hehtaari tästä alueesta on nykyisin huolto- tai varikkokäytössä olevia sora- tai hiekkakenttiä Nekalantien välittömässä läheisyydessä. Pääosa uusista toiminnoista voidaan toteuttaa ilman kasvulliseen ympäristöön tehtäviä muutoksia.

Leikkialueen asemakaavamerkintä on ohjeellinen ja varsinainen puistosuunnitelma voidaan toteutusvaiheessa sovittaa olemassa olevien puiden sijainteihin. Leikkipaikkatoiminnan siirtyminen Nekalanrantaan on tarkoitus suunnitella viherpalveluohjelmaa Leikkipaikat 2021-2030 mukaillen vaiheittain siten, että Lampipuiston korttelileikkipaikka säilyy käyttökänsä loppuun, jolloin siitä luovutaan ja alue maisemoidaan Lampipuistoon sopivaksi. Nekalanrannan laajemman alueleikkipaikan on tuolloin tarkoitus olla toteutettuna ja otettavissa käyttöön.

Tampereen leikkipaikkaohjelmassa tavoitellaan paitsi leikkipaikkojen liikunnallisuuden lisäämistä ja niiden monipuolistamista myös käyttäjäkunnan iän nostamista nykyisestä 12 ikävuodesta 15 ikävuoteen. Taustana tässä ovat tutkimustiedot lasten ja nuorten liikkumisen vähenemisestä ja toisaalta liikkumisen – mukaan luettuna esim. kiipeily, roikkuminen ja keinuminen – merkityksestä paitsi fyysiselle kunnolle myös mielenterveydelle. Myös varttuneemmille käyttäjille toimiva alueleikkipaikka tulee suunnitella pientä korttelileikkipaikkaa laajemmaksi ja monipuolisemmaksi. Lampipuiston leikkipaikka on korttelileikkipaikka, eikä sen kehittäminen ja laajentaminen ole mahdollista alueen kulttuurihistoriallisten arvojen vuoksi. Nekalanrantaan tavoitellaan alueleikkipaikan tyyppistä, laajempaa kokonaisuutta.

Koirapuisto on palautteiden johdosta poistettu suunnitelmasta.

Rakennetulla nuotiopaikalla voidaan tarjota vaihtoehto luvattomille maastonuotioille, jotka ovat yleisiä lidesjärven eteläisellä rantavyöhykkeellä. Tampereen keskustan tuntumassa olevilla viheralueilla on rakennettuja nuotiopaikkoja ilman puuhoiltoa, eikä niiden ole havaittu merkittävässä määrin aiheuttavan puiden katkomista lähiympäristössä. Hyvien liikenneyhteyksien ja pysäköintialueen tuntumassa sijaitsevalle nuotiopaikalle omien puiden kuljettaminen on suhteellisen vaivatonta. Toisaalta luvattomilla nuotiopaikoilla poltettavat puut ovat lähes poikkeuksetta ympäristöstä kerättyjä. Luvattomilla maastonuotioilla tulen leviämisen riski on suurempi kuin rakennetulla nuotiopaikalla. Rakennetun nuotiopaikan kokonaishaitat on arvioitu pienemmiksi kuin luvattomien nuotiopaikkojen. Tampereen retkeilyn palveluohjelman 2026 - 2035 tavoitteisiin kuuluu lidesjärven luontopolun kehittäminen. Luontoliikunnassa nuotio on tärkeä elämyksellinen ja sosiaalinen elementti.

Asemakaavan ohella nyt laadittu viheralueen yleissuunnitelma on yleispiirteinen. Sitä tarkennetaan myöhemmin Nekalanrannan alueelle laadittavalla hoito- ja käyttösuunnitelmalla ja kohdekohtaisilla toteutussuunnitelmilla.

Useissa muistutuksissa viitataan Pormestariohjelman 2021-2025 linjauksiin ja runsaasti osallistujia keränneeseen kansalaisadressiin. Aiemman pormestariohjelman ja kansalaismielipiteen ohella asemakaavatyössä ja Nekalanrannan yleissuunnittelussa on pyritty kuitenkin huomioimaan myös

Tampereen kaupungin päätöksenteossa aiemmin linjattuja tavoitteita. Nämä tavoitteet ilmenevät Tampereen luonnonsuojeluohjelmasta, ajantasaisesta yleiskaavasta (Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaavat valtuustokausille 2017-2021 ja 2021-2025) sekä viherpalveluohjelmista (Leikkipaikat 2021-2030, Koirapalvelut 2011-2025). Luonnonsuojeluohjelman ja yleiskaavan on hyväksynyt kaupunginvaltuusto, viherpalveluohjelmat puolestaan yhdyskuntalautakunta. Asemakaavassa esitetty luonnonsuojelualueen rajausta perustuu yleiskaavaan ja luonnonsuojeluohjelmaan. Yleiskaava ja viherpalveluohjelma puolestaan ovat taustalla siinä, miksi toiminnallisia alueita esitetään kaava-alueelle.

Pormestariohjelma ja kansalaisadressi on huomioitu suunnittelussa siten, että asemakaavamääräykset tähtäävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja luontoarvojen turvaamiseen. Viheralueen yleissuunnitelma on kehitetty pääkäyttötarkoitusta kuvaavan kaavamääräyksen, yleismääräysten ja luontoarvoja turvaavien aluemarkintöjen puitteissa.

Taloudelliset näkökohdat

Muistutuksissa kritisoidaan suunnitelman korkeita kustannuksia ja kyseenalaistetaan niiden tarpeellisuus nykyisessä taloustilanteessa. Argumentit keskittyvät siihen, että alueen kehittäminen luonnontilaisena olisi taloudellisesti edullisempaa.

Useissa muistutuksissa ehdotetaan, että alueen kehittämisessä keskityttäisiin luonnontilaisuuden säilyttämiseen, mikä olisi taloudellisesti edullisempaa ja vähentäisi tarpeettomia investointeja.

Vastine: Asemakaava 8725 ja Nekalanrannan viheralueen yleissuunnitelma ovat luonteeltaan mahdollistavia. Asemakaavan tai viheralueen yleissuunnitelman hyväksyminen eivät vielä itsessään ole investointipäätöksiä. Viheralueen kehittäminen tapahtuu vaiheittain ja investoinnit jakautuvat pitkälle aikavälille. Nekalanrannan eri osa-alueiden toteutussuunnittelussa on mahdollista etsiä kustannustehokkaimmat ratkaisut esimerkiksi polkujen ja toiminnallisten alueiden perustamisen suhteen. Osa-alueiden toteuttaminen ja niihin liittyvät kustannukset tuodaan vuosisuunnitelmien yhteydessä hyväksyttäväksi yhdyskuntalautakuntaan. Entisen Nekalan kaatopaikan alueen käsittely on arvioitu uudelleen yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen (nyk. Lupa- ja valvontavirasto) kanssa. Kaatopaikka-alueen puustoon ja rantavyöhykkeeseen liittyvien luontoarvojen säilyttämiseksi alueella ei toteuteta tiivistä kaatopaikan pintarakennetta ja sen vaatimaa kaatopaikkaluiskan muotoilua. Nämä olisivat edellyttäneet mittavia maansiirtotöitä. Kaatopaikan jättäminen pitkälti nykyiselleen vähentää osaltaan alueelle kohdistuvia investointitarpeita.

Valaistus ja meluhaitat

Muistutuksissa vastustetaan alueen valaistusta, koska se häiritsee eläimiä ja luontoa. Argumentit keskittyvät siihen, että keinovalaistus vaikuttaa negatiivisesti alueen ekosysteemiin.

Muistutuksissa tuodaan esiin, että koirapuistoista ja leikkipuistoista kantautuva melu voi häiritä alueen lintujen pesintää ja eläinten elämää sekä alueen asukkaita.

Vastine: Viheralueen yleissuunnitelman yhteydessä laadituissa valaistuksen periaatteissa kiinnitetään huomiota reittien ja toimintojen riittävään valaistukseen, kuitenkin huomioiden luontoarvojen asettamat rajoitteet. Valaistusta on esitetty Nekalantietä lähinnä oleville toiminnallisille alueille. Laajat ranta-alueet, kaatopaikan alue, viljelypalstat ja pääosin myös taimisto jäävät valaisemattomiksi. Alueella noudatetaan ekologisen ulkovalaistuksen periaatteita, jotka on ilmaistu Tampereen ulkovalaistuksen toimintalinjat -suunnitteluohjeessa (2024).

Yhteisöllisyys ja paikallisten asukkaiden näkemykset

Muistutuksissa korostetaan, että paikallisten asukkaiden näkemykset ja toiveet tulisi ottaa huomioon suunnitelmassa. Argumentit keskittyvät siihen, että alueen asukkaat arvostavat luonnontilaisuutta ja vastustavat ihmistoiminnan lisäämistä alueella.

Muistutuksissa viitataan yli 2000 allekirjoituksen adressiin, joka vastustaa suunnitelmia ja vaatii alueen säilyttämistä luonnontilaisena. Tämä osoittaa, että suuri joukko asukkaita vastustaa suunnitelmia.

Vastine: Aiemman pormestariohjelman 2021-2025 ja kansalaismielipiteen ohella asemakaavatyössä ja Nekalanrannan yleissuunnittelussa on pyritty huomioimaan myös muut Tampereen kaupungin päätöksenteossa linjatut tavoitteet alueiden käytöstä ja viherpalvelujen järjestämisestä.

Nämä tavoitteet ilmenevät mm. seuraavissa suunnitelmissa ja ohjelmissa:

- Tampereen luonnonsuojelualueohjelma (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 23.3.2026)
- Ajantasainen yleiskaavayhdistelmä; Kantakaupungin yleiskaava 2040 ja vaihekaavat valtuustokausille 2017-2021 ja 2021-2025 (hyväksytty kaupunginvaltuustossa 2017-2025)
- Viherpalveluohjelmat; Koirapalvelut 2011-2025, Leikkipaikat 2021-2030 (hyväksytty yhdyskuntalautakunnassa 2011 ja 2020)

- Tampereen retkeilyn palveluohjelma 2026-2035 (hyväksytty asunto- ja kiinteistölautakunnassa 18.12.2025)

Nekalanrannan alue vaatii suunniteltua hoitoa umpeenkasvun estämiseksi ja monipuolisten biotooppien säilyttämiseksi. Alue on voimakkaan kulttuurivaikutteista. Kaatopaikan alue jätetään pitkälti nykyiselleen luontoarvojen säilyttämiseksi, viheraluetta tullaan kehittämään ja hoitamaan luonnon monimuotoisuuden ehdoilla ja osallisten palautteiden johdosta koirapuisto on poistettu suunnitelmasta.

Kaatopaikan alueen jättäminen ennalleen

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä olon jälkeen Nekalan vanhalle kaatopaikalle aiemmin suunniteltuja kunnostustoimenpiteitä on arvioitu uudelleen yhteistyössä ELY-keskuksen (1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto) kanssa. Keskustelua ELY-keskuksen kanssa käytiin vuoden 2025 aikana ja johtopäätöksenä todettiin, että kaatopaikka-alueen luontoarvojen säilyttäminen (liito-oravat, viitasammakot, linnusto) on tärkeämpää kuin kaatopaikasta aiheutuvien, vähäisiksi todettujen ympäristöhaittojen torjunta. Näin ollen päädyttiin päivittämään pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointia ratkaisulle, jossa jätetäyttöä ei tullaakaan kunnostamaan peittämällä ja luiskaa muotoilemalla. Näin kaatopaikka-alueen puusto ja rantavyöhyke sekä niihin liittyvät luontoarvot voidaan säilyttää, koska mittavia maansiirtotöitä ei tarvita.

Päivitetystä puhdistustarpeen arvioinnissa esitetään ratkaisua, jossa kaatopaikalle ei rakenneta tiivistä pintakerrosta ja haitta-ainepitoiset ja/tai jätteelliset maa-ainekset jäävät pääosin sijoilleen. Alueella on tutkimuksen mukaan pilaantumaton pintamaa ja kuormitus lidesjärveen on nykyisin hyvin maltillista. Tarkennetut tutkimukset ja päivitetty riskinarviointi toimitettiin Pirkanmaan ELY-keskukselle, joka lausui näkemyksensä marraskuussa 2025, että arvioinnin perusteella Nekalan entisestä kaatopaikasta ei aiheudu merkittävää terveysriskiä alueen nykyisessä käytössä. Kaatopaikka-alueen vaikutuksia ympäristölle tarkkaillaan ympäristöviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman mukaisesti ja raportoidaan viranomaisille vuosittain.

Kaatopaikka-alueella on todettu runsaasti haitallisia vieraslajeja, joiden torjuntaa mm. maa-aineksilla peittäen suunnitellaan tarkemmin viheralueen toteutussuunnittelun yhteydessä.

Lausunto 1, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus:

Luontoarvot

lidesjärven asemakaava 8725 pyrkii tasapainottamaan alueen kehittämisen ja luontoarvojen säilyttämisen, mikä on haastavaa. ELY-keskus toi aikaisemmassa vaiheessa esiin mm., että virkistysrakenteet tulee sijoittaa siten, etteivät ne aiheuta haittaa liito-oravan kulkuyhteydelle eivätkä muille luontoarvoille. Koirapuisto on kaavaehdotuksessa siirretty kauemmaksi liito-oravan kulkuyhteydestä. Leikkipaikka sijoitetaan lidesjärven puiston asemakaava-alueen länsipuolelle, nykyiselle varikkoalueelle. Tämä alue on valittu, koska se on jo voimakkaasti ihmisen muokkaama ja siellä ei ole erityisiä luontoarvoja tai huomionarvoisia kasvillisuus- tai kasvikohteita. Leikkipaikan sijoittaminen varikkoalueelle vähentää vaikutuksia alueen arvokkaisiin biotooppeihin ja luonnon monimuotoisuuteen. Lisäksi alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on huomioitu puiden säilyttäminen ja istuttaminen. ELY-keskus pitää hyvänä, että näitä virkistysalueita ja niiden sijoittamista on arvioitu suhteessa luontoarvoihin.

Haasteita aiheuttaa myös Nekalan vanhan kaatopaikan kunnostaminen luontoarvojen läheisyydessä. Kunnostettavan kaatopaikan vierestä on määritetty kolme liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkaa. Kahden eteläisimmän lisääntymis- tai levähdyspaikan luona kunnostettavaa aluetta on mahdollista siirtää niin, ettei alue tule 30 metriä lähemmäksi pesäpuita. Pohjoisimman pesäpuun luona kunnostusta joutuu kuitenkin tekemään lähempänä kuin 30 metriä pesäpuusta, mahdollisesti joudutaan tarkastelemaan jopa pesäpuun kaatamisen tarvetta. ELY-keskus on antanut lausunnon, että mikäli liito-oravan pesäpuun 30 metrin suoja-alueelta poistetaan puita niin se edellyttää luonnonsuojelulain mukaista poikkeamislupaa. ELY-keskus tuo myös esiin, että mikäli kaatopaikan kunnostuksessa hävitetään tai heikennetään muidenkin direktiivilajien elinolosuhteita, tulee niillekin toimille hakea poikkeamislupaa.

Muutkin rakentamisen aikaiset luontovaikutukset tulee huomioida. Asemakaavaehdotukseen onkin kirjattu, että hulevesiselvitys ja – suunnitelma tulee huomioida jatkosuunnittelussa ja ennen rakentamisen aloittamista on tehtävä rakentamisaikaisten hulevesien hallintasuunnitelma. Nekalan vanhan kaatopaikan kunnostaminen vaatii myös ympäristönsuojelulain mukaisen päätöksen pilaantuneen maaperän puhdistamisesta. Ennen kunnostustöihin ryhtymistä tulee laatia kaatopaikka-

VASTINE JA TOIMENPITEET

Lausuntovaiheen jälkeen käytiin ELY-keskuksen kanssa keskusteluja kaatopaikka-alueen ratkaisusta. Nekalan vanhan kaatopaikan alueella olevien luontoarvojen säilyttämiseksi päätettiin tarkastella vaihtoehtoa, jossa kaatopaikalle ei rakennettaisi tiivisrakenteita. Tällöin olisi mahdollista välttää mittavat maansiirtotyöt ja muun puuston ohella myös pohjoisimman liito-oravan pesäpuun säilyttäminen olisi mahdollista. Kaatopaikan kunnostustarpeen arviointi ja riskinarviointi päivitettiin ja toimitettiin ELY-keskukselle lausuntoa varten. Lausunto saatiin 28.11.2025. ELY-keskus totesi, että päivitetyn pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin perusteella Nekalan entisestä kaatopaikasta ei aiheudu merkittävää terveystarpeita alueen nykyisessä käytössä. Ekologinen riski on hallittavissa. Ravinnekuormituksen vähentämiseksi hulevesien hallintaan tulee kuitenkin mahdollisuuksien mukaan kiinnittää huomiota. Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alueella ei ole tällä hetkellä tarvetta maaperän lisätutkimuksiin eikä -puhdistamiseen.

Kaatopaikka-aluetta koskevat päivitykset asemakaavassa ja viheralueen yleissuunnitelmassa perustuvat ajatukseen, että kaatopaikalle ei rakenneta tiivistä pintakerrosta. Luiskissa kasvava puusto ja pääosin myös kaatopaikan lakialueen puusto saadaan säilytettyä.

Haitallisia vieraslajeja torjutaan tarkemman suunnitelman mukaisesti mm. maakerroksella peittäen.

alueen kunnostuksen yleissuunnitelma ja tehdä maaperän puhdistamisesta ilmoitus Pirkanmaan ELY-keskukseen, joka antaa puhdistamisesta päätöksen.

Haitallisia vieraslajeja, kuten jättipalsami, komealupiini, jättitattaret ja isosorsimo, on löydetty erityisesti entisen kaatopaikan sekä sen läheisyydessä olevien ranta-alueiden vyöhykkeeltä.

Haitallisten vieraslajien torjunta on tärkeää kaatopaikka-aluetta kunnostaessa. On myös varmistettava, etteivät vieraslajit pääse leviämään maamassojen kautta.

Pilaantuneet maa-ainekset

Nekalan vanhan kaatopaikan kunnostustarpeen arvioinnissa on todettu, että jätetäyttöalueen kunnostaminen massanvaihtoon perustuvilla menetelmillä ei ole teknisesti ja taloudellisesti suositeltavaa. Alueelle on suunniteltu varsinaisen jätetäyttöalueen peittämiseen ja vesien hallintaan perustuva kunnostus. Ehdotusvaiheen kaavassa pima-7 määräyksellä edellytetään puhdistamaan alueen maaperä ja poistamaan jätteet maaperästä. ELY-keskus on lausunut alustavasta kunnostussuunnitelmasta, että edellä mainitut suunnitellut kunnostustoimenpiteet ovat asianmukaisia ja riittäviä alueen nykyinen ja tuleva käyttötarkoitus huomioiden. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alustava kunnostussuunnitelma huomioon ottaen kaavamääräykset pima-7 ja pima-8 tulisi yhdistää yhdeksi määräykseksi. Määräyksessä tulee edellyttää alueen maaperän pilaantuneisuuden tutkimista ja tarvittaessa kunnostamista ympäristöviranomaisen hyväksymien suunnitelmien mukaisesti.

Asemakaavassa vanhan kaatopaikan alueelle on esitetty kaavamääräys *pima-9: Alueen maaperän pilaantuneisuus tulee selvittää ja tarvittaessa puhdistaa sekä jätteet poistaa maaperästä.*

Asemakaavan yleismääräyksillä esitetään maankäytön rajoitukset pilaantuneen maaperän alueilla.

<p>Lausunto 2, Pirkanmaan maakuntamuseo:</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo on antanut hankkeesta aikaisemmat lausunnot diar. 751/2020 ja diar. 933/2024. Edellisessä, luonnosvaiheen lausunnossaan maakuntamuseo totesi, että kaavaselostusta olisi hyvä täydentää kirjaamalla siihen myös järven pohjoisrannan rakennettuun ympäristöön liittyvät arvot; lidesjärven laakson avoimeen maisematilaan ja rantamaisemaan liittyvät arvot, sekä selvitykset, joissa nämä arvot on määritelty. Lisäksi esitettiin, että tulevan huoltorakennuksen ja mahdollisen aidan kaupunkikuvallista laatua ohjataan kaavamääräyksiin.</p> <p>Kaavaselostusta on ehdotusvaiheessa täydennetty järven pohjoisrannan rakennetun ympäristön arvojen osalta. Kalevankankaan harjujakso on mainittu kaavan lähtötiedoissa. Pirkanmaan maakuntamuseo esittää, että myös tieto harjun asemasta valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena lisätään selostukseen. Selostukseen on listattu kaavahankkeen yhteydessä laaditut selvitykset, muttei muissa yhteyksissä toteutettuja lidesjärven ympäristön rakennettua ympäristöä ja maisemaa koskevia selvityksiä. Maakuntamuseo esittää edelleen, että kaavaselostusta täydennetään niiden osalta.</p> <p>Rakentamisen kaupunkikuvallista laatua on kaavaehdotuksessa ohjattu yleismääräyksissä, eikä maakuntamuseolla ole kaavaratkaisusta rakennetun ympäristön tai maiseman osalta muuta huomautettavaa.</p> <p>Aikaisemmassa lausunnossa Pirkanmaan maakuntamuseo totesi arkeologisen kulttuuriperinnön osalta, että kaava-alueelta on tehty arkeologinen selvitys Tampere, lidesjärven arkeologinen selvitys 2022/FCG Finnish Consulting Group Oy. Selvitys puuttuu yhä selostuksesta. Se tulisi lisätä kappaleeseen 5 kaava-alueita koskevat selvitykset. Maakuntamuseo pyysi muutosta kohteen (Järvensivu, kiinteä muinaisjäänös, historiallinen kylänpaikka, muinaisjäänösrekisteritunnus 1000046230) määräykseen, joka on nyt hyväksyttävissä.</p>	<p>VASTINE JA TOIMENPITEET</p> <p>Selostukseen on lisätty tieto Kalevankankaan harjujakson asemasta valtakunnallisesti arvokkaana maisema-alueena.</p> <p>Selostukseen on myös lisätty tieto arkeologisesta selvityksestä ja valtakunnallisia maisema-alueita koskevasta selvityksestä.</p>

MUISTUTUKSET (tekstit alkuperäisinä, viittaukset henkilötietoihin poistettu)	VASTINE JA TOIMENPITEET
<p>Muistutus 1: Ilmoitan mielipiteenäni ja toiveenani, että lidesjärven tulevaa virkistysaluettaavaa (asemakaavan numero 8725 ja diaarinumero TRE:932/10.02.01/2020) suunniteltaessa alue päätetään jättää luonnonsuojelukäyttöön siten, että mahdollinen maastonmuutoksia vaativa ja luonnontilaisia alueita kaventava/vähentävä virkistyskäyttö (leikkipuistot, koirapuistot, nuotiopaikat jne) rakennetaan/suunnitellaan sellaisille lähialueille, joilla tähän on jo olemassa olevat edellytykset, käytännössä siis Nekalantien toiselle puolelle Viinikkaan. Ei riitä että pelkkä järvi ja sen välitön rantaviiva suojellaan (kuten kaavaehdotus käytännössä ohjaisi) vaan arvokkaan lintujärven (jolla tavataan monia harvinaisia lajeja) alue suojellaan riittävästi. Esimerkiksi koirapuiston sijoittaminen lintujen pesimäalueen välittömään tuntumaan häiritsee ja ehkäisee lintujen pesintää ja tuottaa myös paljon lisää liikennettä. Seuraava askel on todennäköisesti vaatimus saada lisää pysäköintitilaa. Alue on ainutlaatuinen. Älkää tuhotko sitä lyhytnäköisin, korkeintaan muutaman vuosikymmenen kantamalle vievin maanrakennustoimin, sillä ennallistaminen ei ole mahdollista.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 2: Lähialueen asukkaana haluan kiittää lidesjärven puiston kaavasta. Ratkaisu huomioi hienosti luontoarvot ja luo kauan kaivatun viihtyisän viher/virkistysalueen Viinikka-Nekalaan. Vihersuunnitelma on taitavasti tehty, virkistystoiminnot on tuotu varsin hienovaraisesti arvokkaan luontoympäristön yhteyteen. Toivon, että suunnitelma toteutetaan mahdollisimman pian!</p>	
<p>Muistutus 3: Luonnonystävän ja lintuharrastajan näkökulmasta suunnitelmasta tulee poistaa: Piknik- ja nuotiopaikat, pelailunurmi, leikkipaikat ja koira-aitaukset. Lasten leikkipaikka on jo Lampipuiston puolella ja pelikenttä pienen matkan päässä. Ei saa tuhota lidesjärven puistoaluetta! Alue tulee jättää mahdollisimman luonnontilaiseksi, jotta näin lähellä keskustaa ja helposti saavutettava oleva lintuparatiisi säilyy. Ihmistoiminnaksi riittää kävely, luonnon katselu ja kuuntelu. Koirien ulkoiluttajia pitää ohjata pitämään koiransa kytkettyinä. Koirat juoksevat alueella usein vapaina.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 4: lidesjärven kaava on älytön luonnonsuojelu alueen tuho. Nekala Viinikka alueella on lasten leikkialueita aivan tarpeeksi ja sijainti vilkkaasti liikennöidyn nekalantien toiselle puolelle on järjenköyhää . Ei istutus nurmelle, huolto työt aiheuttaa häiriöä alueen eläimille. Kaatopaikan kunnostus uusi lintutorni polkujen kunnostus on hyviä muut saa jättää tekemättä. Luulisin päättäjille riittävän aiemmat selvitykset alueen tärkeästä annista ihmisille tällaisenaan. Ihmetellään mikä vimma</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>kaupungilla on tuhota kuuluisa lintujärvi. Nyt järki käteen ja keskusteluun lintu väen kanssa ja todellakin jättää kaavasta ihmisten HopLop puisto.</p>	
<p>Muistutus 5: Olen aina ihaillut aluetta, joka elää pääosin omaa elämäänsä ja jolla luonto saa elää. lidesjärvellä linnut viihtyvät ja luonto sommittelee omia kiemuroitaan. On erityistä, että kaupunkialueella on tällainen alue, jossa on turvapaikkoja, pesimäpaikkoja ja ruokailupaikkoja monille lintulajeille. Kun on linnunlaulua, jota lidesjärven alueella on, on hyvinvointia myös ihmisellä. Luonnon omat sommitelmat takaavat monimuotoisuutta myös meille. Olemmehan vain yksi pieni osa luontoa, ja silti meillä kaikilla on juuri nyt mahdollisuus ihailla tätä aluetta ja sen eloisaa elämää. Annetaan luonnon elää alueella omaa elämäänsä ja jätetään koira- sekä ihmispuistot pois alueelta. Lintujen vuoksi toivon, että teette yhteistyötä lintuja ja niiden tarpeita tuntevan henkilön kanssa, Facebookin lidesjärvi Pro -ryhmässä on esimerkiksi mainittu Jukka T. Helin.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 6: Koirapuiston, leikkikentän ja pelinurmen kustannusarvio on noin 6 miljoonaa euroa. Aivan Nekalantien toisella puolella on jo nyt iso Viinikanpuisto ja Lampipuiston leikkikenttä, joka on vastikään kunnostettu. Korttelin päässä on myös urheilukenttä. Olemassa olevaa leikkipuistoa ei kannata lopettaa, jotta voidaan tehdä uusi tien toiselle puolelle. Ja jos se säilytetään, ei ole tarvetta uudelle. Vanhan kaatopaikan alue pitää kunnostaa, jotta sen valumavedet eivät pilaa ympäristöä. Myös nykyisen varikkoalueen kaltaiset hiekkakentät pitää muokata niin, että ne alkavat vihertää. Luonnonmukaistaminen tulee todennäköisesti paljon halvemmaksi kuin peli- ja leikkikenttien rakentaminen. Niin kutsuttuja oleskelualueita eli pelkkää avointa nurmikkokenttää tai lautarakenteita rantojen päällä on jo riittämiin, ja lisää tulee Viinikanlahteen. Olisi sekä luonnon että kaupungin talouden kannalta parempi keskittää pelit ja leikit olemassa oleviin puistoihin Viinikan puolelle Nekalantietä ja antaa lidesrannassa etusija linnuille ja luonnolle. Luontopolkuja sinne kyllä mahtuu.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 7: Toivottavasti lidesjärven alueen suunnitelmaa ei toteuteta nyt kaavaillun mukaisesti. Linnut ovat kaiken A ja O meille tällä suunnalla asuville ja täällä käyville. Suunnitelma ei ota lintuja ja muuta elävää elämää tarpeeksi huomioon, vaan ihmisen etu edellä mennään. Ihmisille on jo ihan riittävästi paikkoja muualla kaupungissa! Konsultoikaa luonnonsuojelijoita ja lintuaktiiveja.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>Muistutus 8: Olen erittäin tyytyväinen, että kaupunki on vihdoin tekemässä oikeita päätöksiä koskien lidesjärven ja eritoten Nekalantien varren viihtyvyyttä. Hienoa, että suunnitelmissa on otettu huomioon järven ja rantojen luonnontilainen herkkyys kuuluisana lintujärvenä ja rantojen välitön läheisyys jää koskemattomaksi. Nythän keskustan läheinen Nekalantien puoli näyttää lähinnä kaatopaikalta ja sekaiselta ryteiköltä.</p>	
<p>Muistutus 9: Yleisesti hyvä kun aluetta parannetaan. Suunnitelma on mielestäni hyvä sekä luonnolle että ihmisille. Kaatopaikan korjaus on ykkösasia. Alueen käytön kannalta tärkeää myös kevyet polut ja alueen valaisu. Perheiden ja muiden liikkujien kannalta pelinurmi ja nuotiopaikka ja leikkikenttä on kannatettavia. Uusi lintutorni plussaa. Kannatan suunnitelmaa ja oletan että lidesjärven käyttö luonnonmukaisena lintujärvenäkin jatkuu ja mahdollistaa uusillekin käyttäjille luonnon tarkkailun.</p>	
<p>Muistutus 10: Vastustan sekä koirapuistojen että lasten leikkipuistojen sijoittamista lidesjärven ja Nekalantien väliselle alueelle. Toivon myös, että alueen luonnontila säilytettäisiin mahdollimman pitkälle. Koirapuistot eivät sovellu alueelle koirien tuoman metelin takia. Haukunta häiritsisi alueen lintuja ja muita eläimiä. Aivan suunniteltujen koirapuistojen vieressä on ns. tikkametsä, jossa kuulee ja näkee lukuisia lintulajeja päivittäin. Satakielen laulua voi kuulla aivan tuon suunnitellun koirapuistojen kohdan lähellä. Taitaisi myös satakielelle tulla lähtö, jos koirat valtaisivat alueen. Suunnitellut koirapuistot häiritsisivät tietenkin myös viereisten Rantaraitin, Ahotien ja Lounaantien asukkaiden elämää merkittävästi. En ymmärrä miksi kaupunki haluaa kaksi koirapuistoa aivan asutuksen viereen ja merkittävän luontokohteen kylkeen. Jos kaupungilla on runsaasti ylimääräistä rahaa ja Nekalan suuntaan on aivan välttämätöntä rakentaa puistoja koirille, niin toivon, että etsisitte niille paikkaa esimerkiksi Nekalan teollisuusalueen tienoilta tai Lahdenperänkatua reunustavan Vihiojanpuiston tietämiltä. Lasten leikkikentän perustaminen lidesjärven ja Nekalantien väliin ei ole millään muotoa järkevää. Perinteikäs Lampipuiston leikkikenttä on ollut iät ja ajat alueen lasten käytössä. Se uusittiin muutama vuosi sitten, se on aidattu ja sitä ympäröi laaja viihtyisä puistoalue. Lampipuiston leikkikenttä on turvallinen, vähän isommat lapset voivat kulkea sinne yksinkin alueen pieniä katuja pitkin ja leikkikenttää vastapäätä on asuintaloja. Lasten puuhailu Lampipuiston leikkikentällä on turvallista ja alue on myös valaistu. Lampipuiston leikkikenttä on jatkuvasti ahkerassa käytössä. Vilkkaan Nekalantien ylittäminen toisi riskejä lasten kulkemiseen. En ymmärrä, miksi hyvästä nykyisestä leikkipuistosta Lampipuistossa haluttaisiin luopua ja rakentaa uutta paikkaan, joka ei lasten kannalta olisi ollenkaan yhtä hyvä. Toivoisin, että suunnitelmaanne</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>harkittaisiin vielä kerran. Kaupungin talouden kannalta ajateltuna säästäisitte rahaa, jos karsisitte mm. näitä ehdottamiani kaava-alueen hankkeita. Toteuttaisitte samalla monen alueen asukkaan ja tamperelaisen luonnonystävän toiveen. Mikäli vanhan kaatopaikan aluetta on kunnostettava valumien estämiseksi, se vie varmasti ihan riittävästi rahaa ja on alueen ympäristön kannalta oleellisempaa. Iidesjärven ja Nekalantien väliselle alueelle ei kaivata rakentamista eikä puistoa. Tuntuu järkyttävältä ajatella nurmikenttiä, alueen valaisemista ja koirapuistojen mukanaan tuomaa haukuntaa. Alue on äärimmäisen tärkeä sellaisenaan meille ihmisille, linnuille ja muillekin luonnon otuksille. Jos on aivan pakko tehdä jotain, tehkää mahdollisimman vähän - säästäkää luontoa ja rahaa.</p>	
<p>Muistutus 11: Havaitsin viime keväänä matonpesupaikan edustalla rannassa viitasammakoiden pulputusta. Ääni kuului melko heikkona naurulokkien huutaessa taustalla, joten olivat aivan lähellä. Viitasammakko on EU:n luontodirektiivilaji, jonka lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikentäminen on luonnonsuojelulla kiellettyä. Pulputus eli soidintaminen osoittaa paikan lisääntymisalueeksi. Huomasin, että viitasammakkoselvityksestä on useampi vuosi (2019 muistaakseni) - tällöin viitasammakkoja ei juuri tuolla alueella oltu havaittu. Mikäli alueelle rakennetaan lintulava tai - torni ja puustoa poistetaan niin rantavyöhyke olisi syytä jättää rauhaan. Toivottavaa olisi, että alueelle tehtäisiin keväällä huhti-toukokuussa tarkistus viitasammakoiden soidinaikaan. Laji.fi:hin jäi itsellä kirjaamatta, mutta asia tuli mieleen, kun kuulin alueen mahdollisesta muokkauksesta.</p>	<p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Viitasammakoiden elinympäristöt koko rantavyöhykkeellä sisältyvät asemakaavassa esitettyyn luonnonsuojelualueeseen (SL) ja aluerajaukseen ”Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla esiintyy luonnonsuojelulain mukaisesti huomioitava laji tai luontotyyppi” (luo-4).</p>
<p>Muistutus 12: Mielestäni alueen suunnitelma on hyvä. Siinä on huomioitu luontoalue ja kunnostettava alue järkevästi. Kaatopaikka on tärkeä suunnitella luontoa ajatellen joka onkin hyvin ideoitu. Parkkialue viljelypalstojen lähelle on tärkeä ajatellen palstojen viljelyyn tarvittavia isoja multasäkkejä ym tarvikkeita. Kulkuväylien (pitkospuut) kunnostaminen tuo turvallisuutta retkeilyyn niin lapsille kuin huonompikuntoisille henkilöille. Takiaiset ovat vallanneet kaikki niittyalueet. Kaivataan myös luonnonkukkaniittyjä hyönteisiä ja monimuotoisuutta ajatellen. Lapsille uudenlaista luontopuistoa voisi ideoida, esim kuvatauluja eri kasveista, eläimistä ja linnuista. Tämä voisi inspiroida lapsia retkeilemään alueella ja löytämään kyseisiä kohteita. Voisiko koulun ja päiväkotien kanssa yhdessä suunnitella aivan uudenlaista lasten luontopuistoa? Nekalantien varsille pusikoiden siistiminen, puiden istuttaminen. Näkyväisyys alueelle ehkäisisi alueen käyttöä mm kaatopaikkana. Itäpuolen lintutorni vaatisi täyden remontin. Pilyn kanssa kannattaa suunnitella toista tornia, mikäli</p>	

<p>sitä halutaan. Mutta kokonaisuutena alueen suunnitelma on hyvä ja luontoa kunnioittava. Kiitos. Tätä ollaan odotettu jo vuosia.</p>	
<p>Muistutus 13: IIDESJÄRVEN LUONTOARVOT ON TURVATTAVA Mielipiteet ja muistutukset -otsikolla saatan kohteliaimmin tiedoksenne, että vastustan jyrkästi kyseistä kaavaehdotusta 8725 ja viittaan Jukka T. Helinin Muistutuskirjoitukseen 'Iidesjärvi on säilytettävä rauhallisena luonnonalueena' Aamulehdessä viime viikolla. Iidesjärven tulee antaa olla sellaisenaan ja pidättäytyä kaikista toimenpiteistä. Iidesjärvelle on vuosikymmeniä tehty linturetkiä, koska siellä saattaa bongata mitä harvinaisimpia lintulajeja. Järvensivun kadunnimet on ristitty lintujen nimillä: Tikantie, Teerentie, Peiponpolku, Kurpantie, Tiaisentie jne. Iidesjärven rikkaan linnuston kunniaksi. Kevään tulleen lintujen konsertti on mieltä ylentävää. Vanhoina aikoina Iidesjärveä on pidetty kaatopaikkana ja järven pohjaan on hautautunut pahoja ympäristömyrkyjä johtuen sinne heitetyistä akuista ja muista vaarallisia aineita sisältävistä tuotteista ja laitteista. Linnut ja lapset eivät ole sekään ihanteellinen yhdistelmä, lapset voivat olla hyvinkin julmia ja tehdä pahaa linnuille. Olen nähnyt, että jopa Keskustorilla pikkupojat ovat potkineet lintuja oman äitinsä seurassa äitien tätä puuhaa seuratessa ja sallissa. Itse en jää toimeksi tällaista eläinräkkäystä nähdessäni. Lapset testaavat rajojaan ja tekevät välillä ilkivaltaa ymmärtämättä tekojensa seurauksia, he hakevat aikuisten huomiota kyseenalaisilla tavoilla, jos he eivät saa hyväksyntää hyvien tekojen kautta. Linnut ovat ihmisten armoilla ja koska Iidesjärven lintukanta on supistunut, tarvitaan toimenpiteitä, jotka edistävät lintujen elinolosuhteita siellä. Linnut ja koiratkaan eivät sovi yhteen, koirat haukkuvat ja ryntäilevät lintujen perään hallitsemattomasti, jos niiden omistajat eivät huolehdi valvontavelvollisuudestaan. Varpuset uhkaavat kuolla sukupuuttoon, ne ovat yksi esimerkki uhanalaisista lintulajeista. Lintujen laulun tunnistaminen on taitolaji, lintujen tunnistaminen samoin. Tampere silpoo omia kasvojaan rikkomalla Iidesjärven idyllin, joka on jätettävä rauhaan.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 14: Nekalan ja Viinikan lähialueella on hyvin vähän luontokohteita lähellä. 6 miljoonaa voisi hyödyntää Iidesrannan kunnostamiseen ja vieraslajien torjumiseen. Olen huolissani Iidesrannan heikkenevästä kunnosta. Rannalta on paljon Jättipalsamia, lupiinia ja muita vieraslajeja, joka voi aiheuttaa luonnonmoninaisuuden heikentämisestä sekä voi aiheuttaa eroosiota. Ehdotan että Iidesrantaan tehdään perheille ja lapsille suunniteltu luontopolku, jossa on tietoa alueen eläimistä ja kasvillisuudesta sekä luonnonsuojelusta. Luontopolkua voisi hyödyntää myös kaupungin</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>varhaiskasvatuksessa, kuten päiväkodeissa ja alakouluissa. Näin lapsille voisi tarjota leikkipuiston sijaan mahdollisuuden liikkua luontomaisessa ympäristössä. Nuotiopaikka kuulostaa hyvältä, mutta pitää ottaa huomioon osaako kaikki retkeilijät etiketit. Nuotiopaikka tuo paljon roskaa ja ilkeältä mahdollisuutta.</p>	
<p>Muistutus 15: lidesjärven uudistus vaarantaa luontoarvot. lidesjärvi on Tampereen kaupunkialueella ainutlaatuinen luontokohde, jolla on suuri positiivinen vaikutus kaupunkilaisten elämänlaatuun ja vapaa-ajan mahdollisuuksiin. 10 minuutin pyörämatkan päässä keskustasta on mahdollista nauttia mittavasta eläinlajien kirjosta: suunnitelman kohteena olevalla alueella havaitaan jatkuvasti todella monipuolisesti eri lajeja metsäkauriista kärppään ja satakielestä kanahaukkaan. Yhdistettynä itäpäähän lintutorniin lidesjärven alue on loistava kohde aidon luonnon tarkkailuun, jollaisia ei keskustan tuntumassa muita ole. Asemakaava uhkaa köyhdyttää luontokohdetta merkittävästi. Alue Nekalantien ja lidesjärven välissä on kapea kaistale, ja erityisesti suunniteltujen koira- ja leikkipuiston kohdalla luontovyöhyke kapenisi vaarallisen paljon ja toisi voimakkaan ihmistoiminnan kriittisen lähelle alueen hienoimpia lintu- ja eläinpaikkoja. On suuri vaara, että eläimet eivät enää viihtyisi pienentyneellä kaistaleella. lidesjärven luonnon tarkkailusta voi saada paljon leikkipuistoja hienompia elämyksiä. Ulkomaalaiset vierailijat ovat olleet ihmeissään, että tällainen luontokokemus on mahdollista kaupunkiasujalle. Luontoarvojen lisäksi asemakaavan alue on myös merkittävä yhteisöllisyyden lähde. Siellä liikkuu paljon luonnosta kiinnostuneita ihmisiä, ja lähes joka kerta törmääkin muihin kulkijoihin, jotka osaavat kertoa alueella tehdyistä tuoreista havainnoista. Lisäksi esim. Facebookissa 1700 jäsenen aktiivinen Pro lidesjärvi -ryhmä on osoitus luontokohteen merkityksestä lähialueen asukkaille ja erinomainen yhteisöllinen apu alueen luonnon tarkkailuun. lidesjärven eteläpuoli tulee säilyttää ensisijaisesti kaupunkilaisten lähiluontokohteena, eikä sen luontoarvoja saa heikentää nurmikko- tai kenttäalueilla. Kaupunki tarvitsee eriluonteisia virkistysalueita. Puistoilla on paikkansa, mutta näin eläinrikkaita luontokohteita ei Tampereen kaupunkialueella ole muita.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 16: Tässä suunnitelmassa, jossa on 20 ha alue käsitteillä, aluetta ei edelleenkaan suunnitella muille kuin muuttolinnoille. Niille on jo järven toisessa päässä alue ja jos suunnitelman viehättävät rantakaislikot ja pusikot säilytetään, rauha heidän sielulle säilyy. Mutta. Nekalan tie on läpiajoalue. Toisella puolella on jo 1950-luvulla rakennettuja puutaloja ja jos lintujen elämää halutaan oikein rauhoittaa, pitäisi 3 ha aluetta tien varrelta kaavoittaa 2-3 kerroksisille taloille. Se estäisi äänen</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Asuntorakentamisesta on ehdotuksesta huolimatta pidättäytytty.</p>

<p>kuulumisen muuttolintujen alueelle. Samoin alueella pitäisi olla edes joku mahdollisuus kaupalliseen toimintaan, joka toisi alueelle muitakin, kuin kumisaappaiden omistajia. Ei ostoskeskusta, mutta edes kahvila/ravintola. Alueen valaistus on tärkeää. Jos liikuntareittiä lidesjärven ympäri halutaan mahdollistaa, turvallisuus on tärkeä asia. Tässä suunnitelmassa puiston käyttö on auringon valoon sidottua, joka on ison alueen käytön aliarvioimista. Nekalan kehitykseen ei ole panostettu jeniäkään puoleen vuosikymmeneen ja tässä olisi paikka aluetta kehittää. Ymmärrän, että raskasmetallien ja muun sheissen määrä on niin valtava, että vanhan kaatopaikan alueen osalta kätkeminen on paras ratkaisu, mutta etenkin kaupungin puutarhan alue sopii muuhunkin kuin niityksi. Siellä ei löydy kuin vieraslajeja ja niistä pitää päästä eroon. Ja kyllä tuohon alueelle yksi urheilukenttäkin sopisi. Ei edelleenkään veisi linnuilta, sammakoista tai perhosilta elintilaa. Ei mitään höpö höpö peli niittyä. Kuulostaa lähinnä urheilun ja liikunnan vihaajien suunnitelmalta. Miettikää vilkkaan Nekalantien vierusta uudestaan. Siihen saisi 15.000 kerrosneliötä ilman tuskaa ja kaikki kiittäisivät.</p>	
<p>Muistutus 17: lidesjärvi ympäristöineen pitää jättää luonnostilaiseksi kuten pormestariohjelmassa on luvattu. Koirapuistoille yms. rakennelmille löytyy tilaa muualtakin kuin korvaamattoman arvokkaan lintujärven rannalta. Linnuille pusikkoa, ei puistoa! Toivottavasti lidesjärven rannat jätetään koskemattomaksi nykyiselleen. Ainoastaan jo olemassa oleva lintutorni pitäisi pikaisesti kunnostaa. Kaukajärvellä Tampereen kaupunki jo tuhosi arvokkaan lintualueen "luonnonmukaistaessaan" alueen puistoksi.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 18: lidesjärvi on merkittävä luonnonharrastuksen kohde. Sen linnusto tunnetaan hyvin jo vuosikymmenten takaa, ja järvi on Pirkanmaan tärkeimpiä lintuvesiä. Järven ranta- ja vesikasvillisuudesta on tehty useita tutkimuksia, ja siellä tiedetään kasvavan useita harvinaisia runsasravinteisten vesien kasveja. Nekalanrannan alue on osin lähes luonnontilainen ja osin ihmistoiminnan voimakkaasti muovaama. Siitä on kehittynyt luonnoltaan kiinnostava alue, jossa on runsaasti monien eliöryhmien lajeja ja runsaasti luonnon monimuotoisuutta lisääviä rakennepiirteitä. Pienet metsiköt, pensaikot ja niittymäiset alueet muodostavat vaihtelevan mosaiikkimaisen kokonaisuuden, jossa luontaisen lajiston lisäksi tavataan vanhan taimitarha-alueen, maa-alueiden varastoinnin ja puutarhajätteiden tuonnin sekä liikenteen tuomia puutarhakarkulaisia ja kiinnostavia tulokaslajeja (mm. isotakiainen). Alueen lajimäärä onkin pinta-alaan nähden poikkeuksellisen suuri, ja se tarjoaa erinomaisen ympäristön kasvien, sienten ja hyönteisten harrastukselle. Nekalanrannasta on löydetty useita harvinaisia ja uhanalaisia sieniä. Näitä ovat ainoalta Suomesta tunnetulta</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista. Loistuppisienen esiintymisalue esitetään asemakaavassa aluerajauksella luo-4: Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue, jolla esiintyy luonnonsuojelulain mukaisesti huomioitava laji tai luontotyyppi.</p>

<p>löytöpaikaltaan tavattu palttinakääpä (löydetty alueelta vuosina 2021-2024). Muita alueen harvinaisuuksia ovat tuoksupahkajalka, jonka ensimmäinen löytö maastamme tehtiin alueelta v. 2008 (havaittu useana vuonna sen jälkeen) sekä uhanalainen (VU) loistuppisieni (ensimmäinen löytö v. 2019). Puistosuunnitelmassa tulisi varmistaa näiden lajien ympäristön säilyminen. Puistosuunnitelman perusteltuina lähtökohtina on esitetty luontoarvojen säilyttämistä ja lisäämistä. Luonnon monimuotoisuuden kannalta tavoitetta tukevat rantakäytävän ja rannan välisen alueen pitäminen luonnontilaisena, vanhan kaatopaikan kunnostus luomalla siihen kerroksellinen niitty, puiston keskivaiheilla olevan viljelypalsta-alueen säilyttäminen, entisen Nekalan tilan alueella olevan metsikön säilyttäminen sekä lahoppuuston säilyttäminen ja lisääminen.</p> <p>Nykyisestä varikkoalueesta on tarkoitus luopua ja alue kunnostaa. Näille alueille on suunnitteilla mm. uusi leikkipaikka, kuntoilupaiikka sekä koirapuisto. Tältä osin suunnitelmaa tulisi vielä harkita. Esimerkiksi koirapuistojen sijoittaminen linnustollisesti arvokkaiden metsiköiden viereen ei ole perusteltua. Niiden asemasta varastoalueet voisi luonnontilaistaa muodostamalla sinne niitty- ja pensasalue sekä puuryhmiä. Tämä vahvistaisi koko alueen luonnon monimuotoisuutta. Kaatopaikan kunnostustoimia tulee harkita huolellisesti, koska alueen eliöstö on jo nykyisellään huomattavan runsas. Kunnostustoimien lähtökohtana on perustellusti esitetty niittyalueiden, puuston ja pensaiden sekä ruderaattialueiden vaihtelua. Toisaalta alueella on runsaasti vieraskasveja, joiden torjuntaa on tehtävä säännöllisesti, esimerkkinä jättipalsami, joka viime vuosina on vallannut laajoja alueita. Nekalanranta on arvokas lähiluontokohde, jonka luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja vahvistaminen olisi tärkeää nykyisen luontokadon aikana. Alue on syytä säilyttää luonnon harrastuksen, seurannan ja oppimisen alueena. Nykyisissä suunnitelmissa on hyviä lähtökohtia, mutta niissä tulisi painottaa vielä enemmän Nekalanrannan alueen säilyttämistä luonnonmukaisena.</p>	
<p>Muistutus 19: lidesjärven luonnontilainen alue on liian arvokas ihmisten tarpeiden mukaan muokattavaksi. Pienet alueelliset asemakaavaehdotukseen merkityt lajikohtaiset suojelumerkinnot eivät riitä. Vaadin koko Nekalantien pohjoispuolisen alueen suojelua lukuun ottamatta vanhan kaatopaikka-alueen ympäristömyrkkijä sisältävää kohtaa ja nykyisiä asuinrakennusten alueita luonnonsuojelulakiin perustuen, jotta alueen luonnontilaisena pysyminen olisi sitovampaa.</p> <p>Hyönteiset tarvitsevat lisääntyessään laajempia alueita kuin tämänhetkisen ihmisen havaitsemia pistemäisiä kohtia. Hyönteisten olemassa olo perustuu viime kädessä niiden ravintonaan käyttämisen</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

kasvien soveltuvien elinympäristöjen säilymiseen. Uusien kasvilajien istuttaminen alueelle voi karsia olemassa olevaa luonnontilaista lajistoa.

Tampereen kaupungin sitoutuminen Green City Accord ilmastotavoitteisiin edellyttää mm. alueella pesivien lintulajien määrän suurentumista. Asemakaavaehdotuksen 8725 mukaiset toiminnot vaikuttaisivat päinvastoin Iidesjärven rannan läheisyydessä. Ihmisten käyttöön asemakaavaehdotuksen mukaan rakennettavat toiminnot häiritsivät lintujen ruokailua alueella ja varsinkin pesintöjä.

- rakennettu nuotiopaikka Iidesjärven ranta-alueella aiheuttaisi häiriöitä roskaamisen ja äänekkäiden käyttäjien vuoksi. Makkarajärven rannalle muutama vuosi rakennetun nuotiopaikan alueen läpi eivät lapset enää uskalla kulkea siellä olevien porukoiden vuoksi. Nuotiopaikka läheisen asuma-alueen vuoksi vaatisi yöaikana jatkuvaa vartiointia sekä siivousta.

- lasten leikkipuistolle asemakaavan kohdealueella ei ole tarvetta, koska kävellen on saavutettavissa Nekalantien toisella puolella oleva leikkikenttä. Miksi uusia leikkikenttiä ylipäänsä tarvitaan, kun niitä tarpeettomina karsittiin Tampereella muutama vuosi sitten asuinalueilta, missä niistä on eniten hyötyä jokapäiväisen käytön tarpeen vuoksi? Pieniä lapsia on työlästä lastata autoon päivittäin useita kertoja leikkikentälle menoa varten. Hyötyliikuntaa on hyvä opettaa kävellen tehdyillä leikkikenttä käynneillä. Lasten vanhemmillekin on jo heidän oman terveytensä kannalta tarpeen liikkua jalkaisin.

- koirapuisto häiritsisi lintujen pesimäaluetta merkittävästi. Alueella vapaana viime vuosina juoksennelleet koirat toisiaan kohdatessa pitävät kovaa ääntä, joka kuuluu Iidesjärven toiselle puolelle saakka. Koirapuistossa koirien haukunta olisi jatkuvaa ja asemakaavaehdotuksen mukaisessa paikassa hyvin lähellä erityisesti tikkojen suosimaa metsikköä hyvin haitallista. Koirapuistolle paremmin soveltuvia paikkoja on esimerkiksi Nekalan teollisuusalueella. Koirapuiston käyttäjät tarvitsevat autopaikkoja aivan koirapuiston sisäänkäynnin vieressä, kuten Hakametsänhallin viereisessä koirapuistossa näkyy toimittavan.

- matonpesualue olisi huono paikka lintutornille, koska se häiritsisi lähellä pesiviä lintuja.

Muistutus 20: Tampereen lidesjärven Nekalan puiston asemakaavaehdotus numero 8725 on synnyttänyt vilkasta keskustelua. Kaavaehdotus laitettiin kuultavaksi yhdyskuntalautakunnan yksimielisellä päätöksellä. Kaavaehdotusta on markkinoitu monimuotoisuuden lisääntymisellä ja luontoarvojen kunnioittamisella. Pirkanmaan Lintutieteellisen Yhdistyksen entinen puheenjohtaja, nykyinen suojeluvastaava, Jukka T. Helin on todennut, että asemakaavaehdotus edellyttää vielä muokkaamista eikä sitä nykyisellään voi hyväksyä. (AL 28.2. 2025). Yhdyskuntalautakunnan ehdotuksessa Nekalan puiston nykyisille varasto- ja varikkoalueille on esitetty leikki- ja kuntoilupaikkoja sekä koirapuisto ja pysäköintialue.

<https://www.tampere.fi/ajankohtaista/2025/02/18/iidesjarven-lansiosan-asebakaavaehdotushyvakysyttiin-nahtaville>

Ehdotus poikkeaa Tampereen kaupungin pormestari Kalervo Kummolan tämänhetkisestä pormestariohjelman 2023-2025 linjauksesta, jossa todetaan: "Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä toteutetaan muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi." (s. 11).

https://www.tampere.fi/sites/default/files/2022-05/ihmistien_tampere_mahdollisuuksien_kaupunki.pdf

Yhdyskuntalautakunta ehdottaa siis toimintoja, jotka selvästi heikentävät alueen luontoarvoja. Se tuo kuitenkin asianmukaisesti esille pormestariohjelman linjauksen, että asemakaava-alueeseen kuuluvalla lidesjärven etelärannalla tulisi pidättäytyä kokonaan viherpalveluiden eli ihmisille tarkoitettujen toiminnallisten alueiden rakentamisesta, joita sinne siis nyt ollaan suunnittelemassa. Vuonna 2022 lähetin muutamille kaupunginvaltuuston jäsenille sähköpostia. Siinä toin esille huoleni, jos Anna-Kaisa Iksen silloiseen pormestariohjelmahan kirjatusta alueen suojelusta – jossa luvattiin jättää se luonnonvaraiseksi – jossakin vaiheessa luovutaan. Tuolloinen valtuutettu Kalervo Kummola ilmaisi pitävänsä kiinni pormestariohjelman linjauksista.

lidesjärveä on pyritty suojelemaan ainakin 50 vuoden ajan, mutta aina se ja sen jäljellä olevat rantarippeet elää muutospaineiden alla. Hyviäkin asioita on kaupungin taholta saatu vuosien varrella aikaan, mutta alue olisi kuitenkin lopulta saatava luonnonsuojelualueeksi kuten vuonna 2021 julkaistun adressin otsikossa todetaan "Tampereen lidesjärvi ja sen eteläpuolinen alue luonnonsuojelualueeksi". Kyseinen kaupungin edustajille vuoden 2021 lopussa luovutettu adressi on

Vastine vastauskoosteessa s. 2-7

Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista. Suunnittelutyössä on katsottu, että

<p>edelleen allekirjoitettavissa ja sillä on tällä hetkellä 2147 allekirjoittajaa. https://www.adressit.com/tampereen_iidesjarvi_ja_sen_etelapuolinen_alue_luonnonsuojelualueeksi Nykyinen pormestari on vastaustensa perusteella edelleen sitoutunut pormestariohjelman linjaukseen, jonka mukaan lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä jätetään luonnontilaiseksi ja Nekalantien varrella varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi. Pitämällä kiinni tästä linjauksesta Tampereen kaupunki saa taannehtivasti katetta ympäristöstrategiassa 2003-2012 ilmaistulle visiolleen, jonka mukaan se on vuoteen 2012 mennessä lunastanut lupauksensa olla ympäristönsuojelun kärkikaupunki.</p>	
<p>Muistutus 21: Yhdyskuntalautakunta on kokouksessaan 18.2.2025 hyväksynyt ja asettanut kaupunkilaisten kommentoitavaksi uuden asemakaavaehdotuksen lidesjärven ranta-alueesta. Edelliseen ehdotukseen (lokakuu 2024) verrattuna suuria parannuksia alueen luonnonmukaisuuden palauttamiseksi ei ole tehty ja ehdotuksen pääasiallinen ongelma on edelleen, että aluetta suunnitellaan ihmisten keinotekoiset tarpeet, ei luonto edellä. Haluan huomauttaa seuraavista asioista:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koirapuiston, leikkipuiston ja pelikentän sijoittaminen alueelle, jolla halutaan suojella linnustoa ja muun lajiston monimuotoisuutta, ei ole perusteltavissa. Koko Nekalantien pohjoispuolinen alue pitäisi säilyttää niin luonnontilaisena kuin mahdollista. Tämän tavoitteen toteuttaminen on ristiriidassa sen kanssa, että alueelle rakennettaisiin koirapuisto, leikkipuisto (vaikka kuinka luontokasvatukseen tarkoitettu) ja pysäköintialue. Miksi muutenkaan sijoittaa leikkipuistoja alueelle, joihin pääsemiseksi pitää ylittää vilkasliikenteinen katu? Lukuisat tutkimukset viime vuosilta osoittavat, että lapset tarvitsevat villiä luontoa ja kosketusta maaperään enemmän kuin keinotekoisia ja virikkeettömiä puistoja. Koska sellaisiakin kuitenkin tarvitaan, Lampipuiston leikkipuisto ja Viinikanpuisto ovat valmiiksi Nekalantien toisella puolella ja niiden käyttöä olisi mahdollista tehostaa, joten edellä mainitut puistot voitaisiin sijoittaa niihin. 2. Alueelle on suunniteltu piknik- ja nuotiopaikkoja. Myöskään nämä eivät sovi luonnontilaisena säilytettävälle alueelle, jonka päätarkoituksena pitäisi olla monimuotoisuuden vaaliminen. Jos alueelle ei suunnitella puuhuoltoa, mistä nuotiopaikkojen puut tulisivat? Revittäisiinkö ne luonnosta? Lampipuisto on jo nykyisellään suosittu piknikpaikka, ja voitaisiin sellaisena säilyttää. Nuotioita ei 	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>keskellä kaupunkia ole muutenkaan syytä suosia. Nykyiset kuivat kesät ovat jo muutenkin lisänneet paloriskiä vanhoilla puutaloalueilla.</p> <p>3. Koirapuiston, leikkikentän ja pelinurmen kustannusarvio on noin 6 miljoonaa euroa. Kaupungin nykyisen taloudellisen tilanteen vuoksi tuntuu hölmöläisten hommalta rakentaa näitä, kun jo nykyisin Nekalantien toisella puolella on Viinikanpuisto ja Lampipuiston leikkikenttä, joka on äskettäin kunnostettu. Korttelin päässä on myös urheilukenttä. Samaa tuhlaavaisuusperiaatetta edustaa ajatus siirtää nykyinen matonpesupaikka valmiine putkituksineen uuteen paikkaan. Ymmärrän esteettömän lintutornin tarpeen, mutta nykyinen matonpesupaikka ei ole sille paras paikka kustannusten takia. Tarpeettomia ovat myös muut "kurkistusaukot" järvelle, niitä suunnitellaan ihmisten, ei luonnon tarpeisiin. Nykyisen varikkoalueiden luonnonmukaistaminen tulisi todennäköisesti paljon halvemmaksi kuin peli- ja leikkikenttien rakentaminen ja noudattaisi paremmin pormestariohjelman linjausta Tampereen luonnontilaisten alueiden suojelusta ja lisäämisestä.</p> <p>4. Kiinnitän lopuksi huomiota valaistukseen. Iidesjärven ranta-alue on nykyisellään yksi harvoja alueita kaupungissa, jossa ei ole öisin valaistusta. Valosaasteen vaikutuksista lepakoille, perhosille ym. on runsaasti tutkimusta ja siksi pitäisi ehdottomasti varmistaa, että alueelle ei tule keinovalaistusta pimeään aikaan. Ihmisten turvallisuuteen ei tässä yhteydessä kannata vedota, koska lähtökohtana pitäisi olla alueen monimuotoisuuden ja luonnonvaraisuuden turvaaminen, eivät ihmisten tarpeet. Tosin myös ihmisille on hyvä olla paikkoja, joissa voi käydä ihailmassa tähtitaivasta, vaikka se ei näin lähellä keskustaa Iidesjärven rannassakaan toteudukaan ihanteellisesti.</p>	
<p>Muistutus 22: Nähtävillä oleva asemakaavaehdotus ei huomioi riittävästi alueen kulttuurihistoriallisia arvoja ja luontoarvoja. Erityisesti Lampipuiston läheisyyteen rakennettavaksi suunniteltava koirapuiston rakentaminen on estettävä, tai koirapuisto on siirrettävä muualle seuraavista syistä:</p> <p>1. Koirapuisto on ehdotuksessa - toisin kuin aiemmissa suunnitelmissa - sijoitettu paikkaan, jossa se maisemallisesti muuttaa maisemallisesti arvokasta historiallista kulttuuriympäristöä (Viinikka-Nekalan merkittävä rakennettu kulttuuriympäristöä RKY). Ehdotuksessa paikassa koirapuisto kytkeytyy avaraan Lampipuistoon ja Viinikanpuistoon. Kyseiselle alueelle on ominaista alueen rauhallinen, intiimi ja vehreä luonne, mikä mahdollistaa sekä lintujen, lepakoiden, liito-oravien että ihmisten rinnakkaiselon. Nämä häiriintyvät pahasti, mikäli koirapuisto päätetään sijoittaa ko. paikkaan. Koirapuiston aitaukset tai häkkimäiset rakennelmat ja koirien samassa kohdassa liikkumisen</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

aiheuttava vaikutus maaperään muuttavat maisemaa eivätkä huomioi alueen arvokasta luonnetta sekä hyvin läheisenä osana kulttuurimaisemaa että luonnonsuojelualutta.

2. Meluhaitta: Puiston sijainti tuo meluhaitan rauhalliseen ja avaraan Lampipuistoon, Viinikanpuiston pohjoisosiin, Rantaraitille, niityille sekä arvokkaisiin liito-orava-, lintu- ja lepakkopäristöihin. Lisäksi avaralla alueella meluhaitta on huomattava lähialueen asukkailla (Rantaraitti, Viinikanpuiston pohjoisosat) sekä virkistys- ja rauhoittumismielessä alueella liikkuville ihmisille (mm. lintujen tarkkailu, käveleminen, rauhoittuminen ja jooga yms. vastaavat nyt Lampi- ja Viinikanpuistossa toteutettavat virkistysmuodot). Jopa aiemmassa suunnitelmassa mainittu puistojumppa-alue soveltuisi tähän paremmin kuin nykyisessä ehdotuksessa oleva koirapuisto, joka ei vastaa alueen käyttäjien ja asukkaiden toiveita.

3. Ympäristöhaitta ja haitta pesintään ja luonnonvaraisten eläinten liikkumiseen: Maisemallinen muutos ja koirapuistosta aiheutuva meluhaitta sekä valaistushaitta vaikuttavat lintujen ja lepakoiden pesintään, lähialueella asuvien ihmisten koti- ja piharauhaan sekä lepakoiden ja liito-oravan kulkureitteihin Viinikanpuistoon ja Lampipuistoon sekä alueen arvokkaisiin vanhoihin taloihin (pesintää, talvehtimista ja lepakoita havaittu pihossa, Viinikanpuistossa ja Lampipuistossa). Aivan suunnitellun koirapuiston vieressä on pesinyt harvinaisia tikkalajeja (arvokas tikkametsä) ja kyseessä on muutenkin yksi alueen arvokkaimmista lintualueista, ja aivan suunnitellun koirapuiston itäpuolella on tehty havaintoja mm. täällä harvinaisesta kultarinnasta. Lisäksi niittyalueella viihtyvät ohdakkeista pitävät Tiklit on huomioitava suunniteltavissa toimituksissa. Koirapuistoissa koirat tyyppillisesti haukkuvat runsaasti leikkiessään, ja koirapuistoihin liittyvästä meluhaitasta on paljon kokemusta ja tietoa, joten tämä pitäisi huomioida.

Ko. alueen kehittämisessä huomioitava:

- Purettavan varikkorakennuksen kohtaa ja lähialueita tulee kehittää niitty- ja puualueina, jotka kytkeytyvät Lampipuistoon ja Viinikanpuistoon sekä kulttuurimaisemallisesti että mahdollistavat liito-oravien ja lepakoiden siirtymisen Viinikka-Nekalaan sekä lintujen pesinnän ilman niitä häiritsevää koirapuiston meteliä. Alueen arvokkaan ilmeen on jatkettava myös Nekalantien toisella puolella siten, että se hiljalleen sulautuu osaksi arvokasta luontoaluetta.

• Jos koira-aitaus on pakko rakentaa, se täytyy sijoittaa maisemallisesti järkevämpään kohtaan, esim. Jokipohjantien risteyksen läheisyyteen tai selkästi kauemmaksi (esim. koko alueen ulkopuolelle Nekalantien itäpäähän lähemmäs Muotialaa ja Turtolaa). Muutenkin mahdolliset (ei luontoalueelle suositeltavat) ihmiselle rakennetut toiminnot tulee keskittää lähelle toisiaan, eli jos koirapuisto on pakko tehdä, se tulee tehdä mahdollisimman pienenä sekä lähelle suunniteltua leikkipuistoaluetta (yhtenäisyys, valaistus).

• Koirapuistolle on asetettava käyttöajat, jotta ihmiset pystyvät nukkumaan (esim. käyttö sallittu vain klo 9-21). Negatiiviset vaikutukset (mm. melu/valo/maisemahaitta/esteettinen haitta kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen ympäristöön ja kulttuuriperintöön) vaikuttavat lähialueen asukkaiden ja ulkoilijoiden hyvinvointiin.

Leikkipuistorakennelmat alueelle täytyy tehdä harkiten arvokas luontoympäristö sekä lintujen ja muiden eläinten pesintärauha huomioiden. Seuraavat ongelmat koituvat leikkipuistosta ja Lampipuiston leikkialueen poistamisesta:

1. Nykyinen leikkipuisto Lampipuistossa on hyvä ja suosittu. Puistossa ei ole peruskorjaustarvetta ainakaan 10 vuoteen. Lampipuiston leikkipaikka on perinteikäs ja ollut paikalla vuosikymmenet (ns. Lentsikkapuisto), joten sillä on asukkaille myös kulttuurihistoriallista ja symbolista arvoa.

2. Lampipuiston leikkipaikka rauhoittaa Lampipuistoa ja osaltaan vähentää mm. huumeiden ja päihteiden käyttöä sekä järjestyshaittoja tässä suositussa puistossa.

3. Lampipuiston leikkipaikalle on turvallista kulkea lasten myös itsenäisesti, koska matkalla ei ole vilkkaan Nekalantien ylitystä ja aikuiset pääsevät helposti paikalle hakemaan lapsiaan.

4. Alueen asukkaat eivät kaipaa "hienompaa" tai suurempaa leikkipaikkaa. Mikäli suurempi leikkipuisto rakennetaan Nekalantien toiselle puolelle, on huomioitava seuraavat seikat:

- kustannusarvio nykyisessä kaupungin tilanteessa
- Nekalantien turvallisuus (nopeus ehdottomasti muutettava 30 km/h ja hidasteita rakennettava)

<ul style="list-style-type: none"> • lasten turvallisuus läpikulkualueella (Nekalaan). Tien varresta on löytynyt huumeruiskuja ja reitillä liikkuu epämääräistäkin porukkaa - miten estetään, etteivät huumeruiskut/käyttäjät päädy lapsille ja nuorille tarkoitettuihin puistoihin? • puiston maisemallinen sopivuus ympäristöön • ihmiselle tarkoitettujen toimintojen keskittäminen: pienen koirapuiston sijoittaminen leikkipuiston viereen samanteemaiseksi ja maisemaan sopivaksi, mikäli koirapuisto aivan ehdottomasti on rakennettava --> tällöin myös välttämättä valaistava alue säilyy mahdollisimman pienenä eikä pirstaloitu useampaan kohtaan aluetta häiritse pesintää, lepakoita, liito-oravia ja ihmisiä useammassa kohtaa. Koirapuiston ja koirien haukunnasta aiheutuva meluhaitta on kuitenkin todellinen, joten sen sijoittaminen luonnonsuojelu - ja rakennetun ympäristön suojelualueen lähistöön on vastuutonta. Koirapuistoa alueelle ei siis tarvita, ja leikkipuistonkin rakentamisessa on käytettävä harkintaa ja mietittävä esimerkiksi lasten turvallisuutta. Alueen luontoarvot (mm. lepakot, linnut, mahdolliset liito-oravat) sekä maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot sekä vaikutus kulttuurihistorialliseen perintöön eivät mahdollista koirapuiston sijoittamista alueelle. Alue tulee lintujen pesimärauhan ja lepakoiden sekä mahdollisten liito-oravien takia säilyttää rauhallisena eikä sinne tule sijoittaa ihmisiä erityisesti houkuttelevia rakenteita (kuten koirapuistoa). Puustoa tulee lisätä, ja aluetta ei tule valaista. 	
<p>Muistutus 23: Pääsääntöisesti suunnitelma on erittäin hyvä ja ottaa huomioon luontoarvot ja mahdollistaa kaupunkilaisten nauttimisen luonnosta "järven rannalla ja kaupungin keskellä" edelleenkin tulevaisuudessa. Jotta luontoarvot säilyisivät myös pitkällä aikavälillä ja vielä satojen vuosien päästä niin pyytäisin teitä nöyryn mielin huomioimaan suunnittelussa seuraavia asioita ja seikkoja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Koirapuiston voisi sijoittaa vielä 1,5 x leveytensä verran lännen suuntaan, jotta maksimoitaisiin etäisyys pesiviin linnustoihin idempänä alueella. 2. Plan B: Koirapuistolle voisi harkita kokonaan toista sijaintipaikkaa jolloin luontoarvot toteutuisivat melkein täydellisesti lidesjärvellä. Voisiko Vihinojalta tai lähialueelta löytää uutta sijoituspaikkaa koirapuistolle, missä koirien mahdollinen meluhaitta ei häiritsisi, tämän nykyisen paikan sijaan? Perusteluna: tämä lidesjärven tulevan puiston valinnat ja päätökset ovat vaikutuksiltaan satoja vuosia 	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>eteenpäin. Jos ko. koirapuisto aiheuttaa melua ja häiriötä järven linnuille, nisäkkäille ja muille uhan alla oleville eliöille niin kuka ottaa sen suuren VASTUUN asiasta. 3. Eräs malli voisi olla sellainen, että tehdään koirapuistosta ehdollinen päätös eli jos se tulevina vuosina todistettavasti aiheuttaa luontokatoa niin linnuston kuin nisäkkäiden ja luonnon osalla alueella niin se siirretään muualle.</p> <p>Toivon, että huomioisitte esille nostamiani asioita parhaan kykynne ja mahdollisuuksien mukaan, kiitos.</p>	
<p>Muistutus 24: lidesjärvi on kansallisesti merkittävä lintujärvi ja koko lidesjärven alue on keidas kaupungin keskellä. Mieli lepää hiljaiseen rantoja pitkin kävellessä ja lintujen touhuja seurattessa. Pidän kaatuneista puista, ruovikoista, villistä luonnosta. Ne ovat ymmärtääkseni myös linnuille hyviä pesintä- ja turvapaikkoja. lidesjärven alue ei tarvitse lajikirjolta köyhää nurmikkoa eikä koirapuistoa! Kannatan uuden lintutornin rakentamista tai ainakin nykyisen korjaamista. lidesjärvi on vuodesta toiseen lintuja houkutteleva alue, pesiviä ja muutto matkalaisia. Ihmiset ja koirat voivat mennä minne haluavat, linnut ovat olosuhteiden armoilla. Mikäli me ihmiset aiheutamme metelillä ja luonnon köyhdyttämisellä sen, etteivät linnut enää viihdy lidesjärvellä, menettää Tampere huomattavan luontoarvon ja vetovoimatekijän!</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 25: Olen tutustunut huolellisesti lidesjärveä koskevaan aineistoon ja olen alueen asukkaana edelleen huolissani ja surullinen.</p> <p>1. Mielestäni Lampipuiston leikkipuisto on nykyisellään lapsiperheellemme riittävä. Alueella ei ole tarvetta laajemmalle tai kehittyneemmälle puistolle. Tien ylitys puistoon ja Lampipuiston lopettaminen vähentäisi merkittävästi perheemme puistokäyntejä.</p> <p>2. Koirapuisto edelleen liian lähellä lintuja. Nekalassa riittää hyvin ulkoilutusalueita koirille. Jos koirapuistoa muut koiralliset kaipaavat niin iskekää se jo rakennetulle teollisuusalueelle niin ettei se ole haitaksi eläimille / lähialueen asukkaille. Viinikanpuistossa riittää nuuskittavaa ja lääniä meidän rekulle.</p> <p>3. Valosaastetta on nyt jo liikaa. Valaistus suunnitelmassa valoja tulisi aivan liikaa alueelle. Ihana kulkea lidesjärven rantapuisikoissa hämärän hyssyssä, halailla puita hiljaisuudessa ja leikkiä hetken olevansa poissa kaupungista.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>4. Kiva, että aluetta kehitetään. Luonto ensin ei saa olla vain sanahelinää. Mitä jos tekisitte jotain oikein radikaalia ja kasvattaisitte ihkaoikean metsän nykyisille varikko yms. käytössä oleville alueille.</p> <p>5. lidesjärven varikkoalueella tehdään jo töitä ja tilaa käytetään materiaalien lajitteluun. Olipa mieltäylentävää jätekasojen vieressä ihaila tikkametsässä lintujen kevätkarkeloita. Tällaiset mokat eivät herätä luottamusta siihen, että homma tultaisiin hoitamaan kunnolla luontoedellä ilman aivopieruja.</p> <p>6. Toivon, että alueelle ei laiteta yhtään lisää parkkialueita. Tällaisten turhien ihmisille suunnattujen palveluiden lisääminen tulee lisäämään autoliikennettä ja vähentämään asumismukavuutta.</p> <p>7. Laajentakaa suojeltua osuutta. Tehkää pitkänköisiä päätöksiä ja vaalikaa luontoa, perustakaa monimuotoinen luontoalue puineen, jotta tulevaisuudessa Tampereella olisi edes joskus vanhaa monimuotoista metsää. Tuossa on teille lääniä.</p>	
<p>Muistutus 26: Suunnitelma vaikuttaa hyvältä. Koirapuisto ja leikkikenttä ovat lähellä Nekalantietä eivätkä varmasti häiritse rannassa pesiviä lintuja. Leikkikenttä voisi olla seikkailupuisto luonnonmateriaaleista Haagin Haagse Bosin tapaan. Olisi kiva, jos siellä olisi joitakin infotauluja ym. luontopolkumaisuutta, kun alueen päiväkotilaiset ja koululaiset retkeilevät siellä. Jos joku pätkä polusta olisi esteetön, pääsisi lähiluonnosta nauttimaan myös pyörätuolilla, lastenrattailla ja rollaattorilla. Vähän huolettaa alueella aikoinaan sijainnut kaatopaikka - sinne on aikalaisten silminnäkijähavaintojen mukaan työnnetty maan alle kaikki mahdollinen kuorma-autoja, renkaita ja akkuja myöten. Ovatko suunnitellut toimenpiteet riittäviä?</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p>
<p>Muistutus 27: Mielestäni ihmisille tarkoitettu virkistysalue lidesjärven eteläpuolella on täysin turha. Suojellun ja ihmistoiminnasta mahdollisimman vapaan luontoalueen läheisyys kaupunkialueella virkistää ihmisiäkin enemmän kuin mitkään keinotekoiset virkistysalueet. Tästä löytyy runsaasti tutkittua tietoa.</p>	
<p>Muistutus 28: lidesjärvi on upea, luonnontilainen, valtakunnallisesti arvostettu, linnustoltaan arvokas alue ja sen säilyttäminen sellaisena on välttämätöntä seuraavista syistä:</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

1. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen vuoksi. lidesjärvi on tärkeä elinympäristö monille harvinaisille ja uhanalaisille lajeille. Alueen rakentaminen pilaisi niiden elinmahdollisuudet. Leikkipuisto, koirapuisto, nuotiopaikat ja valaistus olisivat tuhoisia monille alueen eläimille.

2. lidesjärvi luonnontilaisena alueena parantaa kaupungin ilmastoa ja ilmanlaatua. Monimuotoinen kasvillisuus tasaa lämpötila eroja ja ehkäisee tulvia pidättämällä vettä. Ilmaston muuttuessa tämä tulee entistä tärkeämmäksi.

3. lidesjärvi on lähialueen ihmisille helposti saavutettavaa lähiluontoa. Ja sen merkitys ihmisen terveydelle on suuri ja monin tutkimuksin todistettu. Luontoon pääsy mm. suojaa masennukselta, tasaa verenpainetta, lievittää stressiä ja auttaa ehkäisemään astmaa ja allergioita. Terveydelliset hyödyt saadaan parhaiten lähiluonnosta koska lähiluonnossa liikkuminen ei vaadi välineitä tai jonkin liikuntalajin osaamista. Se on kaikkien saavutettavissa. Erityisen tärkeää se on lapsille ja ikääntyneille.

4. Raha. On järjetöntä laittaa miljoonia kaupungin kassasta lidesjärven rakentamiseen puistoksi koska lidesjärvi on nykyisellään aktiivisessa käytössä. Siellä liikkuu mm. lenkkeilijöitä, päiväkotiryhmiä, lintuharrastajia ja luonnosta muuten nauttivia. Kustannukset eivät edes jäisi pelkästään rakentamiseen. Rakennetut puistot tarvitsevat jatkuvasti huoltoa, joka maksaa. Sen sijaan luonnontilaisen lidesjärven merkitys ihmisten terveydelle tuo merkittäviä säästöjä terveydenhoidossa.

Olen erittäin huolissani kaupunkilaisten rahojen tuhlaamisesta lidesjärven rakentamiseen puistoksi.

Ymmärrän kyllä leikkipuistojen tärkeyden, mutta niillä on paikkansa muualla kuin merkittävällä luontokohteella. Ja jos oikein kaupungin nettisivuilta tulkitsin, Tampereella on jo 219 leikkipuistoa.

Koiraa minulla ei tällä hetkellä ole, mutta on ollut ja koirapuistot ovat tulleet tutuiksi. Mutta koirapuistot aiheuttavat meteliä, mikä rikkoo luonnon rauhaa. lidesjärven alueelle koirapuisto ei sovi. Ja jos kaupungin sivuilta oikein tulkitsin, Tampereella on jo 17 koirapuistoa.

lidesjärven alue on upea, rauhallinen paikka havainnoida lintuja ja muuta luontoa. Toivon, että jos lidesjärven lintutorni puretaan, sen tilalle rakennetaan uusi torni. Helsingissä ja Porissa on 10

<p>lintutornia, Kuopiossa, Turussa ja Jyväskylässä 4 lintutornia. Eiköhän Tampereella olisi syytä edes se yksi säilyttää.</p>	
<p>Muistutus 29: Ei ensimmäistäkään valoa alueelle. Ei koirapuistoja. Ei leikkipuistoja. Ei vuoden turhaketta eli nurmikkoa. Ei nuotiopaikkoja. Ei kuntoilupaiikkoja. Ei puidenkaatoa. Ei luontoarvojen heikentämistä. Ei useiden miljoonien eurojen tuhlausta. Noudatetaan pormestariohjelman linjausta eli jätetään alue luonnontilaiseksi ja palautetaan varikkoalue luonnontilaiseksi.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 30: Kalervo Kummolan pormestariohjelmassa todetaan: "Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä toteutetaan muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi".</p> <p>Mielestäni on lähdettävä liikkeelle ajatuksella, että Kalervo Kummolan pormestariohjelman linjauksissa on pysyttävä ja lidesjärven koko etelän puoleinen ranta-alue aina Nekalantielle asti on säilytettävä luonnontilaisena, sekä palautettava luonnontilaiseksi.</p> <p>lidesjärven etelärannan läheisyydessä asuvien ja alueella liikkuvien vuonna 2021 keräämä ja toimittama adressi otsikolla "lidesjärven ja sen eteläpuolinen alue luonnonsuojelualueeksi" on ehdottomasti otettava huomioon alueen tulevaisuutta suunniteltaessa. Adressissa on tällä hetkellä 2146 nimeä, joten näin suuren joukon näkemystä ei missään tapauksessa sovi sivuuttaa.</p> <p>Jos Tampereen päättävissä asemissa olevat eivät ota kaupunkilaisten toiveita ja näkemyksiä huomioon millään tavoin, syntyy vakava epäluottamus ja tunne siitä, että kansalaisvaikuttamiseen liittyvät puheet ovat tyhjänpäiväisiä ja turhia, suorastaan silmänlumetta.</p> <p>Alueen rikas linnusto ja hyönteislajien runsaus ja monipuolisuus on otettava vakavasti huomioon. Tästä saatte varmasti pätevää ja perusteltua tietoa muissa teille lähetetyissä huomautuksissa.</p> <p>Haluan tuoda esille myös alueen nisäkkäät, joiden elämä ja rauha vaarantuu merkittävästi, jos alueesta rakennetaan esityksen kaltainen ihmisten "huvipuisto". Nisäksälajeja, joita alueella asustaa:</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

-Metsäkauris, liito-orava, orava, kettu, sauikko, näätä, kärppä, lumikko, useita sammakolajeja mm. rauhoitettu viitasammakko, rusakko.

Jos alueesta rakennetaan puisto, jossa luonto joutuu väistymään ihmisen tieltä, saadaan varmuudella aikaan tuhoa ja eläinkatoa. Etenkin alueen metsäkauriilla on oltava riittävästi suojaisia paikkoja, koska on vaarana, että ne hätääntyessään juoksevat vilkkaalle Nekalantielle.

Olen tehnyt vuosikymmenien mittaisen työuran lasten ja nuorten parissa. Kokemukseni mukaan, leikkipuisto pahimmillaan passivoi lasta. Nykypäivän älylaitteet, netti- ja someympäristöt, sekä -pelit, ohjelmoivat ja ohjaavat lasta toimimaan pääosin aikuisen laatimassa passivoivassa toimintaympäristössä. Leikkipuistossa lapset eivät jaksakaan kovinkaan kauaa leikkiä heitä varten valmistetuilla välineillä. Hetki keinutaan keinoissa, sitten lasketaan pari kertaa liukumäessä ja kiipeillään kiipeilytelineessä, pian todetaan jo aikuiselle, että ”täällä on vähän tylsää, kun ei ole tekemistä”. Leikkivälineiden valmistajat ovat suunnitelleet lasten leikkivälineet niin, että niissä leikiessä lapsen ei ole tarpeen käyttää ja kehittää luovuuttaan. Vaikka kyseessä olisi kuinkakin luonnonmukaiseksi mainittu leikkipuisto, valmiiksi suunniteltu tukahduttaa lapsen luovuutta.

Olen monet kerrat nähnyt, kuinka valtavan hauskaksi ja jännittäväksi lapsi kokee aidon luonnonympäristön. Lapset rakastavat seikkailua ja oman luovuuden varassa itse kehittelemiään leikkejä. Monet kaupunkilaislapset kertovat, etteivät juurikaan ole käyneet metsässä tai muunlaisessa aidossa luonnonympäristössä. Ihmisen rakentamat valmiit puistot eivät useinkaan lasta kiinnosta, tämän olen monesti nähnyt. Iidesjärven eteläpuolen rantamaisemissa käyvät koululuokat mm. biologian tunneillaan ja päiväkotiryhmät luontoseikkailemassa. Rakentamalla alueelle puisto monine palveluineen, kyseessä ei enää ole aito luonnonympäristö luonnonkasveineen ja eläimistöineen.

Tampereella on kiitettävän paljon tilavia ja kauniita puistoja, siitä olen kiitollinen. Aidot luonnonympäristöt ovat kuitenkin katoamassa lopullisesti. Ihminen tarvitsee muutakin, kuin valmiiksi rakennettua ympäristöä. Monen kaupunkilaisen luontosuhde on kadonnut, ja on paljon ihmisiä, jota sanovat pelkäävänsä metsää ja hiljaisia luonnonympäristöjä. Tämä on valitettavan totta. Ihmisen rakentama puisto ei koskaan voi korvata luontoa, olipa se kuinka hieno hyvänsä. Ihmiselle on hyväksi päästä luontoon ja havaita sen rentouttava ja rauhoittava vaikutus. Tällaisena aikana, jolloin

<p>työttömyys, mielenterveysongelmat, työpaineet ja työuupumus uhkaavat valtavan suurta ihmisjoukkoa, luonnonympäristö on rauhoittava ja elvyttävä elementti.</p> <p>Ajattelevalle ihmiselle ei tarvitse rakentaa valmiita toimintoja, jotta hän osaisi toimia luontoympäristössä. lidesjärven eteläpuoli on luonnontarkkailupaikkoja täynnä tälläkin hetkellä. Sellaisia ei tarvitse varta vasten rakentaa. Eväitä on mukavinta syödä kannolla, kivellä tai vaikkapa viltillä istuen. Kodeissamme meillä on varmasti jokaisella ruokapöydät, joiden ääressä ruokailemme. Luonnossa ihmisen on hyvä saada valita itse omien mieltymystensä mukainen paikka piknikin viettoon.</p> <p>On aivan eri asia, jos rakennetaan uusi puisto esimerkiksi joutomaalle, silloin luodaan jotain uutta, viihtyisää ja kaunista. Mutta jos rakennetaan puisto lidesjärven eteläpuolelle, silloin aiheutetaan häiriötä ja tuhoa alueelle, jossa on jo olemassa luontoa, jonka tasapaino särkyä.</p> <p>lidesjärven etelärannan tulevaisuutta koskevien ratkaisujen ei tule perustua arvovaltakysymyksiin. Pormestariohjelman linjaus on selkeä. On hämmästyttävää, että kuitenkin on hiljaisuudessa valmisteltu suunnitelmaa, joka ei millään tavoin ole pormestariohjelman linjausten mukainen.</p>	
<p>Muistutus 31: lidesjärven ranta-alueille suunniteltu kaava on linnustolle vahingollinen eikä tue Tampereen kaupungin linjausta luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. lidesjärvi ranta-alueineen on jätettävä mahdollisimman luonnontilaiseksi, kuitenkin luhta-alueiden kuivumiseen ja niittyjen säilyttämiseen liittyvät toimet on tehtävä. Nyt aiottu kaava tulee väistämättä tuhoamaan arvokkaan lintujärven, jota ei saa myöhemmin takaisin. Leikkipuistolle ja koirapuistolle on etsittävä paikat muualta -emmehän nyt halua yhden valtakunnan arvokkaimmista linnustoalueista tuhoutuvan. Nekalan ja Muotialan alueella on runsaasti tilaa kauempaan lidesjärvestä. Suosittelemme tutustumaan Muotialan alueen maisemapeltoihin, joille mahtuisi hyvin niin leikkipuistoja kuin koirapuistojakin ilman, että niistä olisi kohtuutonta haittaa luonnolle.</p> <p>Alla on kaavan liiteaineiston osasta ”Linnusto” tehtyjä korjausehdotuksiani kirjoitettuna ISOILLA KIRJAIMILLA TEKSTIN SEKAAN.</p> <p>Kaava-aineisto, osa Linnusto toteaa:</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

”lidesjärvi on valtakunnallisen lintuvesiensuojeluohjelman kohde, joka on suojeltu rantoineen sekä maakunta- että yleiskaavassa. Alueesta on myös tarkoitus muodostaa luonnonsuojelulain 43. pykälän mukainen yksityinen luonnonsuojelualue Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelman mukaisesti. Tampereen kaupunki on viime vuosina tehostanut lidesjärven linnuston ja elinympäristöjen suojelua. lidesjärven etelä- ja itärannalle on muun muassa raivattu laidunalue avointen elinympäristöjen laajentamiseksi ja monipuolistamiseksi. TÄMÄ ON HYVÄ JA KANNATETTAVA ASIA.

lidesjärvi rantoineen on arvokas lintualue, jonka pesimälinnusto on hyvin monimuotoinen alueen pienehköistä koosta huolimatta. Sen linnuston tilannetta ja suojeluarvoa voidaan luotettavammin tarkastella useampivuotisten tutkimusten perusteella. Asemakaava-alueelle tehdyssä linnustoseelvityksessä vuonna 2018 havaittiin 42 lintulajia, joiden parimääräarvio oli noin 250 – 300 paria. Sekä laji- että parimäärät ovat huomattavan korkeita suhteellisen pienelle alueelle (42 ha). Uhanalaisia (VU, EN) lintulajeja havaittiin kaikkiaan seitsemän, silmälläpidettäviä (NT) kaksi ja EU:n lintudirektiivin liitteen I mukaisia (DIR) lajeja kaksi Vuoden 2019 luokituksen mukaan havaituista lajeista uhanalaisia on kaikkiaan yhdeksän ja silmälläpidettäviä viisi, sillä harmaalokin, västäräkin, ruokokertusen, närhen ja pensaskertun suojelustatus on muuttunut. Suojelullisesti huomionarvoisimmat lintulajit havaittiin pääsääntöisesti lidesjärvellä tai sen rantavyöhykkeellä (kuva oikealla ylhäällä). Koko lidesjärven ympäristön kattavissa selvityksissä vuosina 2016 ja 2021- 2024 lidesjärven pesimälinnustoon on tulkittu kuuluneen yhteensä 39 pesivää, erityisesti huomioitavaa vesi- ja rantalintulajia, joista kahdella kolmasosalla on joko kansallinen tai kansainvälinen suojeluperuste. Lisäksi rantapensaikoissa ja -lehdossa pesii monia muitakin vaateliaita lehtimetsälajeja sekä myös yleisiä ja runsaslukuisia lintulajeja. Pesimälinnuston laji- ja parimäärät vaihtelevat järven eri osien välillä. Linnustolle arvokkaimpia ovat ne ranta-alueet, joilla ruovikot ja muut luhdet ovat laajimmillaan, ja joilla ihmisiä liikkuu mahdollisimman harvoin tiheiden rantalehtojen ja -pensaikkojen, vetisten luhtien ja muiden vaikeakulkuisten maastotyyppien vuoksi. Tällaisilla alueilla niin vesi-, ranta- kuin kosteikkolinnut voivat pesiä mahdollisimman rauhallisissa oloissa (kuva ylhäällä vasemmalla). Lintujen pesimärauhan ja elinolojen vuoksi nämä osa-alueet on perusteltua säilyttää mahdollisimman rauhallisina, eikä niille ole syytä rakentaa ihmisiä erityisesti houkuttelevia rakenteita. Toisaalta näillä osa-alueilla on erityisen tärkeää hidastaa ja estää luhtien kuivumista ja maatumista sekä pensaiden ja puiden kasvua. Niillä tarvitaankin aika ajoin aktiivisia hoitotoimia, kuten kasvillisuuden niittoa sekä pensaiden ja puiden poistoa, laiduntamista ja jopa pienten allikoiden kaivamista, jotta vettä ja luhtaa olisi sopivana mosaiikkina. Linnustolle arvokas

ranta- ja vesialue on asemakaavaratkaisussa osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL-10) ja luonnonsuojelualueeksi (SL). Asemakaavaan liittyvässä puistosuunnitelmassa ihmisiä houkuttelevat toiminnot ja rakenteet on pääsääntöisesti sijoitettu kauemmas rannasta, ja huomionarvoisimpien lintulajien pesimäalueista, Nekalantien läheisyyteen. NÄMÄ PITÄÄ POISTAA KOKONAAN. TÄMÄ ALUE EI KESTÄ KOIRAPUISTOJA EIKÄ LEIKKIPUISTOJA, JOILLE PITÄÄ LÖYTÄÄ TILA KAUEMPANA JÄRVESTÄ JA LINTUJEN PESIMÄALUEESTA.

Alueen keskellä nykyisin kulkevista poluista on esitetty kehitettäväksi puistokäytäviä. Nykyistä rantapolkua on esitetty kehitettäväksi 1,5 m leveäksi käytäväksi ja kosteilla paikoilla myös pitkospuurakenteilla. PUISTOKÄYTÄVÄÄ EI TARVITA RANNALLA. NYT KULKU TAPAHTUU PIENILLÄ POLUILLA, JOTKA EIVÄT HOUKUTTELE SUURIA KÄVIJÄMÄÄRIÄ JA LINNUSTON ETU TOTEUTUU. KUN NÄMÄ MUUTETAAN KÄVELYTEIKSI, VÄKIMÄÄRÄ LISÄÄNTYY VÄISTÄMÄTTÄ.

Käytävä on esitetty asemakaavassa polkuna (po). Maltillinen kehittäminen on kulun ohjaamiseksi perusteltavissa jo nykyisin paljon käytetyllä rantareitillä. Selkeät käytävät vähentävät kulutusta käytävien ulkopuolisilla luontoarvoiltaan runsailla alueilla. TÄMÄ EI PIDÄ PAIKKAANSA. VÄKIMÄÄRÄ ALUEELLA TULEE LISÄÄNTYMÄÄN NIIN PALJON, ETTÄ LINNUT KÄRSIVÄT VÄISTÄMÄTTÄ. NYKYISTEN POLKUJEN SATUNNAISET KÄYTTÄJÄT HÄIRITSEVÄT LINTUJA VÄHEMMÄN KUIN KÄVELYTEITÄ PITKIN KULKEVAT SUURET VÄKIMÄÄRÄT. MYÖS PYÖRÄILY-, MOPO- JA SKUUTTILIIKENNE TULEVAT LISÄÄNTYMÄÄN, JOS UUDET VÄYLÄT RAKENNETAAN.

Matonpesupaikan yhteyteen on esitetty uusi lintutorni ja lintulava. TÄMÄN VOI JÄTTÄÄ TEKEMÄTTÄ JA KUNNOSTAA SEN SIJAAN NYKYISEN LINTUTORNIN.

Kaavaratkaisun yleismääräyksessä edellytetään huomioimaan tarkemmassa suunnittelussa ja kunnossapidossa alueen merkitys lintujen pesimäalueena sekä muuton aikaisena ruokailu- ja levähdysalueena. Lähivirkistysalueen kaavamääräyksellä ohjataan myös luontoarvojen huomioimiseen sekä erillisen hoito- ja käyttösuunnitelman mukaiseen kunnossapitoon. Vanhan kaatopaikka-alueen kunnostaminen heikentää lintujen pesimäoloja väliaikaisesti/paikallisesti, mutta on perusteltua järven veden laadun kannalta. Kunnostustöiden ajoitus suunnitellaan luontoarvot huomioiden. JOS VAHNA KAAATOPAikka ON VÄLTTÄMÄTTÄ KUNNOSTETTAVA, NIIN KAUPUNGIN TULEE KONSULTOIDA PIRKANMAAN LINTUTIETEELLISTÄ YHDISTYSTÄ SIITÄ, MIKÄ ON VÄHITEN

<p>HAITALLINEN AJANKOHTA LINNUILLE -JA NOUDATTA A TIUKASTI TÄTÄ ANNETTUA AJANKOHTAA MYÖS ALIHANKKIJOIDEN TOIMINNASSA.</p>	
<p>Muistutus 32:</p> <p>1.Yleistä: Puistosuunnitelma on kokonaisuutena hyvin kattava. Kartat ja aineiston layout ovat selkeitä ja hyvin esitettyjä. Tausta-aineisto on monipuolinen. Lisäselvitykset ovat hyvin laadittuja ja asiantuntevia.</p> <p>2. Toimintojen ristiriitaisuus: Suunnitelmassa yritetään yhdistää luonnonsuojelu alueen virkistyskäyttöpaineisiin. Tässä piilee suunnitelman ristiriitaisuus ja sen riskit. Näinkin suppealla alalla on suuri vaara, että alueen yleisesti tunnustettu monimuotoisuus kärsii ja häiriintyy, kun sinne tuodaan asiaan kuulumattomia elementtejä. Koirapuistot ja leikkikentät ovat tärkeitä, mutta ne eivät mielestäni kuulu alueelle, joka on luonnonherkkä ja jossa nautitaan luontokokemuksista, keskitytään kasvi- ja perhosmaailmaan tai kuunnellaan lintujen laulua. Alueella ei tarvita lisää toimintoja. Ihminen löytää tarpeeksi virikkeitä luonnon ihmeistä jo sinänsä. Monet kaipaavat hengähdystaukoa, pysähtymistä ja keskittymistä johonkin aivan muuhun, asioihin, joita monimuotoinen luonto tarjoaa. Irrottautumista hetkeksi stressaavasta kaupunkivilinästä. Alueelle ei siis tarvita koirapuistoa eikä leikkikenttää. Ne ovat ristiriidassa alueen monimuotoisuustavoitteiden kanssa. Ne ovat myös kalliita kaupungin taloustilanne huomioiden.</p> <p>3. Umpeenkasvuongelma: Osa alueen metsiköistä pitää jättää silleen kehittymään, jatkamaan sukkesiotaan kohti vanhaa lehtimetsää. Tällaisia ovat ns. tikkametsä ja alueen keskelle muodostuva harvempi lehtimetsä. Lisäpökkelöintiä voidaan toki näissäkin suorittaa. Jaan suunnitelmassakin esitetyn huolen umpeenkasvun vaarasta osalla alueesta. Esim. Nekalantien varressa olevat entiset linturikkaat niityt pitäisikin entisöidä takaisin niityksi tai hulealueiksi, kuten suunnitelmassakin esitetään. Myös niukkasvuisten ruderaattien palauttamisen näkisin erittäin tärkeänä. Entisen kaatopaikan ja nykyisten maakasojen vieraslajipankkien kunnostamisen yhteydessä tähän olisi oiva tilaisuus. Myös kaupungin varastoalueille saisi jo pelkällä tasoituksella, alueelle kalliiden ja turhien koirapuiston ja leikkikentän sijaan, luotua pohjat luonnonkylvoisille matalille ruderaattikasveille. Eikä</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>maksaisi paljoo. Selvityksissä nähdään vaara myös rantaluhtien ja ruovikkojen puustoittumisella. Osalla alueesta voitaisiinkin entisöintiä ulottaa paikoin myös sinne.</p> <p>4. Häiriötekijät: Lopuksi otan esille vielä ongelmakohdan nimeltä häirintä. Jo nyt kasvavat ihmismäärät vaikeuttavat alueella lintujen pesintää. Tässä myös meillä aktiiviharrastajilla on itsekritiikin paikka. Pitääkö joka paikkaan päästä?</p> <p>Niemenrantaan, entisen tehdasalueen jätevesilietteen päälle kapseloitiin täyttömaista mäki 1990-2000 luvuilla. Täyttövaiheessa rinteeseen ja lakialueelle muodostuivat linnustoltaan monimuotoinen sekä matala- että korkeampikasvustoiset ruderaatit. Lopuksi kaupunki (n. v.2017) varsin onnistuneesti tasasi lakialueet olevilla mailla ja soralla. Puitteet olivat ja olisivat vieläkin hyvät niittylintulajistolle pesiä. Mutta virheet tapahtuivat, kun alueen poikki rakennettiin oikoreitti sekä perustettiin tehdyille ruderaatille suosittu skeittirata. Eihän sellaisessa jatkuvasti toistuvassa tahattomassa häirinnässä voi maassa pesivä lintu asettua pesimään.</p> <p>Samaa virhettä ei pidä toistaa lidesrannassa. Häiriöitä voidaan ohjata ja minimoida oikeanlaisella aluesuunnittelulla. lidesrannan alueella ei luonto kestä enää yhtäkään lisäpolkua eikä -käytävää. Varsinkin herkällä rantavyöhykkeellä käytävän kunnostamisessa pitää olla erityisen varovainen. Ei myöskään valoja rantakäytävälle eikä piknikpaikkoja rantaan. Lintutorni on hyvä asia, koska siinä häiriöt keskitetään yhteen paikkaan.</p> <p>Esim. lammaslaitumen perustaminen voisi aitauksineen ehkäistä maapesintöihin kohdistuvaa häirintähattaa. Joko vuorolaidunnuksena (2 vierekkäistä aitausta, joissa vuorovuosina lampaat ja linnut) tai sitten aitauksien sisälle aidatut suoja-alueet linnuille, jotka niitettäisiin pesintäkauden jälkeen). Lintujen suoja-aitauksien käyttö on Euroopassa lisääntynyt kasvavan lintuturismin myötä.</p>	
<p>Muistutus 33: Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys antoi mielipiteensä lidesjärven etelärannan asemakaavaluonnokseen ja valmisteluaineistoon 13.11.2024. Yhdyskuntalautakunnan yksimielisesti nähtäville laittamassa asemakaavaehdotuksessa on Pily:n lausunnossa mainittuja asioita otettu huomioon. Asemakaavaehdotus on muuttunut parempaa suuntaan.</p> <p>Seuraavassa käsitellään kaavaehdotuksen yksittäisiä ratkaisuja.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

- 1) Kaatopaikan kunnostaminen -kuten Pilyn mielipiteessä 13.11.2024 todettiin- vaatii todellista valittavan vaihtoehdon punnintaa. On varottava, ettei kunnostamisen yhteydessä myrkkyyjä pääsee valumaan lidesjärveen. Vaikka tilanne arvioidaan tällä hetkellä sellaiseksi, että kaatopaikan myrkyt eivät synnytä suoranaista vaaraa, niin ilmastonmuutoksen aiheuttamat lisääntyvät sateet ja mahdolliset tulvat voivat muuttaa tilannetta. Kunnostamisen yhteydessä on kaatopaikan ympärillä olevaa säilytettäväksi määritettyä arvokasta metsää tarkoin suojattava kunnostuksesta johtuvilta haittavaikutuksilta. Kaatopaikan viereinen metsikkö on arvokas lintumetsikkö ja liito-oravametsikkö. Kaatopaikan kunnostaminen pitää ajoittaa mahdollisuuksien mukaan siten, että pesimälinnusto ei kärsi kunnostusalueella tai lähiympäristössä.
- Liito-orava sisältyy muun muassa Euroopan unionin luontodirektiivin tiukasti suojeltujen lajien IV (a) joukkoon. Liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty. Sen seurauksena liito-oravan asuttamilla paikoilla täytyy suorittaa erityistoimenpiteitä, kun metsää suunnitellaan kaadettavaksi tai maisemaa muuten muutettavaksi.
- Kaatopaikan kunnostamisen jälkeinen kaatopaikan ”ennallistamisen” tapa on kannatettava ratkaisu. Ihmisten oleskelupaikasta on luovuttu, ja kaatopaikan alueesta muodostetaan niittyjen, pensaiden, multakasojen ja risukasojen yhdistelmä. Tämä on linnuston ja muun luonnon kannalta merkittävä muutos parempaan suuntaan. Ratkaisu rauhoittaa osaltaan aluetta arvokkaiden metsiköiden vieressä. Sorapohjaista ruderaattiakin tulee harkita. Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys painottaa vielä, että pohjoisen säästettävän metsäalueen läpi kulkevan polun ja kaatopaikan välinen itäinen metsäkaistale tulee säilyttää. Tästä voi saada tulkinnallisesti eri käsityksiä kaavaehdotuksessa olevien eri karttojen perusteella.
- 2) Asemakaavaehdotuksessa on koirapuisto siirretty taimistoa rajaavan kuusiaidan länsipuolelta kaatopaikan ympärillä olevien säilytettävien arvokkaiden metsiköiden viereen. Tämä ratkaisu on yllättävä.
- Asemakaavan valmisteluaineistossa todetaan: Säilyvät metsiköt: Nykytila. Osa-alue koostuu kahdesta metsiköstä, jotka ovat kävelyteiden ympäröimiä. Pohjoisempi metsikkö on linnustollisesti erityisen tärkeä ja siellä on tehty runsaasti mm. tikkahavaintoja (enimmäkseen pikkutikka, myös käpytikka ja valkoselkätikka). Metsikkö on lehtipuuvaltainen

lehtomainen metsäsaareke, jonka puulajeina tavataan ainakin vaahteraa, harmaaleppää, koivua, saarnea ja tuomea. Alue on notkelmassa ja täten kostea. Maalahopuuta on paljon. Metsikkö on myös liito-oravan ydinaluetta. Alueella on tehty runsaasti liito-oravahavaintoja. Eteläisemmän metsikköalueen poikki kulkee pieni polku."

Nämä arvokkaiden metsiköiden linnusto ja muu eläimistö on kärsinyt ajoittain kaatopaikan työmaaliikenteestä ja työnteon äänistä. Kaatopaikan alueellakin linnusto on häiriintynyt ja muun muassa risukasojen siirtely ja hakettaminen ovat aiheuttaneet lintujen pesintöjen tuhoutumista. Tavoitteena uuden asemakaavaehdotuksen hyväksymisen kautta tulee olla rauhoittaa vallinnutta melua ja edistää lintujen pesimärauhaa. Alueella retkeilevät lintuja ja muuta luontoa tarkkailevat hyötyvät myös alueen melutason vähentymisestä. On muistettava, että kaatopaikan alue on nyt ja myös kaatopaikan kunnostamisen jälkeen vilkkaasti retkeilty alue, jossa kuvataan, tarkkaillaan ja kuunnellaan lintuja sekä muita eläimiä.

Koirapuiston sijoittamishanke aivan arvokkaiden metsiköiden viereen ei ole perusteltu ratkaisu. Koirapuistosta tulee väistämättömästi paikallisesti pysyvää melua, koska koirapuisto on kiinteä rakennelma. Melu synnyttää linnuille enemmän tai vähemmän stressiä ja muita haittavaikutuksia. Lisäksi tarkoituksena on valaista koirapuisto. Valaistuksesta syntyy haittavaikutuksia luontoalueella. Valaistuksen haitoista eri eläinryhmiin on viime vuosina laajasti keskusteltu. Tässä yksi linkki: <https://yle.fi/a/74-20027642>

Koirapuistoa on hyvin vaikeaa sijoittaa asemakaavaehdotusalueelle siten, ettei se aiheuttaisi liikaa haittaa linnuille, muille luontoarvoille tai lähialueiden asukkaille. Tampereellakin on koirapuistojen lähellä asuivilta tullut kriittistä palautetta. Kun lidesjärven etelärannalla koiria ulkoiluttavilta on kyselty koirapuiston tarpeellisuudesta, vastauksena on ollut, että koirapuistoa ei tarvita. Koiria ei vietäisi koirapuistoon. Kerrotaan, että alueelle on toivottu jo pitkään koirapuistoa. Mihin selvitykseen tai kyselyyn tämä perustuu?

Yleisesti tavoitteena tulee olla tämän asemakaavaehdotuksen käsittämän luontoalueen melutason alentaminen ja melulähteiden poistaminen. Tampereen kaupungin ympäristönsuojeluyksikön kannan mukaan asemakaava-alueella voisi kokeilla hiljaisia alueita. Ympäristösuojeluyksikön esittämän näkemyksen mukaan, jos koirapuisto rakennetaan asemakaavaehdotusalueelle, koirapuiston tulisi sijaita mahdollisimman

kaukana rannasta ja linnustollisesti köyhimmillä alueilla. Nyt tämä ympäristönsuojeluyksikön näkemys ei toteudu.

Koirapuiston sijoittamista asemakaavaehdotusalueelle on harkittava tarkoin. Koirapuistolle on löydettävissä sopivampi paikka kaava-alueen ulkopuolelta.

- 3) Leikkipuisto ja toiminta-alue on säilytetty ehdotuksessa edelleen vanhalla paikallaan. Leikkipaikka erilaisine sivutoimintoineen on lisäksi ylläpidetty. Varastoalue, johon leikkipuisto ja muu toiminta on nyt sijoitettu, on kunnostamisen tarpeessa. Kun otetaan huomioon lidesjärven luonnoltaan arvokas ranta-alue, tulee tuo varastoalue kunnostaa luonnon ehdoilla. Alueelle voisi istuttaa niittyä, ruderaattia, marjapensaita, pensaita, puita ja vaikka perustaa lammikko. Näin varastoalueen ennallistaminen luonnonmukaisuuteen pitäisi yllä ja vahvistaisi koko lidesjärven eteläisen ranta-alueen monimuotoisuutta ja luontoarvoja. Leikkipuiston sijaan lidesjärven ranta-alueelle voi rakentaa luontopolun, joka edistää erityisesti lasten mutta myös muiden luontoharrastusta ja luontotuntemusta. Tampereelle valmistuu koko ajan uusia monipuolisia puistoja. Yksi luontoalue, joka on tunnetusti linnustollisesti ja muunkin luonnon kannalta merkittävä, pitää jättää kehittymään siten, että luontoarvot ovat päällimmäisenä. Alueelle sijoittuu myös valtakunnallisesti arvokas ja valtakunnalliseen lintuvesiohjelmaan kuuluva lintujärvi lidesjärvi. Luonnon arvojen kunnioittaminen tukee lidesjärven linnustoa ja ylläpitää lajien monipuolisuutta alueella.
- On vaikeata ymmärtää, miksi suurta leikkipuistorakennelmaa ja muuta toimintaa ajetaan niin voimakkaasti asemakaavaehdotusalueelle. Lähitöillä on jo useita leikkipuistoja. Esimerkiksi Lampipuisto, jota kovasti markkinoidaan netissä: <https://www.lappset.com/fi-FI/referenssi/liikunta-alue-leikkipaikan-yhteydessatampereella>
- Lampipuisto kuuluu yhtenä puistona Tampereen kaupungin puisto- ja leikkipaikkasuunnitelmiin, joilla suuri määrä leikkipuistoja lakkautetaan. Lampipuiston toimintojen siirtämistä Nekalantien toiselle puolelle asemakaavaehdotusalueelle perustellaan muun muassa kulttuuriympäristösyillä. Nekalan-Viinikan RKY ei kuitenkaan ole todellinen este Lampipuiston säilyttämiselle entisellä paikallaan. Puistoa voidaan kehittää edelleen. Lampipuiston lakkauttamisen ja muidenkin Nekala-Viinikka-Hatanpää-alueen toimintojen drastisen muokkaamisen takana on varmaan osaltaan varautuminen maakuntakaavaan 2040 teollisuusalueiden sijoittamisesta. Tämä kaavahan on äskettäin

päätetty laittaa vireille. Kaavan OAS tulee kaiketi tämän kevään aikana julkisesti kommentoitavaksi. Vireillä oleva maakuntakaava ei kuitenkaan edellytä millään tavalla Lampipuiston statuksen muuttamista.

Lampipuiston leikkipaikan siirtäminen ja rakentaminen asemakaavaehdotusalueelle merkitsisi myös tuntuvia kustannuksia. Koko "lidesjärvipuiston" perustamisen kokonaiskustannuksiksi on arvioitu 8 miljoonaa euroa, vaikka ns. toiminnallisten alueiden osuus olisi vain 1,5 ha (20 ha:sta) Jos verrataan tätä summaa esimerkiksi Hiedanrannan keskuspuiston kustannusarvioon, Hiedanrannan puiston kustannukset olisivat 2,4 miljoonaa euroa. Kun painotetaan luontoarvoja ilman rakennelmia kehittämisessä, säästetään tuntuvasti kustannuksissa. Olisi hyvä, että kustannuksia voitaisiin verrata sellaiseen tehtyyn vaihtoehtoiseen puistosuunnitelmaan, joka perustuisi kehittämiseen kohti luonnonmukaisuutta. Miten paljon kustannuksia tämä vaatisi verrattuna tuohon 8 miljoonaan euroon? Leikkipuiston sijoittaminen asemakaavaehdotusalueelle vilkasliikenteisen Nekalantien toiselle puolelle on myös turvallisuuskysymys.

Mahdollisten huumeidenkäyttäjien aiheuttama vaara nykyisin Lampipuistossa ei ole myöskään perustelu puiston siirtämiseksi Nekalantien toiselle puolelle. lidesjärven ranta-alueen puolella on näkyvissä samaa huumeidenkäytöstä johtuvaa ilmiötä.

Huumeidenkäyttöön on puututtava tehokkailla keinoilla – niin ennakoestävillä ja muilla pehmeillä keinoilla kuin kovemmilla - eikä vain antaa asian olla.

Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys kannattaa Lampipuiston säilyttämistä entisellä paikallaan. Asemakaavaehdotuksen puistolle tarkoitettua aluetta tulee suunnitella luonnonvaraisena Pormestariohjelman mukaisesti. Tämä ratkaisu koituu hyödyksi kaikille eläimille kovakuoriaisista, perhosista ja hyönteisistä lintuihin. Loppujen lopuksi se on hyödyllinen ihmisillekin.

Viherpalveluohjelmaa ja puisto-ohjelmaa voidaan muuttaa, kun on havaittu tarvetta tähän. Eivät ne ole vääjäämättä itseään toteuttavia päätöksiä. Itse asiassa päivitykset lienevät yhdyskuntalautakunnan toimivallassa.

- 4) Esteettömän lintutornin rakentaminen matonpesupaikan tuntumaan on kannatettava asia. Tampereen kaupunki on jo vuosikymmeniä suunnitellut uutta lintutornia lidesjärvelle. Nyt on aika lunastaa tämä lupaus. Tänä aikana Tampereen kaupungin kaksi muuta käytössä ollutta lintutornia on poistunut käytöstä. Tampereella on vain yksi lintutorni -lidesjärven itäpään torni. Uuden lintutornin rakentaminen ei vaaranna linnustoa eikä muutoinkaan

vähennä alueen luontoarvoja. Lintutornin paikka on säilytetty asemakaavaehdotuksessa ennallaan matonpesupaikalla. Esteettömän lintutornin sijaintia tulee nyt miettiä tarkasti. Lintutornille paras paikka muun muassa järvelle näkyvyydenkin kannalta olisi matonpesupaikalta lähtevän rantakävelytien kulmauksen paikkeilla n. 50 metrin päässä. Rannan puolelta ei joudu myöskään tekemään suurta kasvillisuuden karsintaa. Samalla se arvokas rantaruovikko jää kauemmaksi tornista. Matonpesupaikka voitaisiin säilyttää ennallaan. Parkkipaikan laajentaminen on mahdollista ilman matonpesupaikan siirtoa. Samalla säästyisi tässäkin kustannuksia.

- 5) Valaistuksen periaatteet Suunnitelmien mukaan puiston valaistuksessa kiinnitetään huomiota reittien ja toimintojen riittävään valaistukseen, kuitenkin huomioiden luontoarvojen asettamat rajoitteet. Valaistuksen periaatteissa on huomioitu erityisesti lepakkoalueet. Valosaasteesta kärsivät tutkimusten mukaan myös muun muassa hyönteiset ja linnut (pöllöjen lisäksi muutkin). Valaistuksen haittavaikutuksista saadaan jatkuvasti lisää tietoa. Alueella, joka on luontoarvoiltaan rikas ja monipuolinen, tulee välttää valaistusta. Valaistuksesta on luovuttava kokonaisuudessaan lidesjärven nyt kaavoitettavalla alueella alueen sisäosissa. Valaistu koirapuisto toisi oman valohaittansa alueelle.
- <https://suomenluonto.fi/valosaaste-hairitsee-polyttajia/>
https://lucia-project.eu/wp-content/uploads/2020/06/LUCIAfaktasivut_sosiaalinenhyvaksynta-2_03062020_FI.pdf
- 6) Oleskelupaikat sijoittuvat suunnitelman mukaan nykyisille käytetyille paikoille. Nuotiopaikkaa tai grilliä oleskelupaikoille ei pidä rakentaa/pystyttää. Puuhuoltoa paikoille ei järjestetä. On erittäin epävarmaa, että kovinkaan monet retkeilijät tuovat puut ja muut tarvikkeet mukanaan. Tämä johtaa siihen, että sytytysmateriaalina käytetään paikallista puustoa. Nuotiopaikka saattaa kerätä myös porukkaa, joka häiriköi. Tämä näkyy osaltaan jo nykyisten laittomien nuotiopaikkojen kohdalta. Holtittoman tulenkäytön vaarana on maastopalo ruohoisella ja kangasmetsätyyppisellä alueella etenkin kuivana kautena. Taimiston niityt on säilytettävä luonnonvaraisina ja tehohoidon ulkopuolella. Taimiston alueelle on suunniteltu pienialaisia piknikpaikkoja ja näihin liittyviä tuolija pöytärakennelmia. Näiltä alueilta nurmi pidettäisiin matalana ja hoidettuna. Piknikpaikkojen rakenteet joutuvat helposti ilkeiden kohteiksi. Piknikpaikkojen jatkuva hoitaminen synnyttäisi alueelle hoidosta aiheutuvaa melua. Piknikpaikkoja voisi perustaa Lampipuistoon ja muihin alueen puistoihin.

<p>7) Päätelemät: Asemakaavaehdotus on muuttunut parempaan suuntaan ja ottanut enemmän luontoarvoja huomioon kuin aiemmat suunnitelmat. Luonnonvaraisten niittyjen määrä ja kosteikkoalueet ovat monimuotoisuutta lisääviä ratkaisuja. Kulkuväylien ja polkujen kunnostaminen on tarpeen ainakin tietyiltä osin. Viljelypalstojen säilyttäminen on luontoarvojenkin kannalta hyvä päätös. Kaatopaikan kunnostamistapaa on vielä mietittävä tarkkaan. Kaatopaikan ennallistaminen kunnostamisen jälkeen näyttää kaavaehdotuksessa pääpiirteittäin hyvältä. On erinomaista, että kaatopaikan ympäristön arvokkaat lahoppuumetsiköt säilytetään ja muutoinkin vahvistetaan lahoppuun määrää kaavaehdotusalueella. Taimistoalueen pysyttäminen kaavaehdotusalueella on myönteistä. Rantakasvillisuuden turvaaminen on myös tärkeää. Uusi lintutorni edistää lintu- ja luontoharrastusta sekä lisää alueen arvokkaan lajiston tuntemusta.</p> <p>Asemakaavaratkaisun yleismääräyksessä edellytetään hyvin huomioimaan tarkemmassa suunnittelussa ja kunnossapidossa alueen merkitys lintujen pesimäalueena sekä muuton aikaisena ruokailu- ja levähdysalueena.</p> <p>Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys toivoo, että asemakaavaehdotusta mietittäisiin vielä perusteellisesti. Ehdotusta on muutettava luontoarvojen kunnioittamisen ja luonnonmukaisen kehittämisen suuntaan. Ehdotuksen jatkokäsittelyssä on luovuttava lopullisesti ns. ihmispuiston ajatuksesta. Kyselyiden mukaan tamperelaisetkin haluavat luonnonmukaisia alueita. Alueiden pirstoutumista tulee ehkäistä. lidesjärvi ranta-alueineen on sellainen alue, joka pitää säilyttää ja jota pitää kehittää kokonaisuutena luontoarvoja korostaen. Tämä kokonaisuus on Tampereella ainutlaatuinen monipuolisen lajiston esiintymispaikka.</p>	
<p>Muistutus 34: On todella sääli, että asemakaavaehdotus ei ole kehittynyt tämän enempää parempaan suuntaan valmisteluvaiheen jälkeen. Vaikka kunnalla on oikeus tehdä huono ja/tai epätarkoituksenmukainen kaavaratkaisu, kunhan laissa kaavalle asetetut vaatimukset juuri ja juuri täyttyvät, olisi toivottavaa, että valmistelussa silti huomioitaisiin paremmin kuntalaisten, asiantuntijajärjestöjen ja muiden tahojen mielipiteet ja kiinnitettäisiin huomiota myös kaavan laatuun. Pormestariohjelman lidesjärveä koskeville kirjauksille, lidesjärveä koskevalle adressille tai Tampereen kaupungin LUMO-ohjelmallekaan ei valitettavasti ole painoarvoa suotu.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.

<p>Iidesjärven alueen vieraslajien poisto ja alueiden ennallistaminen on hyvä asia. Sen sijaan kaikki ns. ”ihmispuistotoiminnot” tulisi kaavaehdotuksesta poistaa ja kaavan valmistelua jatkaa luontonäkökulmasta. On outoa, ettei Tampereen kaupunki tunnusta alueen luontoarvoja ja keskity niiden vaalimiseen. Ihmisille suunnatut rakennetut toiminnot tulisi ohjata niille paremmin soveltuviin paikkoihin, joita on Viinikka-Nekalankin alueella runsaasti, ja mahdollistaa ihmisten virkistäytyminen ja luonnon tarkkailu edes yhdellä näin lähellä keskustaan olevalle alueella ilman rakennettuja toimintoja ja valaistusta.</p>	
<p>Muistutus 35: Nyt nähtävillä olevaa Iidesjärven asemakaavaehdotusta ei tule toteuttaa ehdotetun mukaisesti. Ehdotuksessa kerrotaan suunnittelun lähtökohtina olevan alueen luonto- ja maisema-arvot. Iidesjärvi on maakunnallisesti arvokas lintujärvi. Alue on myös arvokas hyönteisalue sekä arvokas lepakkoalue - kuten aineistossakin todetaan. Mitä tahansa kunnostuksia alueella tehdään, ne tulee tehdä vain ja ainoastaan luontoarvot huomioiden. Hyväksyttäviä kunnostuksia ovat esim. vanhan kaatopaikan kunnostaminen sekä haitallisten vieraslajien hävittäminen. Alueelle ei tule rakentaa leikkipaikkaa eikä koirapuistoa. En usko, että koirapuisto vähentäisi vapaana kulkevia koiria. Päinvastoin, koirien ulkoiluttaminen alueella todennäköisesti lisääntyisi, kun sinne tuotaisiin koiria kauempaakin. Koirapuistolle tulee löytää joku muu parempi paikka. Lisäksi rakennettava leikkipaikka Iidesjärven alueelle on tarpeeton. Iidesjärven ympäristö toimii jo nyt hyvänä ulkoilu- ja leikkipaikkana. Sinne ei tarvitse erikseen rakentaa mitään.</p> <p>Aineistossa sanotaan, että ehdotetulla asemakaavalla parannettaisiin asukkaiden ja kauempaa saapuvien virkistysmahdollisuuksia. Mutta alue toimii jo nyt erinomaisena virkistyspaikkana. Alueella voi lenkkeillä, tarkkailla lintuja, istahtaa penkille ja nauttia luonnosta.</p> <p>Toivon todella, että koirapuiston, leikkipaikan ja nuotiopaikan rakentamisesta luovutaan. Rakentamisella pilattua ja menetettyä luontoa ei saada takaisin.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.
<p>Muistutus 36: Iidesjärvi on keidas keskellä kaupunkia. Alueen pitäminen luonnontilaisena itseisarvo, joka tässä maailman ajassa olisi ehdottomasti ymmärrettävä. Sitä ei tulisi ajatella ainoastaan ihmisten viihtyvyyden ja virkistyskäytön näkökulmasta. Se on osa Suomen luontoa ja merkki siitä, että kaupunki voi hyvin. Tällainen todella luonnontilainen ja linnustoltaan arvokas alue on alueen</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>vetovoima. Tampereen päättäjien puheet lajikadon torjunnasta ja monimuotoisuuden edistämisestä ovat perin ohuita, jos ne eivät aidosti yllä päätösten tasolle.</p> <p>Myös budjetti lidesjärven suunnitelmille kuulostaa aivan järjettömälle. 8 miljoonan euron budjetti, josta puiston rakentamiselle on varattu 6M €. Jos sen sijaan aluetta vaalittaisiin luonnontilaisena, olisivat rahalliset satsaukset minimaalisia verrattuna tuohon suunnitelmaan. Monimuotoisuuden arvoa ei voi mitata rahassa, mutta köyhdytetyn luonnon arvon tunnemme pahoinvoinnissamme.</p> <p>Itselleni erityisen olennaisena pidän sitä, että aluetta ei ole valaistu. Moni eläin ja eliölaji tarvitsevat pimeyttä. Esimerkiksi iso osa kasveista pölytetään yöllä elävien hyönteisten toimesta. Vaikka alueen pimeys on suhteellista, koska kyllähän kaupungin valot sinne yltävät, on se silti eri asia, jos alueelle luotaisiin paikallinen valaistus. Valaistus houkuttelisi alueelle uusia käyttäjiä, joka tarkoittaa myös lisääntyvää häiriökäytöstä.</p> <p>Alueen arvon voi helposti havaita, kun siellä liikkuu lapsen kanssa. Mikään leikkipuisto ei voi vastata siihen stimulaation määrään, jonka luonto synnyttää. Luonto ruokkii sekä tiedon haluista lasta ja kehittää samalla mielikuvitusta. Leikkipuistoista nämä molemmat elementit puuttuvat.</p> <p>Toivoisin suuresti, että tässä keskustelussa kuultaisiin aidosti paikallisten ja aktiivisten kansalaisten ääntä, sillä he ovat aitoja asiantuntijoita. Moni ei todennäköisesti edes tiedä näistä kaupungin suunnitelmista alueen suhteen. Ja kuitenkin jokainen jonka kanssa olen tästä puhunut, ymmärtävät suoraan alueen merkityksen luontona.</p>	
<p>Muistutus 37: Haluan kiittää Tampereen kaupunkia hienosta kaavaehdotuksesta lidesjärven alueen kehittämiseksi. Aluetta paljon käyttävänä on upeaa nähdä ranta-alueen siistiytyminen, joka vaikuttaa koko Viinikka-Nekalan historialliseen alueeseen positiivisesti. Toki suunnitelmissa on huomioitava, että se ei voi korvata Nekalantien toisella puolella sijaistevaa Lampipuiston leikkipuistoa, koska lidesjärven alue jää vilkkaasti liikennöidyn Nekalantien toiselle puolelle ja on siten itsenäisesti liikkuville isommille lapsille huono vaihtoehto. Lampipuiston leikkipuisto on alueen vanhimpia ja erittäin kovassa käytössä myös koululaisten keskuudessa sijaintinsa vuoksi, joten se on säilytettävä.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p>

<p>Muistutus 38: lidesjärvi ja se eteläinen maa-alue on nykyisellään hieno kokonaisuus sen monipuolisen luonnon ansiosta, erityisesti linnusto on ainutlaatuinen. Tämä todetaan useasti, niin kaavaehdotuksessa kuin yleisissä Tampereen kaupungin luontoarvoja käsittelevissä linjauksissa. Samoin tähän asti annettu palaute puhuu voimakkaasti luontoarvojen puolesta.</p> <p>Suunnitelma on muuttunut parempaan suuntaan, mutta se kuitenkin sisältää yhä toiminnallisia alueita, kuten leikki- ja kuntoilupaikan, koirapuiston, piknik- ja nuotiopaikan. Suunnitteluratkaisut pohjautuvat näkemykseen, että yleiskaavan ja viherpalveluohjelman linjauksia noudattavia, yksittäisiä toiminnallisia alueita olisi mahdollista sijoittaa alueelle ilman että luontoarvot menetettäisiin. Tämä näkemys ei perustu faktoihin. Alueen ainutlaatuinen luonto on mahdollista juuri siksi, että alueella ei ole muuta ihmistoimintaa kuin luontoharrastajien ja palstaviljeliöiden hillittyä toimintaa. Muilla, toiminnallisia alueita sisältävillä Tampereen viheralueilla ei ole vastaavaa luonnon monimuotoisuutta juuri tästä syystä. Yleiskaava ja viherpalveluohjelma ovat yleisiä linjauksia, niitä voi ja pitää paikallisesti rajoittaa ainutlaatuisten luontoarvojen vuoksi.</p> <p>Kun nykyisessä taloustilanteessa etsitään ja tehdään kipeitäkin säästötoimia, lienee kaikille selvää, että turhien ja haitallisten investointien pois jättäminen on helpoin ja kaikille paras ratkaisu tehdä säästöjä. Tällä tarkoitan ehdotuksen toiminnallisten alueiden tekemistä ja ylläpitämistä.</p> <p>lidesjärven alue ei ole passiivista joutomaata, se tarjoaa jo nykyisellään luonnon ja ihmistoiminnan yhteiseloä kestävässä muodossa.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 39: "lidesjärven puiston yleissuunnitelmassa voimakkaimmin uudistettavat alueet on osoitettu kaava-alueen länsipuoliskolle; vanhan kaatopaikan alueelle sekä Nekalantien varren varikko- ja varastoalueille. Puhdistettava kaatopaikka-alue tulee uudelleen viherrakennettavaksi, mutta sen maisematilallinen luonne säilyy perustettavien niittyjen ja nurmialueiden"</p> <p>Kaatopaikka-alueen puhdistus on erittäin kannatettava asia. On esimerkillistä ja vastuullista, että Tampereen kaupunki korjaa aikaisempien ympäristörikkeiden vahinkoa. "Kaavaratkaisu vahvistaa nykyisen lidesjärven alueen merkitystä osana viherverkkoa ja kaupungin virkistyskäyttöä. Asemakaavalla mahdollistetaan kaiken ikäisille tarkoitettu monipuolinen toiminta- ja oleskelupuisto kaupungin viherpalveluohjelman tavoitteiden mukaisesti ja kehitetään alueen virkistysyhteyksiä. Ratkaisun toteutuessa parannetaan paitsi lähinaapuruston asukkaiden myös kauempaa alueelle</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

saapuvien virkistysmahdollisuuksia. lidesjärven puisto toimii yhä ympäröivien asuinalueiden luonnonmukaisena lähivirkistysalueena, ja myös palstaviljely alueella jatkuu. Aluepuisto kuitenkin monipuolistuu ja tarjoaa jatkossa enemmän toiminnallisia virkistyspalveluita puiston yleissuunnitelman mukaisesti toteutuessaan.”

Tässä kohtaa asemakaava on kuitenkin räikeässä ristiriidassa kaavan alleviivaamien luontoarvojen edistämisen ja Tampereen kaupungin LUMO-ohjelman kanssa. Kaavan lähtökohta, jossa korostuu ihmisten tarpeet, on ontologisesti yhteensopimaton luonnontilaisuuden kanssa, sillä tässä kaavaa tehdään selvästi ensisijaisesti ihmisten – ei luonnon tarpeista käsin.

Oikea lähtökohta alueen kehittämiseksi on luonnontilaisuus, linnut ja niiden elinolojen turvaaminen, EU:n direktiivilajien suojelu ja niiden elinolojen varmistaminen, ihan kaikkien alueen luontoasukkaiden elinolojen turvaaminen, alueen säilyttäminen hiljaisena ja rauhallisena lintujen havainnointialueena.

Nykyisen pormestarin pitäisi edelleen olla sitoutunut pormestariohjelman linjaukseen, jonka mukaan lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä jätetään luonnontilaiseksi ja Nekalantien varrella varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi.

Nykyinen asemakaavaehdotus koirapuistoinen ja toiminnallisina aktiviteetteineen on täysin päinvastainen kuin pormestariohjelman linjaus ja heikentää jo kapealla ranta-alueella olevia luontoarvoja. Tämän päivän luontokadon aikana luonto itsessään on kaikenikäisille, myös lapsille elämys.

Kaava myös sivuuttaa joutomaiden merkityksen kaupunkiluonnon monimuotoisuuden lisäämisessä ja säilyttämisessä. Joutomaa ja erilaiset ruderaatit edistävät entisestään lidesjärven nyt jo huomattavan monipuolista lintukantaa.

Kaavaan varattu kahdeksan miljoonan budjetti myös hämmentää Tampereen kaupungin merkittävän alijäämäistä budjettia silmällä pitäen. Suurin ympäristöteko ja paras ekonomisen ratkaisu olisi jättää leikkipuistot, koirapuistot ja liikuntapaikat rakentamatta. Rakennustoiminnasta tulee pitkäaikainen melu- ja ympäristöhaitta alueelle.

<p>Kansalaisena ja Tampereen kaupungin veronmaksajana tämä asemakaavaehdotus luo toivottomuutta aikana, jolloin ilmastonmuutos on fakta ja vääjäämätön kehityskulku. Kun edes tätä pientä maa-aluetta ei suunnitella luonnon vaan ihmisten ehdoilla, ei luontoarvojen edistämisellä oikeastaan liene mitään merkitystä. Joku taho tai tahot hyötyy/hyötyvät tästä kaavamuutoksesta taloudellisesti – kenties tilannetta olisi syytä selvittää. Toisaalta taustalla lienee halu käynnistää gentrifikaatiokehitys Nekalan ja lidesjärven alueella, ja nykyisen hallituksen tavoitteiden tavoin siivota alueelta pois nykyisten normien ja mittaristojen mukaan tuottamattomat ihmiset, jotta alue vastaa paremmin keskiluokan oletettuja toiveita ja tarpeita. Tällöin Tampereen kaupunki ei vastaa niitä humaaneja arvoja, joiden olen ajatellut olevan nimenomaan Tampereen brändi, ja syy, miksi kaupunki on jatkuvasti muuttovoittainen ja vetovoimainen.</p> <p>Vaadin tällä mielipiteellä kaavan palauttamisesta uuteen valmisteluun, koska tällaisenaan se on ristiriidassa LUMO-ohjelman sekä pormestariohjelman kanssa.</p>	
<p>Muistutus 40: Palautteessa/mielipiteessä perustelen sitä miksi Lampipuiston leikkipuisto tulisi jättää paikalleen ja lidesjärven rantaan suunniteltu uusi leikkipuisto tulisi poistaa suunnitelmasta. Toisena vaihtoehtona on, että Lampipuiston leikkipuisto säilytetään rantaan rakennettavan uuden puiston rinnalla.</p> <p>Koirapuiston ja lasten leikkipuiston kustannusarvion suuruus herättää huolta, sillä Nekalantien toisella puolella on hiljattain uudistettu koko perheen leikkipuisto, joka on ollut osa Lampipuiston perinteikästä ja toimivaa kokonaisuutta jo ainakin 1970-luvun alkupuolelta alkaen. Lampipuiston leikkipuisto on sijainniltaan turvallinen sekä miellyttävä leikkipuisto pientaloasutuksen välittömässä läheisyydessä.</p> <p>Lampipuisto on sijainniltaan mitä parhain leikkipuiston paikka, jonne lasten on helppo kulkea ihan itseksenkään ilman aikuista. Nekalantien rannan puolelle jäävällä alueella puolestaan on jo 2 leikkipuistoa pientalojen läheisyydessä (Sirppitie ja Puropolku), joten rannan puolella ei ole enää tarvetta kolmannelle leikkipuistolle.</p> <p>Vilkaasti liikennöidyn Nekalantien välittömään läheisyyteen ei ole mielekästä perustaa uutta leikkipuistoa useammasta syystä. Ensinnäkin leikkipuiston sijoittaminen vilkkaan tien varteen ei ole liikenteellisesti turvallinen paikka lapselle. Nekalantieltä poistettiin hiljattain suojateiden saarekkeet</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

pyörätie uudistuksen yhteydessä, minkä vuoksi tien ylittäminen on aiempaa haastavampaa ja turvattomampaa jalankulkijalle, etenkin lapselle. Toisekseen Nekalantien varrelle suunnitellun leikkipaikan sijainti on levoton, missä poliisin avulle on aika ajoin tarvetta. Toisella puolella Nekalantietä olevissa kerrostaloissa on tapahtunut viime vuosien aikana jopa useampi henkirikos, joista tuorein on raa'alla tavalla tehty murha viime syksyltä (<https://yle.fi/a/74-20117848>). Näin ollen suunnitellun uuden leikkipuiston vastapäisissä kerrostaloissa on levotonta ja taloissa asuu paljon päihdeongelmaisia, minkä vuoksi sijainti ei ole lapsille eikä nuorille turvallinen paikka viettää aikaa. Uuden suunnitellun leikkipuiston sijainti herättää pohtimaan millaisia kriteerejä Tampereen kaupunki on asettanut perustettavan leikkipaikan sijainnille? Valitettavasti osa Nekala-Viinikan asukkaista joutuu turvallisuussyistä jopa välttelemään Nekalantie 50:tä vastapäätä sijaitsevan bussipysäkin käyttöä. Vaikka lähistölle tehtäisiin suuria satsauksia alueen kehittämiseksi, ei kyseinen puukerrostalokortteli valitettavasti muutu turvallisemmaksi tai rauhallisemmaksi niin kauan kuin siellä asuu arvaamattomasti käyttäytyviä päihderiippuvuuksista kärsiviä ihmisiä.

Leikkipuiston tulisi sijaita liikenteellisesti turvallisessa paikassa pientalojen välittömässä läheisyydessä eli siellä, missä leikkipuiston käyttäjät asuvat. Nekalantien ja Riihitien kerrostaloissa 2 on pieniä asuntoja, joissa ei asu lainkaan lapsiperheitä. Kyseisissä taloissa ei ole asunut lapsiperheitä enää 1960-luvun jälkeen. Asunnot ovat varsin pieniä, pääsääntöisesti yksiöitä.

Ehdotan, että leikkipuisto säilytetään kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa Lampipuistossa ja lidesjärven suunnitelmasta poistetaan leikkipuisto. Vaihtoehtona voi olla myös se, että pidetään molemmat leikkipuistot, koska lapsiin ja heidän liikkumiseen panostaminen on aina tärkeä satsaus tulevaisuuteen.

Alla lähipiiristä saatuja lasten näkemyksiä Lampipuiston leikkipuiston poistamisesta ja uuden puiston perustamisesta rannan puolelle:

- eihän siellä rannassa kukaan edes asu eli kuka lapsi sinne puistoon voisi mennä ominpäin ison tien yli ilman aikuista
- ei tunnu yhtään kivalta paikalta, kun viereisissä taloissa kulkee oudosti käyttäytyviä narkkareita

<ul style="list-style-type: none"> - jos lapsia ei voida enää päästää puistoon yksin, lapset ulkoilevat ja liikkuvat entistä vähemmän, jos eivät voi mennä leikkipuistoon itsekseen. Jos kynnys lähteä puistoon yksin tai kavereiden kanssa on liian suuri, niin lasten liikkumattomuushan vaan lisääntyy entisestään. - sitten kun Nekalan koulun pihaankin tulee taloja, niin sielläkään ei voi sitten enää ulkoilla - Miksi ihmeessä Lampipuistossa ei voisi enää olla leikkipuistoa vaikka rantaan tulisi toinen puisto? <p>Mikäli paikallisten asukkaiden käyttämä leikkipuisto puretaan ja lidesjärven rannan puolelle rakennetaan uusi, on riskinä se, että uutta puistoa käyttävätkin jatkossa kauempaa omilla autoilla saapuvat vierailijat. Tämä tuskin on tavoitteena, että leikkipuistoon saavuttaisiin yksityisautoilla. Kenen lähileikkipuistona uusi leikkipuisto siis toimisi?</p> <p>Huomioon otettava seikka on myös se, että Nekalan koulun piha-alue on toiminut aktiivisena lasten leikkipaikkana. Pian tämä ulkoilupaikka poistuu osittain käytöstä, koska Nekalan koulun pihaan rakennetaan useita asuintaloja. Lampipuiston leikkipuisto sijaitsee lähellä koulua, joten sillä voidaan korvata Nekalan koulun piha-alueelta menetettävää ulkoilualuetta. Koulun pihaan rakennettaviin pientaloihin hyvin todennäköisesti muuttaa lapsiperheitä eli leikkipuiston käyttäjiä. Näin ollen Lampipuisto tarjoaisi uusille asukkaille turvallisen lähileikkipaikan.</p> <p>Lampipuisto on kulttuurihistoriallisesti arvokas kokonaisuus, mikä tulisi ehdottomasti huomioida suunnittelussa. Jos Lampipuistosta poistetaan leikkipaikka, mitä siihen jää jäljelle ja mikä on Lampipuiston funktio sen jälkeen? Toiminnoiltaan tyhjäksi jäävä puistoalue, joka toimii läpikulkualueena ja kesäiltaisina ”piknik-paikkana”. Leikki-/kuntoilupuiston olemassa olo elävöittää ja tasapainottaa Lampipuiston käyttöä ja viestii puiston iltakäyttäjille, että tämä on arvokas ja perinteikäs puistokokonaisuus, joka jatkossakin kuuluu kaikenikäisille, lapsia unohtamatta.</p>	
<p>Muistutus 41: Minusta olisi tärkeää pitää koirapuisto suunnitelmissa Nekalaan, tiedän että monet meistä koiranomistajista sellaista kovasti toivoisivat. Tuo Nekalantien vastainen nykyinen varikkoalue tuntuu oivalliselta paikalta sille, koska se on kuitenkin melko kaukana asuintaloista, ja mahdollinen meluhaitta tuskin ylittäisi Nekalantien autoista tulevaa meteliä. Eri asia on jos voidaan osoittaa, että koirapuisto olisi vaaraksi maassa oleville linnunpoikasille tai lintujen pesinnälle. Aidattu puisto</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Koirapuisto on poistettu suunnitelmista sitä vastustaneiden palautteiden johdosta. Tältä osin Tampereen viherpalveluohjelmien (Koirapalvelut 2011-2025) tavoite koirapuistosta tällä alueella jää toteutumatta.</p>

<p>alueellamme olisi kuitenkin linnuillekin parempi vaihtoehto kuin se että ihmiset pitävät koiriaan vapaana rannassa, koska muitakaan suojaisia alueita ei koirien juoksuttamiselle ole.</p> <p>Pitäisin päätöksenteossa mielessä myös kaupungin viherpalveluohjelmaan kirjatut tavoitteet hyvälle koirapalveluille kaupungissa. Ote ohjelmasta: ”Koiralla, kuten muillakin eläimillä, on tarve toteuttaa lajilleen tyypillisiä käyttäytymismalleja. Oikeus tähän on kirjattu eläinsuojelulakiin (3 §). Koirien liikunnantarve vaihtelee suuresti koiran iän, koon ja rodun mukaan. Jokainen koira tarvitsee liikuntaa päivittäin. Liikunta on välttämätöntä koiran lihaskunnon sekä tuki- ja liikuntaelimestön kunnossa pitämiseksi. Koiran ulkoiluttaminen kytkettynä ei riitä, vaan koiran on päästävä juoksemaan vapaasti, mielellään vaihtelevassa maastossa. Liian vähäinen liikunta saattaa aiheuttaa koiralle turhautumista, joka voi tulla esiin erilaisina käyttäytymishäiriöinä ja heikentää koiran psyykkistä hyvinvointia. Koirapuistot tarjoavat koirille mahdollisuuden päästä liikkumaan vapaina, ja ne mahdollistavat koirien keskinäisen sosiaalisen kanssakäymisen ja leikin. Koirapuistojen avulla voidaan siis parantaa sekä koirien psyykkistä että fyysistä hyvinvointia.”</p> <p>Kannatan muilta osin alueen ennallistamista. Mielestäni nuotiopaikka oli harkitsematon ajatus tuonne, sillä pelkäänpä oleskelupaikkojen tarjoamisen lisäävän epätoivottuja lieveilmiöitä</p>	
<p>Muistutus 42: Toivoisin, että lidesjärven ranta-alue jätettäisiin pormestariohjelman mukaisesti luonnontilaiseksi ja koirapuisto, lastenpuisto jne. suunnitelmista sen osalta luovuttaisiin. Tällä säästyisi myös rahaa. Alue on mm. linnustoltaan erittäin rikas ja ehdottomasti suojelemisen arvoinen. Paikka antaa oikeita luontoelämyksiä, eikä tarvitse matkustaa kauas. Auttaa jaksamaan. Olen asunut lähistöllä useita vuosia ja se on jo tuollaisenaan varsinainen henkireikä ja sen vuoksi olen viihtynytkin tällä alueella niin kauan. lidesjärvelle tullaan vierailemaan usein myös pidemmän matkan päästä.</p> <p>Alue on kuitenkin aika pieni. Koirapuistoista lähtisi paljon melua. Koiran haukunta kuuluu yllättävän kauas esim. maaseudulla tai vaikkapa kerrostalossa. Toivoisin niille löytyvän lähistöltä joku toinen paikka. Samoin myös lasten leikkipuistosta lähtee ääntä ja toivoisin sen korvautuvan esim. jollain luontopolun pätkällä, jossa olisi opastetauluja alueen esim. linnuista, eläimistä ja hyönteisistä, jos tarvetta. Lapsille luonto on jo itsessään elämys, eikä kaikille niin helposti saavutettavissa. Lähistöllä ja muuallakin on jo paljon valmiita leikkipuistoja ja esim. kerrostalojen leikkipihoja.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>Tulentekopaikkojen kanssa voisi tulla ongelmia, jos valmista puuhoitoa ei ole. Oksia napsittaisiin puista yms. Alueen voisi ihan rauhoittaa luonnon seuraamiselle ja rauhoittumiseen, eikä piknikeille.</p> <p>Maankaatopaikalle suunniteltu alue oli tosi hyvä! Hienoja ajatuksia! Samoin myös uusi lintutorni oli kiva, kun kerran tunnetulla lintujärvellä ollaan, jos sen siihen vähällä vaivalla saisi. Siellä päässä näin niitä usein käydään tähytelemässä. Pienempikin lintutorni/tasanne minusta riittäisi. Ei tarvitsisi siirrellä mitään matonpesupaikkoja yms. Hevoshaasta voisi rantoja pitkin lähteä Itäpään lintutornille, rantoja pitkin myös polku, johon vaikeimpiin kohtiin pitkospuut, joka innostaisi liikkumaan ja tarkkailemaan luontoa lisää. Olisi varmasti suosittu, eikä maksaisi paljoa.</p>	
<p>Muistutus 43: Ensimmäinen kysymys: miksi tätä projektia ajetaan sitkeästi vuodesta toiseen, vaikka Pormestariohjelmassa todetaan selvästi, että alue jätetään luonnontilaiseksi? Onko ko. ohjelmilla mitään virkaa, jos niiden mukaisesti ei toimita? Ovatko ne pelkkää sanahelinää?</p> <p>Toinen kysymys: miksi kaupunkilaisten, alueen lähellä asuvien ja toisaalta lintuharrastajien mielipidettä ei kuunnella? Rakentamista vastustavassa adressissa on tänään 2 053 allekirjoitusta, ja lisää tulee joka päivä. Miksi mielipiteitä kysellään, jos niiden painoarvo on vähäinen tai olematon?</p> <p>Kolmas kysymys: eikö edes YHTÄ aluetta Tampereella voi jättää linnuille ja lintuharrastajille? Pily on kiistatta todellisen asiantuntija tässä asiassa, mutta jonkun intressit painavat näemmä niin paljon, ettei heitä kuunnella.</p> <p>Olen seurannut, kuinka kymmenet ihmiset tulevat kameroineen rantaan seuraamaan keväistä lintuelämää. Monet entisajan lintualueet on tuhottu, jättäkää nyt tämä yksi! Tampereella palvellaan laajasti eri harrastajaryhmiä: on frisbeegolf-puisto, on skeittiratoja, on laillisia muraalipaikkoja, on 12 koirapuistoa, ja lisää vain vaaditaan. Entä lintuharrastajat ja luontokuvaajat? Tapaan järvellä usein ihmisiä, jotka tulevat sinne varta vasten kauempaakin.</p> <p>Lintuharrastajia ja lähiluonnossa kulkijoita syrjitään kaupunkisuunnittelussa, vaikka tuoreen Luontobarometrinkin mukaan lähiluonto on ihmisten laajasti arvostama. Luonnonvarakeskuksen mukaan tutkimus puolestaan osoittaa, että lähiluonnolla on suuri merkitys ihmisten mielenterveyden kannalta. Iidesjärvellä on nähty parisataa lintulajia, kun Birdlifen mukaan koko Suomessa on nähty noin 480. Tämä on ainutkertainen aarre meille tamperelaisille. Kuulemani mukaan projektia varten</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

on tehty selvitys vesilinnuista. Entä maalinnut: tikat, kerttuset, satakielet, tiklit jne? Edes suunnitellun puiston nimessä - Nekalanpuisto - ei kunnioiteta tämän ainutlaatuisen lintumaiseman ja -järven nimeä.

Entä uhanalaiset eläimet, kuten liito-orava? Ei niitä suojella sillä, ettei nuotiopaikkaa laiteta ihan pesäpuun alle. On turha luulla, että koirien luvaton irtipitäminen loppuu, jos tulee koirapuisto. Loppuiko töhriminen, kun tuli laillisia graffitipaikkoja? Loppuiko skuutilla matkustajan kuljettaminen, kun viime vuonna oli sakotuspäivät? Loppuuko laittomat nuotiot, jos tulee luallisia? Ette voi olla niin naiiveja, että luulette näiden vaikuttavan niihin, joita säännöt ja määräykset eivät kiinnosta. Nuotiot eivät kuulu kaavaalueelle. Jos puuhoiltoa ole, tyypit katkovat puuta rannasta.

Suunnitelman puolustajana Pro lidesjärvi -ryhmässä on esiintynyt apulaispormestari Porttikivi. Hän on puhunut mm. alueen vetovoimaisuudesta lapsiperheiden kannalta ja segregaaation ehkäisemisestä. Kauniita puheita mutta hölynpölyä. Viinikan ja Nekalan tontinvuokrat estävät tehokkaasti asunovelkaisten ostohankkeita, ja puutalojen 32 neliön asuntoihin tuskin lapsiperheet muuttavat. Kiinteistövälittäjien mainospuheissa esiintyvät päiväkodit, koulut, marketit ja sitten lenkkimaastot tyyliin Pyynikki ja Kauppi. Ei niinkään puistot. On myös mainittu, että alueesta tulee nyt parempi. Absoluuttista paremmuutta ei ole olemassa vaan asia riippuu siitä, mistä lähtökohdista asiaa tarkastellaan. Suunnitellut niityt ja ruderaatit toki ovat hyvä asia, mutta miten luonnon monimuotoisuutta voisi parantaa se, että on nuotiopaikkoja, keinoja ja telineitä ja koirapuistot?

Viinikka-Nekalassa on jo nyt peräti kymmenisen puistoa ja kaksi urheilukenttää. Asun yhtä puistoa vastapäätä, ja se on varsin vähäisellä käytöllä. Järjettömyyden huippu kaupungin taloustilanteessa on lakkauttaa yksi puisto ja rakentaa toinen tien toiselle puolelle. Entisiäkin puistoja ei hoideta: kotini vastapäisessä puistossa kaatui syysmyrskyssä valtava havupuu, ja siellä se retkottaa edelleen nyt puoli vuotta myöhemmin.

Kysyn, miksi meille ei kerrota, kuka ja miksi tätä puistoasiaa näin kiihkeästi ajaa? Miksi meille ei kerrota, paljonko nyt jo on kulunut rahaa näihin suunnitelmiin?

<p>On kerrottu, että töitä tehtäisiin vuosien ajan. Tarkoittaa siis meteliä vuodesta toiseen. Koirapuiston paikka ei ole lintualueella eikä rannan lähetyvillä. Googlatkaapa, miten paljon koirapuisto aiheuttaa meteliä ja siten valituksia lähitalojen asukkailta, myös Tampereen Kaukajärvellä.</p> <p>Pöytäkirjassa todetaan: "lidesjärvi on luonnonsuojeluohjelman kohde ja se kuuluu valtakunnalliseen lintuvesien suojeluohjelmaan" Ja niinpä suunnitellaan vain kapean rantavyöhykkeen suojelemista, vaikka lintuja ja muuta elollista on muuallakin! Haitallisia vieraslajeja alueella on aika vähän, ja jättipalsami on helppo hävittää, jos vain halutaan. Lupiinia täällä ei juurikaan ole.</p> <p>Luontoelämys ja lähiluonto eivät tarkoita klinisiä tusinapuistoja tai kuntoiluvälineitä. Lasten luontokasvatus ei tarkoita luontoteemaista leikkipuistoa ja leppäkertun muotoista karusellia vaan liikkumista LUONNOSSA. Johtuuko tämä puistopsykoosi - miljoonia maksavien puistojen rakentamisen sinne tänne - siitä, että koetetaan jotenkin "korvata" asukkaille uusien asuinalueiden ankeus, kun naapuritalon parveke on muutaman metrin päässä, eikä minkäänlaista pihaa tai avaraa tiloaa ole missään? Eikä parkkipaikkoja vieraille, ranta-alueelle niitä sen sijaan aiotaan rakentaa.</p> <p>Me emme halua tänne mitään aikuisten hoploppia. Lähiluontoa EI ole siisti nurmikko ja kiipeilytelineet.</p> <p>Rakennettakoon koirapuisto muualle, jos sellainen on todella tarpeen. Tilaa eri toiminnoille on Jokipohjassa, Viinikanpuistossa (Kaakontien risteyksessä on kaksi tyhjääkin tonttia), Lampipuistossa jne. Kuntoiluvälineitä on jo Nekalan koulun pihassa, onko tietoa niiden käyttöasteesta? Koulun piha on suuri, sinnekin mahtuisi kaikenlaista. Nekalan teollisuusalue on muutoksen tilassa, rakentakaa ihmeessä tulevan poliisilaitoksen viereen tätä ihmistoimintaa, niin on valvova silmäkin lähellä.</p>	
<p>Muistutus 44: Olen samaa mieltä Pirkanmaan lintuyhdistyksen toimittamaan vastineeseen. Jos alueeseen laitetaan rahaa, on sen tapahduttava pormestariohjelmassa jo sovittujen mukaisesti. Alue on hyvä jättää luonnontilaiseksi. Jos kulkemista siellä kohennetaan, tehdään se pitkospuilla ja haketta laittamalla sinne mihin tarvitaan. Luonnontilaisuudestakin täytyy pitää huolta. Ihmetyttää vain kun kaupunki on täynnä tiedeyhteisöjä ja viisaita ihmisiä, jotka ymmärtävät miten asiat pitää hoitaa, niin muualta tuleviin suunnittelijoihin uhrataan rahaa. Ylläpidetään paikallista osaamista.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

Muistutus 45: Alueelle on suunniteltu piknik- ja jumppa- sekä nuotiopaikkoja. Mielestäni nämä eivät sovi luonnontilaisena säilytettävälle alueelle, jonka päätarkoituksena pitäisi olla monimuotoisuuden vaaliminen. Lampipuisto on suosittu piknikpaikka. Iidesjärven ranta-alue on nykyisellään yksi harvoja alueita kaupungissa, jossa ei ole öisin valaistusta. Valosaaste vaikuttaa alueen luonnonvaraisten eliöiden, lintujen ja eläinten elämään. En hyväksy valosaastetta alueelle. Tarvitaanko alueella rakennettuja leikkipaikkoja lapsille? Nekalantien toisella puolen olevassa Lampipuistossa on hiljattain kunnostettu iso lasten leikkipaikka. Se riittää. Mielestäni lasten on tärkeä saada kokea luonnosta löytyviä materiaaleja leikkeihinsä; kepit, kävyt ja kivet. Luopilla voi suurentaa puunrungoissa liikkuvia muurahaisia ym. ötököitä. Lapselle on ilo yllättyä alueella kasvavista kukista, sienistä, ötököistä. Iidesjärven monimuotoinen ympäristö on tärkeä koululaisille, päiväkodissa oleville lapsille, perheille sekä ikäihmisille, jotka nauttivat harvinaisen kauniista järviympäristössä liikkumisesta ja sen monipuolisista luontokokemuksista eri vuodenaikoina. Leikkipaikkaa ei tarvitse rakentaa. Kiipeilyseiniä riittää kauppakeskuksissa, ei Iidesjärven puihin kiipeily sovi - siis lintujen pesäpuissa - linnut tarvitsevat myös unipuita etenkin talviaikoina, paksut oksat suojaavat parhaiten talvimyrskyissä. Toivon, että Iidesjärven ympäristö jätetään lähes siihen tilaan, jossa se on nyt. Se on todella merkittävä lintujärvi. Tampereen keskustasta kivenheiton päässä oleva monipuolisen kaunis ja arvokas alue on säilytettävä lintujen ja muiden siellä elävien asuinalueena. Se on lahja luonnolta! Koirapuisto ei sovi lintujärven lähialueelle. Toivon aluetta kehitettävän luontokohteena. Iidesjärven merkitys Tampereen ulkopuolella asuville on myös erittäin merkittävä. Kuinka monia linturetkiä yhdistykset järjestävätkään keväisin ja syksyisin, lintujen muuttoaikana. On hienoa nähdä mitä mielenkiintoisempia valokuvia harvoin tapaamistamme linnuista ja seurata niiden muuttomatkan eri vaiheita. Parhaiten ihminen virkistyy ja palautuu kävellessään aidossa luonnossa ja tästä on tutkittuakin tietoa olemassa. Lähiluonnolla on positiivinen vaikutus fyysiseen ja psyykkiseen hyvinvointiin. Iidesjärvi pitäisi huomioida ainutlaatuisena lintujärvenä alueella.

Jospa Iidesjärven alue saisi jäädä runsaana lintujärvenä ja kauniina luonnonkohteena keskuuteemme - tikkametsä ja lepakoiden alue sekä liito-oravien asuinalueet ym. Iidesjärven ympäristö on monelle uhanalaiselle ja silmälläpidettävälle lajille tärkeä paikka kaupunkiympäristössä. Iidesjärvi on Suomen mittakaavassa yksi harvoista näin lähelle keskustaa sijoittuvista lintu- ja luontoarvoiltaan tärkeistä kohteista, eikä sen arvoa tule heikentää.

Vastine vastauskoosteessa s. 2-7

Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.

<p>Kuinka rauhoittavaa onkaan kävellä lidesjärven alueella ja herkistyä keväisin ensimmäisten muuttolintujen saapumisesta. Tunne on aina yhtä ihana!</p>	
<p>Muistutus 46: Ahkerana lidesjärven puiston käyttäjänä ja viljelypalstan intohimoisena viljelijänä jätän muistutuksen vastustaakseni puistoon suunniteltuja rakentamistoimenpiteitä:</p> <p>Ei: Perusteluja lopussa.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ei koiratarhoja - Ei steriilejä keinotekoisia leikkipaikkoja. On jo olemassa esim Lampipuistossa. Vanha on turvallisempi kun ei tarvitse ylittää vilkasliikenteistä Nakalantietä. - Ei mitään laitteita ihmispuistolle. - Ei tarvita keinotekoisia nurmia peleille. - Ei keinotekoisia piknikrakennelmia = ei piknikistuinryhmiä. - Ei tarvita edes nuotiopaikkaa. <p>KYLLÄ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Entisen kaatopaikan tarkkaan harkittu vaarattommaksi tekeminen. - Muutoin luonnontilaiseksi jättäminen. - Multakasat ja risukasat toimivat myös ihmisille eksoottisena seikkailumaastona. - Varikkoalueiden saattaminen luonnolliseen tilaan, esim kukkaniityin. - Puiden ja pensaiden lisääminen. - Märimpien polkujen parantaminen. Ei pururatoja. Esim hiekoituksia ja ojituksia tekemällä. Paikoin jopa pitkospuita rantapolulle. (Esim viljelypalstojen kohdalla ei vedelle ole nyt salaojaa järveen.) - Jonkinasteinen vieraslajien rajaaminen. - Lintutorni; nykyisen korjaaminen ja/ tai uusi tarkoin harkittuun kohtaan. - Muutama "aukko" järvelle rantavyöhykkeeseen. <p>PERUSTELUJA EI:lle</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

Ei koiratarhoja: Vaikka rakastan koiria, varsinkin pieniä, niin silti koiranhaukunta useimmiten herättää stressiä - niinkuin tutkimukset kertovat, monet koiran haukunnan muodot laukaisevat ihmisessä stressireaktion, koska elimistö suoraan jo tulkitsee haukunnan yleensä jonkinasteisena hälytyksenä. (Ihmisen herkkyydestä melulle on tieteellistä tutkimusta; että vaikka ihminen nukkuisi eikä tajuaisi kuuloaistein melua, niin silti melu kuormittaa elimistöä, siis aiheuttaa stressireaktiota.)

Tämä olisi aivan katastrofaalisen hirvittävä moka; tuhota yksi ihmisen merkittävin rentoutumis- ja palautumiskeino, hiljaisuus, jonka nyt vertaansa vailla oleva luonnonparatiisi tarjoaa (kunhan nyt väliaikainen Puutarhakadun remonttitoiminta siirretään muualle tai loppuu).

Nekalantien liikenne on jotensakin tasaista hyrinää, eikä vastaavasti nostata ärsytyspiikkejä kuin hälytysajoneuvojen kulkiessa. Useita koiranomistajia lidespuistossa jututtaneena sain kommentteja ja debatteja:

- Koiratarhoja on jo paljon Tampereella. Jos tarhaa Nekala-Viinikka -alueelle suunnitellaan, tulee se ehdottomasti olla muualla kuin lidespuistossa, jonka koiranulkoiluttajat haluaa säilyttää ennallaan rauhallisena ulkoiluttamisalueena.
- Mm. terapiakoiraksi noutajaa kouluttaneelta: "Hän ei ikimaailmassa veisi koiraansa koirapuistoon." Niiden yleisimpien syiden (aggressivisuusvaara, taudit, madot) lisäksi vielä suurempana oli se, että "tarha ei vastaa luonontilassa kulkemista, pitkässä hihnassa tehtävää eri eläinjälkien haistamista ja tunnistamista, jolloin koiran aivot saavat 'työtä', mikä auttaa koira kuluttamaan energiaansa mikä taas rauhoittaa koira ja vähentää stressiä, ärtyisyyttä. Ei myöskään steriilit puistot, kuten Lampipuisto riitä hajuiltaan tähän." Kouluttajan mielestä koirapuisto saattaa jopa lisätä koiran stressiä.
- Samainen kouluttaja selvensi, että nyt vielä lidespuisto ja -ranta on se luonnonmukainen alue, jossa hän kulkee nuoren koulutettavansa kanssa pari kertaa päivässä. lidespuisto tarjoaa valtavan rikkaan eläimistön hajujälkiä kun yleisimpien eläinten lisäksi peurat ja tänä talvena jopa ilves on liikkunut alueella. Jos puisto pilataan pois luonnonmukaisuudesta joutuu hän viemään koiran autolla muualle luonnolliseen paikkaan.

Ei laitteita keinotekoisiksi ihmispuistoksi.

<ul style="list-style-type: none"> - Niitä on jo paljon. Niitä varten on paljon muita keinotekoisia puistoja ja lisää tulee ilman että tarvitsee tuhota ainutlaatuista lidespuistoa. - Alueelle ei häiritseviä juhliavia ihmislaumoja/ ihmismelua, sillä - KOSKA puistoalue on niin kapeaa suikale pilaisi nyt suunnitellut lisärakennelmat ihmisäänineen tai koiranhaukuntoineen KOKO vertaansa vailla olevan puistoalueen. - VILJELYPALSATALLA moni harrasteviljelijä on kertonut palstan olevan myös henkireikä johon tullaan rauhoittumaan esim työn melusta viljelyn ohella vain kuuntelemaan hiljaisuutta tja linunlaulua. <p>LOPUKSI: Vaikka nyt suunnitellut rakennelmat niitä haluavien mielestä kohottaisivatkin Nekalan "kasvoja", vetovoimaisuutta NIIN kuinka paljon enemmän tulevaisuudessa sitä tekisikään tämä ainutlaatuinen HELMI - rikas luonnonparatiisi lähes kaupungin ytimessä, jokaisen kaupunkilaisen saavutettavissa! Ja kuinka jälkipolvet tulisivatkaan kiittämään viisaita edeltäjiään luonnonmukaisen alueen vaalimisesta ja suojelusta!</p>	
<p>Muistutus 47: Asemakaava ehdotus koskien lidesjärven etelärantaa on aiheuttanut meissä paikallisissa vilkasta keskustelua. Yhtyisinkin muistutukseen alueen luonnontilaisuuden ja luonnon monimuotoisuuden puolesta.</p> <p>Ihmisille erikseen suunnatut toiminnot eivät ole tarkoituksenmukaisia, eivätkä tarpeellisia lidesjärven alueella, ja niitä löytyy jo järven ympäristöstä ja sen välittömästä läheisyydestä yllin kyllin. Ihminen voi siirtyä toimintojen perässä esimerkiksi läheisen Nekalan vanhan koulun pihaan, linnut, hyönteiset ja muut lajit taas eivät, mikäli jo nyt hyvin kapeaa aluetta järven ja Nekalantien pirstotaan entisestään. Ja pirstoutumista asemakaava nykyisellään toteutuessaan tarkoittaa, niin ehdotettujen toimintojen, kuin niiden toteuttamiseksi vaaditun rakennustyön myötä. Aiheesta on annettu erittäin paneutuneita muistutuksia, muun muassa Pirkanmaan lintutieellisen yhdistyksen toimesta, jossa tuotetaan ensiluokkaista ja korvaamatonta tietoa alueen linnuston tilasta ja tarpeista. Suunnitelmasta tulee karsia koirapuisto, rakennettu leikkipuisto, piknik-alueet ja pelinurmet, näille toiminnoille löytyy tilaa muualta lähialueilta, sillä kehitettäviä alueita Nekala-Viinikka-Muotiala on pullollaan. Sen sijaan tulee keskittyä luonnon monimuotoisuuden kehittämiseen, mm. ruderaattien ja niittyjen muodossa, joita asemakaavaehdotuksessa onneksi on esitettykin. Etenkin alueelle suunnitellusta valaistuksesta</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>tulee ehdottomasti luopua. Kaupunkialueella on miltei mahdotonta ulkoilla ilman keinovaloa, ja ihmisen lisäksi siitä aiheutuisi turhaa rasitetta myös alueen muille lajeille.</p> <p>Muistuttaisin Tampereen pormestariohjelman lupauksesta ennallistaa lidesjärven eteläranta luonnontilaiseksi, sekä kaikista muista mahdollisista ohjelmista ja lupauksista luonnon ja luonnonsuojelun lisäämisen suhteen Tampereen kunnallispolitiikassa. Tässä on nyt konkreettinen mahdollisuus osoittaa seisovansa aidosti näiden tavoitteiden takana.</p>	
<p>Muistutus 48: Yhdyn Pirkanmaan Lintutieteellisen yhdistyksen muistutukseen alueen luonnontilaisuuden ja luonnon monimuotoisuuden puolesta. Toivon, että lidesjärven alueen kehittämisessä lähdetään luontoarvojen kunnioittaminen edellä.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 49: Tampereen kaupunkiluonnon ystävät ry:n muistutus</p> <p>Suunnitelmasta annetun osallisten palautteen huomioiminen: Asemakaavan valmisteluaineisto kuulutettiin nähtäville 24.10.-14.11.2024. Osalliset antoivat aineistosta 56 mielipidettä. Osallisten palautteessa nousi vahvimmin esiin tavoite turvata lidesjärven etelärannan luontoarvot säilyttämällä alue pitkälti nykytilassaan. Viherpalveluijen tuomista alueelle vastustettiin hyvin monissa mielipiteissä. Palaute- ja vastineraportista syntyy vaikutelma, ettei annettu palaute ole juurikaan vaikuttanut suunnitelmiin. Lisäksi suunnitelmia vastustava yli 2000 allekirjoituksen adressi tunnutaan sivuutetavan. Adressi on saanut puistosuunnittelun viime aikaisissa vaiheissa yhä lisää allekirjoituksia.</p> <p>Pormestariohjelman ja kaupungin strategian vastaisuus: Pormestariohjelman 2023-2025 mukaan alue piti jättää luonnontilaiseksi, mikä ei nyt lidesjärven puiston suunnitelmassa toteudu.</p> <p>Pormestariohjelman linjaa: ”Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä toteutetaan muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi.” Pormestariohjelman vastaisesti alueelle on suunniteltu toiminnallisia alueita ihmisiä varten. Nämä eivät vahvista luonnon monimuotoisuutta ja monilajisuutta, vaan niiden vaikutus on päinvastainen.</p> <p>Puistosuunnitelman on myös Tampereen strategian 2030 vastainen, jossa yhtenä painopisteenä on hiilineutraalius, mukaan lukien luonnon monimuotoisuus. Strategia linjaa: ”Tampere on</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

kansainvälisesti tunnettu vaikuttavista teoistaan ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden eteen.”
Monimuotoisuuden kannalta vaikuttavin teko olisi jättää arvokas luontoalue kokonaan luonnontilaan ja kaavoittaa se luonnonsuojelualueeksi.

Puistoalueita on kaupungissa Viinikan ja Nekalan alueella nykyiselläänkin riittävästi. Myös esimerkiksi Viinikanlahden alueelle on suunniteltu tulevan 7 uutta puistoa. Uudet ihmiselle suunnatut puistoalueet lidesjärvelle eivät tuo kaupunkilaisille merkittävää lisäarvoa. Sen sijaan arvokas lintujärvi luonnontilaisine ranta-alueineen on ainutlaatuinen asukkaiden virkistyksessä, opetuskäytössä, luotomatkailijoille ja lintuharrastajille.

Näkemykset toiminnallisten alueiden sijoittamisesta: lidesjärven puistoon ihmistä varten suunnitellut toiminnalliset alueet tulisi ensisijaisesti sijoittaa muualle kuin lidesjärven ja Nekalantien väliselle alueelle, joka tulisi kaavassa osoittaa säilytettäväksi luonnon monimuotoisuutta tukevana rakentamisesta vapaana luonnontilaisena alueena. lidesjärven arvokasta luontoaluetta pitäisi entisestään vahvistaa palauttamalla Nekalantien varressa oleva varikko ja varastokäytössä oleva alue luonnontilaan, kuten pormestariohjelma linjaa. Toiminnalliset alueet tulevat liian lähelle luontoa, tuoden muun muassa keinovalaistusta ja melua, mikä on uhka alueen arvokkaalle luonnolle.

Mikäli kokonaan luonnontilaan jättäminen ei olisi mahdollista, toiminnallisia, ihmiselle suunniteltuja alueita on suunnitelmassa vähintäänkin vähennettävä. Kuntoilulaitteet, pelailupaikat ja jumppanurmikko voitaisiin sijoittaa esimerkiksi Nekalan vanhan koulun pihaan, jossa kuntoilulaitteita on jo ennestään. Lasten leikkipuisto Lampipuistossa tulee säilyttää eikä ranta alueelle tarvita uutta leikkipuistoa, joka on vilkasliikenteisen Nekalantien ylittämisen takia jopa lapsille vaarallinen sijainti. Uudet piknik-paikat ovat tarpeettomia, sillä Lampipuisto palvelee hyvin piknik-tarkoituksessa.

Koirapuiston sijoitusta muutettiin syksyllä esitetystä paikasta, mutta sen siirto tapahtui merkittävästi huonompaan paikkaan alkuperäiseen nähden. Koirapuiston suunniteltu sijoitus on alle 50 m päähän arvokkaasta lahopuun metsiköstä (sl-17 alue ja lintujen pesimäalue), mikä on aivan liian lähellä liito-oravan ja harvinaisten tikkojen elinpiiriä.

Koira- ja leikkipuiston melutaso on todennäköisesti korkea. Mikäli puistossa on kesällä ohjattua jumppaa tai kuntoilua, on näissä yleensä kovaääninen musiikki mukana. Samoin nuotiopaikka ja piknik-nurmikot, joihin on mahdollista kokoontua isommalla porukalla, ovat todennäköisiä

meluhaitan aiheuttajia. Langattomat kaiuttimet otetaan helposti mukaan piknikille. Melutason haitallinen vaikutus alueen linnuille ja muille eläimille on ilmeinen ja sitä tulisi selvittää lisää. Mikäli leikkipuisto, kuntoilu- ja pelailupaikat jätettäisiin toteuttamatta, voisi koirapuiston sijoittaa niiden tilalle? Mieluiten koirapuistolle pitäisi kuitenkin etsiä sijainti muualta kuin lidesjärvenpuistosta.

Nuotiopaikka: Muissakaan kaupungin puistoissa ei ole nuotiopaikkoja niin miksi lidesjärvelle pitää sellainen tehdä? Suunnittelupäivystyksessä 6.11.2024 Tampereen steinerkoululla keskustelimme nuotiopaikasta ja silloin sanottiin, ettei kaupunki ole järjestämässä polttopuita nuotiopaikalle. Marraskuussa jätetyssä mielipiteessä oli valokuvia ranta alueelta, missä epäviralliselle nuotiopaikalle oli kaadettu maastosta tuoreita puita sekä sahalla että kirveellä. Viljelypalstojen vieressä olevalla epävirallisella nuotiopaikalla on vuosien mittaan revitty koivuista runsaasti tuohta sytykkeeksi. Nyt maaliskuussa 2025 nuotiopaikalla oli yritetty polttaa puisia huonekaluja. Kuten mielipiteissä on aiemmin todettu, nuotiopaikalla istuu enimmäkseen päihdekäyttäjiä. He eivät saavu autolla paikalle eivätkä osta huoltoasemalta klapiussia, joten on täysin varmaa, että polttopuut hankitaan maastosta.

Toinen olennainen seikka on sammutusvesi. Vaikka nuotiopaikalta löytyisi esimerkiksi ehjä saavi, on rantaan matkaa ja lähistöltä ei pääse avoveteen kaislikon kohdalta. Suunnitellun nuotiopaikan vieressä on niitty, joka on keväisin ja syksyisin rutikuivaa heinikkoa. Suunnitellun nuotiopaikan läheisyydessä on myös kangastyypistä puustoa, missä kuiva lehtikerros peittää maanpintaa.

Metsähallituksen Luontoon.fi listaa muun muassa seuraavia asioita:

- Tulen sytyttää ja on aina vastuussa tulen turvallisesta käytöstä ja sammuttamisesta.
- Jos maastopalo syttyy, voi tulen sytyttäjä joutua rikoslain tai pelastuslain mukaiseen rangaistusvastuuseen sekä vahingonkorvausvastuuseen.
- Tulen tekeminen maastoon ja polttopuiden otto eivät ole jokaisenoikeuksia.
- Maastopalovaroituksen aikana tulenteko on kielletty myös useimmilla huolletuilla ja merkityillä tulentekopaikoilla.

Pelastustoimen sivuilla todetaan: <https://pelastustoimi.fi/-/maastopalovaroitus-ja-avotuli>

Usein kysytään myös sitä, voiko tulen tehdä laavujen ynnä muiden makkaranpaistopaikoille, joissa nuotio on betonirenkaan sisällä. Betonirengas tulen tekopaikkana luokitellaan avotuleksi. Avotulikielto koskee myös puu- ja hiiligrilliejä, jos ne pääsevät kipinöimään ympäristöön. Jos kipinöinti ympäristöön on estetty, kyseessä ei ole avotuli.

Pelastuslain 6 § Avotulen teko: Avotulta ei saa sytyttää Ilmatieteen laitoksen antaman maastopalonvaroituksen aikana tai jos olosuhteet kuivuuden, tuulen tai muun syyn takia ovat sellaiset, että maastopalon tai muun tulipalon vaara on ilmeinen. Avotulella tarkoitetaan nuotiota tai muuta vastaavaa tulen käyttöä, josta tulen on mahdollista päästä irti maapohjan kautta tai kipinöinnin vuoksi.

Avotulta ei saa tehdä toisen maalle ilman maanomistajan lupaa.

Hyvinvointialueen pelastusviranomaisen voi perustellusta syystä kieltää avotulen teon hyvinvointialueella tai osassa sitä määräajaksi. Päätöksestä tulee tiedottaa tarpeellisessa laajuudessa.

Aikooko kaupunki hakea nuotiopaikan pois maastopalonvaroituksen ajaksi? Edellä mainittuja oletettuja nuotiopaikan käyttäjiä eivät maastopalon varoitukset tai tulentekokiellot kiinnosta. Tähän mennessä on ollut ainoastaan hyvää onnea, ettei epäviralliselta nuotiopaikalta ole levinnyt maastopaloja, kun yksinään kyteviä nuotioita on näkynyt ilta aikaan useamman kerran.

Onko kaupungilla vallitsevassa taloustilanteessa varaa siirrellä leikkipuistoja ja rakentaa piknik-alueita? Iidesjärven alue on luontoharrastajalle, luontomatkailijoille ja alueen asukkaille kutsuva virkistysalue jo sellaisenaan, luonnontilassa ja ilman merkittäviä rahallisia panostuksia.

Liito-oravien pesintä ja kulkuyhteydet: Palaute- ja vastineraportissa kirjoitetaan: ”Liito oravan suojelutavoitteet ovat joissain kohdin ristiriidassa maaperän kunnostustavoitteiden kanssa eikä liito-oravan vuonna 2022 asuttavien pesäpuiden suojavaikkeitä ole siksi sisällytetty kokonaan sl-17 alueeseen. Mahdolliset luonnonsuojelulaista poikkeamiset on ratkaistava lupamenettelyllä kunnostamisensuunnitelmaa laadittaessa.

Järvenrantaan ei ole merkitty turvattavaa liito-oravayhteyttä kunnostettavan kaatopaikan kohdalle, mutta yhteys voi palautua maisemoinnin myötä. Tätä ennen alueen keskiosan kautta kulkeva yhteys

turvaa liito-oravan kulkuyhteysverkoston jatkuvuuden. Etelän suuntaan yhteydet on turvattu sl-17 - alueen kautta Lampipuiston kohdalta.”

Entisen kaatopaikan vieressä olevasta lahopuumetsästä on noin puolet merkitty kaatopaikan alueeseen (rajana metsää halkova polku). Ollaanko polun pohjoispuoleinen (=kaatopaikan puoleinen) arvokas metsä kaatamassa? Tältä alueelta on näkö- ja papanahavaintoja liito-oravasta vuodelta 2023. Alueella pesi myös melko harvinainen pikkutikka vuonna 2024.

Alueen keskiosalla tarkoitettaneen nuotiopaikkaa ja piknik-aluetta sekä leikki- ja liikunta alueita? Asemakaavan vaikutukset 2 /2025 dokumentissa on sivun 19 kartassa keltaisella merkitty kulkureitti, joka viistoa mm. suunniteltua nuotiopaikkaa. Karttaan vihreällä merkitty soveltuva elinympäristö rajautuu suunnitellun koirapuiston ja lasten leikkipaikan väliin.

Alueen keskiosan kautta kulkevan liito-oravan kulkuyhteyden kohdalle on kaavaratkaisussa osoitettu yleiseen jalankulkuun ja pyöräilyyn varattu alueen osa ja puiston yleissuunnitelmassa myös leikki-, liikunta- ja piknik-alueita. On selvää, että liito-oravan kulkumahdollisuudet merkittävästi heikentyvät, kun keskiosan kulkureitille osoitetaan keinovalaistusta ja ihmiselle suunnattuja toimintoja. Samanaikaisesti kaatopaikan puhdistuksen aikana ranta-alueen puusto käsittääksemme poistetaan ja liito oravan kulkuyhteys rantavyöhykkeellä tähän suuntaan katkeaa. On huolehdittava tarkoin, että keskiosan kautta kulkevalle kulkureitille jätetään riittävä puusto. Mielestämme liito-oravaa ei ole riittävästi huomioitu kaavoituksessa ja on todellinen riski, että se voi hävitä alueelta edellä mainituista syistä johtuen. Asia vaatii lisää selvitystä ja asiantuntijoiden kuulemisia.

Valaistus: lidesjärven puiston suunnitelma tuo kokonaisuudessaan merkittävän määrän keinovalaistusta arvokkaalle luontoalueelle. Tutkimustietoa valosaasteen vaikutuksesta ekosysteemiin on helposti saatavilla. Valosaaste häiritsee eliöitä pienemmistä lähtien.

Esimerkiksi taimiston alueella valaistus on tarpeeton ja menee aivan liian syvälle taimiston alueelle. Ulkoilijat ja koiranulkoiluttajat ovat pärjänneet vuosikaudet muualta kajastavan valon turvin. Nekalantien nykyiset katuvalot ovat noin 40 metrin etäisyydellä suunnitellusta käytävävalaistuksesta.

Noin 80 m leveä, säästettävä metsikkö suunnitellun koirapuiston ja leikkipaikkojen välissä on suunnitelman mukaan tarkoitus valaista joka sivulta mukaan luettuna Nekalantien nykyiset valot.

<p>Tämä alue on merkitty liito-oravan soveltuvaksi elinympäristöksi. Metsikköä ympäröivä valaistus tulee liito-oravan takia poistaa suunnitelmasta. Metsikköä ympäröivä valaistus ja koirapuiston valaistus ovat lisäksi uhka liito-oravan ja harvinaisten tikkojen säilymiseen myös läheisessä lahopuumetsikössä.</p> <p>Kaatopaikan kunnostus: Suunnitelmassa on hyvä kaatopaikan pakollinen kunnostaminen, pintamaan vaihto, vieraslajien poisto ja maiseman palauttaminen kerrokselliseksi niitty- ja ruderaattialueeksi. Alueelle tulisi lahopuukasojen lisäksi tehdä sopivia risukasoja esimerkiksi mustarastaiden ja peukaloisten pesäpaikoiksi. Olemassa olevaa puustoa tulee pyrkiä säilyttämään vähintään penkereen loivemmissa osissa lähempänä rantaa, samoin länsireunalla lintu- ja liito-oravametsän vieressä.</p> <p>Vanhan kaatopaikan ympärille suunnitellut viisi avointa näkymää pilkkovat tarpeettomasti istuttavaa metsikköä ja avaavat suoran näkymän yläviistosta rantakaislikkoon. Rantaniityn taukopaikalla on katkoviivoitettu karttamerkintä, mitä ei mainita karttamerkintöjen selityksissä. Koko niityn viereinen kaislikko on viitasammakoiden elinaluetta, joten siihen ei tule avata aukkoja tai näkymiä.</p>	
<p>Muistutus 50: Tampereen lidesjärven alue on ainutlaatuinen, uniikki luontokohde, Suomen suurimpiin kuuluvan kaupungin keskusta-alueella piilotettu lehtomainen helmi, joka tulisi säilyttää sellaisenaan nimenomaan niin, että se olisi kaupunkipuisto täysin luonnon ehdoilla. Kaupungissahan on paljon puistoja, jotka on suunniteltu ja toteutettu ihmisen ehdoilla, ihmisen näkökulma keskiössä, ja juuri siksi lidesjärvi tulisi säilyttää luonnontilaisena, jossa ainutlaatuisen monimuotoinen ja rikas lajisto saa rauhassa sopeutua elämään lähellä urbaania kaupunkiympäristöä!</p> <p>lidesjärven puistosuunnitelman isoin ongelma on se, että se on suunniteltu ihmisille, ei luonnolle - näkökulma on väärä, kun keskiössä on ihminen ei luonto! lidesjärven on potentiaalia olla se konkreettisesti se teko, jota Tampereen strategiassakin (2030) maalailaan: "Tampere kantaa vastuun kestävästä tulevaisuudesta. Teemme vaikuttavia tekoja ilmaston ja luonnon monimuotoisuuden eteen ja haluamme, että meidät tunnetaan tästä myös kansainvälisesti."</p> <p>Luonnontilaisen luontokohteen aistivirikeympäristö on monipuolisuudessaan aivan yliveräinen esimerkiksi lapsille verrattuna rakennettuun ympäristöön ja vaikkapa leikkipuistoon. Mitä</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

yksipuolisempi ja siistimpi (ihmisen näkökulmasta) ympäristö, sitä yksipuolisempi on luonnon lajikirjo, linnusto, eläimistö, kasvisto, hyönteislajisto jne.

Luontoon mennään aistimaan; katselemaan, kuuntelemaan, tarkkailemaan, hengittämään, olemaan ja ihmettelemään luonnon kiertokulkua ja miten elämän, vuorokauden, vuodenajan jne elämä siellä soljuu. Luontokohteessa ihminen on vieraana, luonnon ehdoilla ja siksi tämän erityisen keitaan arvo tulisi ymmärtää myös Tampereella päätöksiä tehtäessä.

Yksinkertaisesti: lidesjärven kaava on palautettava uudelleen valmisteluun ja otettava luontoarvot lähtökohdaksi sellaisenaan!

Maakunnallisesti tunnetun lintualueen alue tulisi jättää rakentamatta ja suunnitelmassa mainittuja ihmiselle tarkoitettuja toiminnallisuuksia ei tule toteuttaa: • Ulkojumppa-alueita • Leikkikenttä ja toiminta-alueita • Koirapuistot Nuotiopaikat • Piknik-paikat • Ulkokuntosali • Tarkkailupaikkoja jne.

Kaikki nämä ihmiselle suunnatut toiminnot tuovat mukanaan meteliä ja häiriötä, jotka häiritsevät luonnon tilaa. Ne tuovat alueelle ylimääräistä, luontoa häiritsevää liikennettä ja vierailijoita, jotka eivät tulisi alueelle luonnon vuoksi, ilman toimintoja ja siksin ne eivät tuo mitään lisäarvoa luonnon näkökulmasta.

Vastaavia toimintoja löytyy jo lähialueilta ja tarvittaessa niitä voi toteuttaa tiiviimmin Nekalantien toiselle puolelle, jossa on jo valmiiksi rakennettua ympäristöä ja jonne ne hyvin sopisivat jatkoksi!

Olennaista äänen ja muun häiriön lisäksi on toimintojen mukanaan tuoma tarve valaistukselle ihmisen näkökulmasta - luonto ei tarvitse valaistusta vaan suorastaan kärsii rakennetusta valosaasteesta, joka häiritsee luonnonvaraisten eläinten ja lintujen luontaista vuorokausirytmää!

Suunnitelmalle varattu 8 miljoonan euron budjetti (josta puistolle varattu 6 M€) vaikkakin pidemmän ajan kuluessa, on järjetön tässä taloustilanteessa, jossa kaupunki on viime vuosina karsinut merkittävästi esimerkiksi nykyisten leikkipuistojen määrää ja toimintoja vedoten huolto- ja hoitokustannuksiin kohdistuvaan säästötarpeeseen.

Tampereella uutisoidaan parista yksittäisestä nurmikkopuiston muuttamisesta niityksi luonnon monimuotoisuuden ja hyönteiskadon vähentämisen nimissä, mutta Tampere ei kykene suojelemaan

<p>tätä yksittäistä luontohelmeä, jossa monipuolisuus ja lajirikkaus olisi jo valmiina, ilman budjetoitua miljoonaluokan muokkausta!</p> <p>Tehdään nyt oikea konkreettinen teko kaupunkistrategian ja pormestariohjelmankin mukaisesti: suojellaan lidesjärven ranta-alue ja jätetään se aidoksi luontokohteeksi minimaalisin muokkauksin!</p>	
<p>Muistutus 51: Esitän kaavan hylkäämistä ja uuden kaavan valmistelua, jossa päätetään vain kaatopaikka-alueen puhdistamisesta ja sen alueen ennallistamisesta sekä uuden, esteettömän lintutornin rakentamisesta itäpäähän.</p> <p>PERUSTELUJA Kaavaehdotus on pormestariohjelman vastainen: "Tampereen pormestariohjelmassa 2023–2025 nostetaan luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue on esitetty pormestariohjelmassa ennallistettavaksi luonnontilaan." (ASEMAKAAVA NRO 8725 Asemakaavan selostus. s. 48) Kaupunginhallituksen toivomusponsi pormestariohjelmaan: "Asemakaavan lähtökohdiksi ja tavoitteeksi otetaan lidesjärven alueen kehittäminen luonnontilaisena sekä alueen luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja sen ennallistaminen."</p> <p>Miksi pormestariohjelman vastaista kaavaa on lähdetty edes valmistelemaan nykyisessä taloustilanteessa ja paljonko valmisteluun ja suunnitelmiin on haaskattu veronmaksajien rahoja? Tarkastuslautakunnan tulisi tutkia koko päätöksenteon ketju. Tampereella pitää säästää 180 miljoonaa, ja valtaosa tämän suunnitelman kustannuksista voidaan jättää tekemättä.</p> <p>Emt. s.39. "Alueen keskiosan kautta kulkevan liito-oravan kulkuyhteyden kohdalle on kuitenkin osoitettu leikki-, liikunta- ja piknikalueita, joilla kasvillisuus uudistuu" tätä ei tule tehdä ja tuskin on laillistakaan koska liito-orava on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella. Sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Oikeuskäytännön mukaisesti myös lajin kulkuyhteyksiä pitää selvittää ja suojella. Vaikka kulkureitit täydennettäisiin myöhemmin, lisääntynyt ihmistoiminta ja valot häiritsevät liito-oravia. Koko liito-oravayhdyskunta saatetaan menettää. Näinollen mielestäni kaavaesitys saattaa rikkoa luonnonsuojelulain 49 §:n mukaista hävittämis- ja heikentämiskieltoa.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

Esim. Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys ry. on jo aiemmin jättänyt kattavat perustelut kaavan hylkäämiselle ja biologisissa ymv. perusteissa yhdyen heidän lausuntoonsa. Heidän lausuntoaan ei löydy palautelistasta ja on epäselvää onko se päätyneet lautakuntaan. Tarkastuslautakunnan tulisi selvittää päätöksen laillisuus.

Luontokadon pysäyttämiseksi suojeltavia alueita pitää lisätä runsaasti yleisesti, ja erityisesti niin kannattaa tehdä lajirikkaiden alueiden ympärillä, joista lajit voivat laajentaa elinpiiriään helpoiten. "Tutkijoiden aiempien laskelmien mukaan esitetyn 30 prosentin suojelutavoitteen lisäksi maa-alueita tulee suojella vielä 20 prosenttia ilmaston vakauttamiseksi ja ilmastomuutoksen torjumiseksi vuoteen 2030 mennessä. Kaikkiaan luonnontilaan tulee jättää 50 prosenttia maapallon maapinta-alasta." <https://stat.fi/tietotrendit/blogit/2022/luontokato-uhkaa-ihmiskuntaa-asiiantuntijoiden-mukaan-edesiesitetty-30-prosentin-suojelutavoite-ei-riita>

Kaavaehdotus nakertaa luonnonvaraisten eliöiden elämän piiriä täysin turhaan. Alueella olisi mahdollista ennallistaa luontoa olemassa olevan monimuotoisuuden laajentamiseksi kun turhat ihmisosiot eli ns. toiminnalliset alueet jätettäisiin pois ja niiden alueet suunnitelmasta ennallistettaisiin. Alue itsessään on tällä hetkellä miellyttävä luonnosta pitävälle ihmisille - luonnonvaraisista eläimistä puhumattakaan - eikä se kaipaa keinotekoista kohennusta.

Kun suunnitelmaa katsoo kokonaisuutena, jos se toteutuisi se todennäköisesti heikentää alueen biodiversiteettiä koska suojaavat reuna-alueet katoavat suurelta alueelta ja valaistusta ja ihmisaktiivisuutta leviää enemmän alueille, jossa sitä nykytilanteessa on paljon vähemmän ja se koostuu pääosin hiljaisista ja häiritsemättömistä ulkoilijoista ja luonnon tarkkailijoista.

Koirapuistosta aiheutuu häiriötä. Alueelle ei tule houkuttaa enempää ihmisiä häiritsemään luonnonvaraisia eläimiä. Ihmisille on jo puistoja ja tiloja, tien toiselta puolelta alkaen. Viimeksi Kaukajärveltä on tullut palautetta, että haukuntaa ja räkytystä kuuluu koirapuistosta liki vuorokauden ympäri ja järkyttävän kirkkaat valot häiritsevät lähistön taloyhtiöitä. Haittaa luonnonvaraisille eläimille ei voi kuin kuvitella. Olisivat laittaneet edes järkevämmät valot jotka sammutettaisiin yöksi.

Kaupunkihiljainen paikka on mainittu ympäristönsuojeluyksikön palautteessa ja se on ehdottomasti kannatettava huomio. Tämä puoltaa alueen mahdollisimman vähäistä muokkausta, koska kaupunkialueella hiljaisia paikkoja ei juuri ole niin tätä harvinaisuutta ei kannata pilata, ja ne ovat

<p>myös ihmisten hyvinvoinnille tärkeitä. Hiljaisuuden lisäksi myös pimeys on arvokasta, erityisesti hyönteisille, lepakoille ja liito-oraville. Yöaikaisen valaistuksen lisääminen haittaisi näitä lajeja ja lisäisi ihmisaktiivisuutta alueella. Alueesta tulisi tehdä kaupunkihiljaisen lisäksi kaupunkipimeä.</p> <p>Lasten leikkipaikka on kivenheiton päässä Lampipuistossa, uutta ei tarvita varsinkaan kun mitään näyttöä sen tarpeellisuudesta ei ole esitetty. Lasten kehitykselle hyödyllisintä on kunnioittavan suhteen kehittäminen luontoon ja sen ilmiöiden ihmettely, ei keinotekoinen leikkipuisto. Laji- ja elinympäristöopasteet poluille olisivat paikallaan. Voi kysyä, onko myöskään keinotekoisilla liikunta-alueilla merkitystä kun niitä seisoo vähällä käytöllä pitkin kaupunkia jo nyt. Luonnossa kävely ym. ulkoilu on kuitenkin suomalaisten suosituin liikuntamuoto. Ihmisaktiiviteettialueen perustaminen pilaisi suurelta osin luontoliikunnan mahdollisuuden.</p> <p>Kun kaatopaikkaa aletaan kaivaa, tulisi jätetäyttö poistaa kokonaan kuten alunperin on suunniteltu, varovaisuusperiaatteen vuoksi. Jos pintarakenteen rakennus epäonnistuu, siihen joudutaan kuitenkin. Jos peitto tehdään, toivottavasti pintarakenteeksi ei ole ajateltu muovia, joka hajoaa mikromuoviksi ja reagoi tuntemattomalla tavalla kaatopaikkakaasuihin.</p> <p>Ehdotus edustaa vanhanaikaista antroposentristä ajattelutapaa jossa kaikki tehdään ihmisten lähtökohdista, ihmisille. Missä sitäpaitsi ovat ne ihmiset, jotka tällaista haluavat? Liki kaikki näkemäni perusteltu palaute on tätä ehdotusta vastaan.</p> <p>Palautte- ja vastineraportissa liki jokaisessa vastauksessa toistuu töykeänä hokemana: "suunnitelmassa on säilytetty toiminnalliset alueet" vaikka juuri niitä vastustetaan. Herää kysymys, miksi ja kuka niitä haluaa kaupunkilaisten kannan vastaisesti? Vain kolmessa palautteessa kaavaa ei suorasanaisesti vastustettu mutta niissäkin siihen esitettiin muutoksia.</p>	
<p>Muistutus 52: Arvoisa pormestari Kalervo Kummola, pyydämme, että liitytte lidesjärven alueen luontoarvoja puolustavaan joukkoon ilmaisemalla julkisesti, että ette tue lidesjärven puistoksi nimettyä kaavaa nro 8725 (diarinumero TRE:932/10.02.01/2020) sen nykyisessä muodossaan vaan haluatte, että pormestariohjelmassanne olevat aluetta koskevat linjaukset toteutetaan kaavassa kokonaisuudessaan tavalla, joka varmistaa alueen kehittämisen luonnontilaiseksi myös jatkossa.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

Otamme teihin yhteyttä, sillä haluamme vielä näin valtuustokauden lopulla vedota henkilökohtaisesti teihin ja ilmaista vahvan tukemme pormestariohjelmanne lidesjärven aluetta käsittelevälle kirjaukselle. Kyseinen kirjaus kuuluu seuraavasti: "Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä toteutetaan muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi."

Ilahduimme pormestariohjelman kirjauksesta, sillä se näytti antavan lidesjärven alueelle sen arvostuksen, joka sille täysin ainutlaatuisena Tampereen keskusta-alueen luontokohteena kuuluukin. Huokaisimme helpotuksesta, sillä uskoimme valtakunnallisestikin arvokkaan lintujärvemme lähialueineen olevan vihdoinkin turvassa ja pääsevän kehittymään kohti täyttä potentiaaliaan.

Loka-marraskuussa 2024 nähtävillä ollut aluetta koskeva valmisteluaineisto toi kuitenkin mukanaan järkytyksen: meille selvisi, että osalle luonnontilaiseksi jätettäviksi ja palautettaviksi luvatuista alueista ollaankin kaavilemassa muun muassa koirapuistoa, leikkipuistoa, parkkipaikkatilaa lähes neljällekkymmenelle autolle sekä valaistusta moniin paikkoihin, joissa sitä ei nyt ole ollut. Näille kaikille toiminnoille olisi niin haluttaessa mahdollista etsiä sijoituspaikka muualta kuin lidesjärven jo valmiiksi kapean ranta-alueen välittömästä läheisyydestä.

Tällä hetkellä nähtävillä ovat ehdotusvaiheen aineistot sisältävät valmisteluvaiheen runsaasta vastustavasta palautteesta huolimatta pääosin samat suunnitelmat kuin valmisteluvaiheen aineistot - sillä erotuksella, että koirapuiston paikkaa on suunnitelmissa siirretty valmisteluvaiheessa saatujen palautteiden perusteella. Ikään kuin asukkaiden ja muiden osallisten kuulemisella ei olisi merkitystä.

Arvoisa pormestari Kummola, kiihtyvä ilmastonmuutos ja elinympäristöjen heikkeneminen uhkaavat luontoa kaikkialla. Käynnissä on ihmisten aiheuttama sukupuuttoaalto. Kuten pormestariohjelmassannekin todetaan, tulee Tampereen kaupungin suojella luontoa ja olla vahvasti pysäyttämässä luontokatoa. lidesjärven alueen merkitys on maailman mittakaavassa pieni, mutta jo valtakunnallisesti merkittävä. Sen merkitys ensisijaisesti ja mahdollisimman täysimääräisesti lintujen, uhanalaisten lajien ja muun luonnon kotipaikkana on mittaamattoman arvokas. Ja juuri sellaisena se on ainutlaatuinen ja paras virkistyspaikka myös meille ihmisille.

<p>Nyt esillä oleva kaavaehdotus on kannatettavampi kuin aiemmat suunnitelmat, mutta haluamme uskoa, että Tampere pystyy vielä merkittävästi parempaan: pyydämme teidän apuanne, jotta Tampere olisi edelläkävijä ja polunrakentaja myös sillä reitillä, joka johtaa luonnon tarpeet ymmärtävään ja aidosti kestävään tulevaisuuteen. Tällaista visionäärisyyttä osoittaa parhaiten se, että koko Nekalantien ja lidesjärven välinen alue (ns. Nekalanranta) kaavoitetaan kehittymään monimuotoista luontoa tukevaksi.</p>	
<p>Muistutus 53: Toivon, että lidesjärven eteläpuolinen alue säilytetään mahdollisimman laajasti sellaisenaan, eli upeana ulkoilupaikkana, missä on elämää. Kaikki rakennetut puistot ovat luontoarvojen kannalta köyhiä alueita, ja näitä puistoja on Tampereella ihan riittämiin. lidesjärven luontokeitaita vain yksi. Alue on niin hienosti saavutettavissa Tampereen keskustasta. Jos se pilataan, niin joutuu ottamaan jo auton alle, että pääsee kokemaan sitä, mitä tällä hetkellä on lidesjärvellä tarjolla.</p> <p>Toimintoja voisi hyvin sijoittaa Lampipuistoon. Erityisesti leikkikenttää siellä voisi kunnostaa ja kehittää, eikä siirtää vilkkaan tien toiselle puolelle.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 54: Koirapuistoa ei tule sijoittaa kaava-alueelle siitä aiheutuvan melun ja lintujen, lepakoiden ja liitoravan elinolosuhteiden ja pesinnän häiriintymisen takia. Lisäksi puisto häiritsee ulkoilijoita ja lähialueen asukkaita. Koiranomistajat eivät ole halukkaita käyttämään puistoa vaan ulkoiluttavat koiriaan kytkettyinä niin, etteivät ne häiritse muita.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 55: lidesjärven alueelle parhaillaan kaavoitusprosessissa olevassa puistosuunnitelmassa aluetta suunnitellaan täysin asukkaiden tahtoa ja Pormestariohjelmassa sovittua vastaan ilman selkeitä perusteluja.</p> <p>Asukkaille ei ole kerrottu perusteita, miksi lidesjärvelle halutaan rakentaa ihmisiä palveleva puisto veronmaksajien rahoilla.</p> <p>Palaute ja vastineraportissa kaavan edellisestä vaiheesta ei ole vastattu useisiin kymmeneen suunnitelmaa vastustaviin palautteisiin muutoin kuin yleisluonteisella tyhjää täynnä olevalla byrokaattisella tekstillä - varsinaisia vastauksia ei ole saatu. Miksi Pormestariohjelman kirjaus alueen</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

jättämisestä luonnontilaiseksi -osioon tuli useita kysymyksiä - myöskään niihin ei konkreettisesti ja selkeästi vastattu muutoin kuin tyhjää täynnä olevalla jargonilla.

Tampereen kaupungille, kuten totesin, on lähetetty puistosuunnitelmasta useita kymmeniä vastineita, joita yhdistää se, että alueelle ei haluta rakennettavan ihmislähtöisiä toimintoja. Lisäksi Iidesjärven alueen luonnontilaisuutta ja ihmislähtöisen puistosuunnittelun keskeyttämistä vaativassa adressissa on tällä hetkellä 2 150 allekirjoitusta (lisää tulee päivittäin) sekä n. 250 mielipidettä, joissa ilmaistaan, että alueen halutaan säilyvän aitona ja luonnontilaisena, lintujen kotina, mahdollisuutena tarkkailla lintuja ja luontoa sekä tamperelaisille rauhoittumista ja hiljaisuutta tarjoavana alueena. Mielipiteissä korostuu se, että alueelle ei haluta rakennettavan ihmislähtöisiä toimintoja, kuten leikkipuistoja. Iidesjärven alueen merkitys luontokeitaana lähellä keskustaa on tamperelaisille hyvin erityinen. Alueen yksi merkittävä arvo todella on hiljaisuus ja rauha. Näiden tulee säilyä myös jatkossa. Aluetta käyttävät jo nyt ne, jotka haluavat mennä alueelle juuri sen rauhan ja hiljaisuuden vuoksi. Kaupungissa tarvitaan alue, jossa voi olla ja hengittää ilman, että siellä on kaikki muut. Tämä osaltaan vähentää mielenterveysyistä johtuvia sairauttomia. Alueen kantokyky ei kestä ihmismassoille rakennettua puistoa.

Vastineista ja allekirjoituksista huolimatta prosessi vain jatkuu nyt apulaispormestari Ilkka Porttikiven johdolla. Hän on ottanut tässä tiukan linjan, joka on niin asukkaiden toiveiden kuin Pormestariohjelman vastainen. Hän ei ole tuoreimman suunnitelman yhteydessä enää kuunnellut asukkaiden vaatimuksia luonnontilaisuuden puolesta.

Iidesjärven eteläpuolinen alue Nekalantien ja Iidesjärven välissä on luvattu Pormestariohjelmassa jättää luonnontilaiseksi ja varikkoalueet on luvattu ennallistaa luonnontilaiseksi. Tämä toteutus on huomattavasti edullisempi kuin rakentaa sinne oleskelu- ja toimintapuisto ihmisille, jonka budjetiksi on kerrottu yht. 8 M € (josta kaatopaikan kunnostukseen 2, ja puiston rakentamiseen 6 M €). Ja tämä tilanteessa, jossa kaupungin talous on 180 M € miinuksella. Tämä ei herätä luottamusta kaupungin toimintaan.

Tamperelaiset laajemminkin ovat erittäin hämmentyneitä siitä, että tätä puistohanketta on kuliseissa suunniteltu koko Pormestariohjelman voimassaoloajan, vaikka ohjelmassa on asiasta täysin

päinvastainen kirjaus. Tämä ei herätä luottamusta Pormestariohjelmasta kohtaan: mikä merkitys sillä on, kun sen lausuma ei päde?

Kaupunkisuunnittelussa tulisi aina vertailla useita vaihtoehtoja. Asukkaille tulee kertoa minkä muiden vaihtoehtojen kanssa vertailua on tehty. Pyydämme perusteluja, miksi ihmislähtöistä puistosuunnittelua tällaisessa taloustilanteessa ja Pormestariohjelman vastaisesti edelleen edistetään?

On kaupungille huonoa mainetta olla jatkuvasti kuuntelematta asukkaiden näkökulmia ja toiveita. Tampereella on LUMO-ohjelma, jonka uskottavuus on nolla, jos asukkaita ei kuulla luontokysymyksissä. Luonnon puolustamista tehdään aina koko Tampereen ja sen kaikkien asukkaiden näkökulmasta, siinä ei ole kyse yksittäisten asukkaiden itsekkäistä tarkoituksista.

Tamperelaiset haluavat luontoa luonnon takia ja tämän suhteen äärimmäisen arvokkaita on lidesjärvi rantoineen ja sen eteläpuolinen maa-alue. Myös lapset tarvitsevat luonnontilaisia paikkoja seikkailla ja luoda luontoyhteyttä. Sitä varten ei lidesjärven alueelle tarvitse rakentaa erikseen leikkipuistoa, kun alue itsessään tarjoaa jo nyt ja sellaisenaan myös lapsille aitoa luontokokemusta ja mahdollisuuden kulkea ja seikkailla alueella.

Yhdyskuntalautakunta aikoo lakkauttaa täysin toimivan Lampipuiston leikkikentän, ja siirtää sen lidesjärven alueelle, jonne olisi kulku vilkkaasti liikennöidyn Nekalantien yli. Tätä äidit eivät halua, sillä Lampipuiston leikkikenttä sijaitsee turvallisella paikalla. Lisäksi Viinikka-Nekalassa on useita puistoja ja leikkikenttiä jo nyt sekä paljon omakotitalojen pihoja.

Yhdyskuntalautakunta Porttikiven vetämänä vetoaa siihen, että leikkipuisto-ohjelmassa nyt vain on päätetty lakkauttaa Lampipuiston leikkikenttä, vaikka näin ei tarvitse olla. Samainen yhdyskuntalautakunta voi myös päättää jättää Lampipuiston leikkikentän olemaan niille sijoilleen sellaisena kuin se nyt on. Ei se ole kuin yksi päätös. Tämä olisi myös halvempi vaihtoehto.

Alueelle suunnitellaan nyt myös koirapuistoa, joka kuitenkin olisi halvempi ja järkevämpi ratkaisu rakentaa jonnekin muualle (Muotiala, Vihioja, Kuokkamaantie tms.), kuin joutua siirtämään se myöhemmin asukkailta tulevan jatkuvan negatiivisen palautteen vuoksi. Järvenrantamaisemiin omakotitalojen ikkunoiden alle rakennetut koirapuistot aiheuttavat paljon äänekkästä meteliä ja

häiriötä. Lisäksi suunnitellun koirapuiston alueessa on kiinni ainutlaatuinen lahopuumetsä, Tikkametsä. Pirkanmaan Lintutieteellisen yhdistyksen lausunnon mukaan koirapuisto aiheuttaa häiriötä linnuille, eikä näin ollen sovi lidesjärven alueelle.

Kaukajärvelle on järvenrantamaisemiin rakennettu koirapuisto, josta on tullut asukkailta runsaasti valituksia melusta ja häiriöstä. Ei ole järkevää sijoittaa koirapuistoa järvenrantamaisemiin, sillä järvellä kaikuu, ja täten melusaaste leviää laajalle. Näin olisi myös lidesjärvellä.

Lisäksi tässä taustalla vaikuttanee vuoden 2040 Maakuntakaava siten, että jos Nekalan teollisuusaluetta mahdollisesti kaavoitetaan asunnoille, tarvittaisiin lidesjärven alueelle ihmisille puisto.

Mutta totuus on kuitenkin se, että vuonna 2040 lidesjärven luonnontilainen (lintu)alue olisi entistäkin suuremmissa arvossa - alue on aarre ja ainutlaatuinen luonnontilainen helmi, jollaista tarvitaan myös tulevaisuudessa. Tampereella on onneksemme vielä vihreää ja paljon puistoja, mutta sellainen kuin lidesjärvi ja sen eteläpuolinen alue ei ole toista. Tämän tulee säilyä myös jatkossa ja tuleville sukupolville helposti saavutettavissa olevana kiinnostavana luontoalueena!

Puiston rakentaminen ihmisten viihdyttämiseksi luonnostaan lintualueeksi muodostuneelle lidesjärven alueelle syrjii myös lintuharrastusta- ja harrastajia. Miksi näin on? Miksi ei vain toteutettaisi lidesjärvelle kaikkein minimaalisimmat asiat ja mentäisi Pormestariohjelmassa luvattun mukaan?

Kaatopaikan kunnostus lienee välttämätöntä - Mutta niin, että sen vieressä oleva lahopuumetsä säilyy kokonaan, puita kaatopaikan ympäriltä kaadetaan mahdollisimman vähän ja esim. liito-oravan reittejä ei katkota, kuten puistosuunnitelmassa nyt ollaan tekemässä. Kaatopaikan pohjoisreunan puita ei tule kaataa, eikä niiden väliin tule tehdä aukkoja järvelle kunnostuksen jälkeen. Myöskään mistään muualta ei tule kaataa puita. Puita ei tule kaataa kaatopaikan itä- tai eteläreunaltakaan. Lisäksi alueelle on jätettävä rytkäsoja ja alueita, joihin ei ihmisen tule mentyä, sillä ne tarjoavat suojaa ja pesäpaikkoja alueen luonnon asukkaille. Alueella asuu kettuja ja metsäkauriita, rusakoita yms. Alueen tulee säilyä niiden kotina myös jatkossa. Lisäksi alueelle voisi istuttaa lisää lintuja ja muita luontokappaleita ilahduttavaa kasvustoa: puita, pensaita, ruderaattia, pörräisniittyjä ja laittaa kuraisimpiin kohtiin kenties vähän puuhaketta. Isoja väyliä ei tule rakentaa. Polkujen on säilyttävä

kaipeina ja hiljaisina. Palstoista etelän suuntaan rannalla oleva vanha omenapuu ja vanha penkki tulee ehdottomasti säästää. Varikkojen alue tulee ennallistaa luonnontilaiseksi.. Lisäksi Nekalantien ja alueen väliin voisi istuttaa vaikkapa kuusiaidan tms. puustovyöhykkeen, joka osaltaan tavallaan erottaisi luontoalueen ja vaimentaisi autojen ääniä.

Aluetta ei tule suunnitella ihmislähtöisesti. Suunnittelusta tulee välittömästi poistaa piknikalueet nurmikkoineen, pöytineen ja penkkeineen, nuotiopaikat (HUOM! nuotiopaikka on suunniteltu suoraan liito-oravien reitille), ulkokuntosali, ulkojumppa-alue, puiden väliin ripustettavat keinut sekä useat penkit, jotka keräävät vain metelöivää pussikaljaporukkaa. Alueen nykyiset muutamat penkit ovat jo nyt pussikaljaväen käytössä. Leikkipuisto, koirapuisto, parkkipaikat, valaistus tulisi jättää pois: luonto ja ihmiset tarvitsevat myös pimeyttä ja paikan pakoon kaupungin valosaastetta.

Linnuston ja biologian näkökulmasta luotan täysin Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen tänään jättämään muistutukseen kaavaehdotuksesta, enkä toista tässä sen sanomaa. Pilyn muistutus on verrattavissa viranomaislausuntoon, ja on siksi erittäin merkittävä ja huomioonotettava. Pilyn vastine unohtui jonnekin kaavan edellisestä vaiheesta, eikä tämä herätä luottamusta kaupungin prosesseihin. Tämänkin vuoksi suunnittelu pitää palauttaa alkutekijöihinsä ja ottaa lähtökohdaksi aidon luonnontilaisuuden sekä sen, että alue on lintujen koti. Huomioitavaa on se, että alueella on enemmän maalintulajeja kuin vesilintuja. Tämä on merkittävä seikka.

Yhdyskuntalautakunnan asiantuntemus ja perehtyneisyys lidesjärven alueen ainutlaatuiseen luonnontilaisuuteen ja sen merkityksellisyyteen linnuille, luonnolle ja kaikille sen luonnon asukkaille sekä ihmisille ei ole riittävää - se on tasoltaan täysin kyseenalaista, jopa heikkoa. On käynyt myös ilmi, että ylläiset eivät ole edes perehtyneet kaikkeen palautteeseen kaavasta. Näin tärkeän alueen kyseessä ollessa en voi mitenkään hyväksyä Ylan asiantuntemuksen tasoa. Vaadin, että ihmisten tarpeisiin suunnatun puiston suunnittelu leikki- ja koirapuistoineen ym. ihmisille rakennettuine toimintoineen keskeytetään välittömästi.

Vaadin, että rahan tuhlaaminen lopetetaan, ja puisto-osuuden 6 miljoonan euron budjetti pienennetään minimiin, niin että sillä toteutuu vain vaadittu luonnontilaisuus. Alueelle ei tule tehdä mitään, mitä alueen kokemusasiantuntijat eli me alueen käyttäjät emme sinne halua. Vaadin, että alueen kehittämisen lähtökohta on aidosti luonnontilaisuus - ei ihmiset. Lisäksi vaadin, että lidesjärven eteläpuolinen alue tulee lukita myös kaavassa luonnontilaiseksi alueeksi, koska päättäjien

<p>vaihtuessa alue on aina uudelleen uusien suunnitelmien kohteena. Tällä turvaisimme alueen luonnontilan myös tuleville sukupolville, sekä lopettaisimme vuosikautia kestäneen rahan tuhlaamiseen erilaisiin puistosuunnitelmiin. Alueen aktiivikäyttäjät haluavat mieluummin lukea mediasta otsikon "Tampereen kaupunki kuunteli asukkaitaan ja säilyttää lintualueena maakunnallisesti tunnetun lidesjärven ja sen eteläpuolisen maa-alueen luonnontilaisena!" kuin, että otsikko kirkuisi "Tampereen kaupunki rakensi maakunnallisesti tunnetulle lintu- ja luontoalueelle koirapuiston - hallinto-oikeuteen useita valituksia!"</p> <p>Toivon vastauksia kysymyksiini.</p>	
<p>Muistutus 56: On hienoa, että lidesjärven aluetta kehitetään. lidesjärven rannat ovat kuitenkin olleet tähän saakka rauhallisia alueita harvinaisille linnuille, lepakoille ja liito-oraville, joten koirapuiston tuominen ehdotuksen mukaiseen kohtaan ei ole kannatettava ajatus. Koirien haukku häiritsee luonnonsuojelun eläimistöä ja luonnossa liikkuvia. Koirille löytyy varmasti lähialueelta muu paikka ilman, että häiritään luonnonsuojelun rauhaa.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 57: lidesjärvi on maakunnallisesti tärkeä lintualue sekä muuttoaikaisten kerääntymien että pesimäaikaisten pesintöjen takia. Suunnitellun puiston myötä alueen herkkä ja monimuotoinen luonto on vaarassa tuhoutua ja köyhtyä ja sen linnustoa ja kasvistoa uhkaa lajikato. Alueelle ei pidä rakentaa uusia aktiviteetteja, vaan sitä tulee kunnostaa vain sen verran, että siellä voidaan nauttia ensisijaisesti luonnosta ja ulkoilusta. Tällainen todella luonnontilainen ja linnustoltaan arvokas alue on alueen vetovoima.</p> <p>Asun lidesjärven tuntumassa ja ikkunasta avautuu maisema järvelle. Alue on todella merkittävä virkistytymisen tähden ja tuo maksutonta iloa meille kaikille. Sen suurin rikkaus on luonto, joka antaa turvan linnuille, hyönteisille ja eläimille. Pyydän ettette tuhoa sitä. Vastustan suunniteltuja aktiviteetteja alueelle.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>
<p>Muistutus 58: Kaavassa on paljon hyvää, emme puutu niihin, vaan keskitymme nostamaan koirapuiston paikan muutoksen takia ilmi siihen liittyviä seikkoja.</p> <p>1. Asemakaava ehdotuksen kartassa (https://www.tampere.fi/sites/default/files/2025-02/8725_ehdotus_kaava_20250218.pdf) on merkattuna liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

<p>säilytettävä ja kehitettävä alueen osa. Purettavan varastorakennuksen paikalle aiotaan rakentaa koirapuisto niin, että se on huoltoalueen ja osittain rakennukselle johtavan tien paikalla. Suurena ongelmana tässä on se, että liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana säilytettävä ja kehitettävä alueen osa on tässä samassa kohtaa (ks. liitteet 1 ja 2). Suomen Luonnonsuojeluliitto kertoo seuraavasti: ”Uhanalainen liito-orava (Pteromys volans) on tiukasti suojeltu EU:n luontodirektiivin ja Suomen luonnonsuojelulain perusteella. Sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä.” Katsomme, että koirapuisto rakennettuna aivan liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikkana säilytettävän ja kehitettävän alueen viereen ja jopa osittain päälle on tällaisen alueen heikentämistä.</p> <p>2. Tuomme myös ilmi, että koirapuisto olisi vanhan kaatopaikan lievealueella (ks. Liite 3). Vaikka alueelle lisättäisiin maata, koirat kuitenkin kaivamalla voisivat tuoda pilaantuneen maa-aineksen pintaan. On aivan tunnettua, että koirat voivat kaivaa koirapuistoissakin parin metrin syvyyksiä kuoppia. Koirat kuluttavat telmiessään pinnan kuin pinnan puhki, ja tätä kautta saastunut maaaines pääsee myllertymään ja leviämään. Koirien virtsa ja uloste voi liuottaa maasta raskasmetalleja ja epäpuhtauksia, ja tätä kautta koirat itse voivat altistua saastuneelle maalle.</p> <p>Ehdotamme koirapuiston paikkaa aivan Nekalantien varteen liitteessä merkitylle paikalle leikkikentän viereen (Ks. liite 4). Tässä olisi se hyvä puoli, että kaikki valosaaste olisi kerääntynyt yhteen paikkaan leikkikentän kanssa. Kyseinen paikka olisi myös vanhan kaatopaikan lievealueen ulkopuolella. Tekemällä tämän ehdotetun siirron kaupunki parantaisi luonnon monimuotoisuutta suojelemalla liito-oraville ’osoitettua’ aluetta ja huolehtii siitä, että vanhan kaatopaikan pilaantunut maa-aines ei nousisi koirien tai muidenkaan eliöiden haitaksi.</p>	
<p>Muistutus 59: Asukkaiden mielipiteiden huomioiminen: Asemakaavan valmisteluaineisto oli edellisen kerran nähtävillä 24.10. - 14.11.2024 ja osallisten antamassa 56 palautteessa nousi vahvimmin esiin tavoite turvata lidesjärven etelärannan luontoarvot säilyttämällä alue pitkälti nykytilassaan. Viherpalvelujen tuomista alueelle vastustivat hyvin monet. Valitettavasti annetut palautteet eivät juurikaan näytä vaikuttaneen kaavoituksen suurempiin linjauksiin, sillä kaavasta ei ole poistettu ihmistä varten suunniteltuja alueita eli koirapuistoa, leikkiapuistoa, liikuntapaikkaa ja piknik-paikkoja.</p>	<p>Vastine vastauskoosteessa s. 2-7</p> <p>Toimenpiteet muistutuksen johdosta: Koirapuisto on poistettu suunnitelmista.</p>

Kaatopaikan alueen suunnitelma sen sijaan on palautteen perusteella selkeästi parantunut vieden sitä edellistä suunnitelmavaihetta enemmän kohti luonnontilaista aluetta huomioiden myös lintujen ja eläinten tarpeita kuten ruderaattikasvillisuutta, niittyä ja maa-ainekasvoja ja kotimaisia puulajeja.

Viinikka-Nekalan alueen asukkailla tuntuu olevan vahva mielipide, että lidesjärven ja Nekalantien välinen alue tulee säilyttää luonnontilaisena. Tämä on noussut selkeästi esiin mm. Pro lidesjärvi facebook ryhmän keskusteluissa ja päivittäisissä keskusteluissa alueen asukkaiden kanssa.

Tuntuu erikoiselta, että myös yli kahden tuhannen allekirjoittajan lidesjärven puistosuunnitelmia vastustava adressi ohitetaan, sillä adressi on saanut viime kuukausina jatkuvasti lisää allekirjoituksia.

Kaavasunnitelma on pormestariohjelman vastainen: Lainaus pormestariohjelmasta 2023-2025: "Luonnon monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen keskustan välittömässä läheisyydessä toteutetaan muun muassa jättämällä lidesjärven 40 hehtaarin alue Nekalantien ja rannan välillä luonnontilaiseksi. Nekalantien varrella oleva varikkokäytössä oleva alue palautetaan luonnontilaiseksi." Puistosuunnitelma on selkeästi pormestariohjelman vastainen, kun alueelle on suunniteltu lukuisia ihmistä varten suunniteltuja toiminnallisia alueita. Koirapuisto, liikuntapaikat ja leikkipaikka eivät tue luonnon monimuotoisuutta vaan vaarantavat alueen herkkää luontoa.

Miten selkeästi pormestariohjelman vastaista puistosuunnitelmaa on ylipäättään voitu valmistella tällä valtuustokaudella? Lisäksi Pirkanmaan lintutieteellisen yhdistyksen mielipide oli ymmärtääkseni jäänyt pois osallisten kuulemisen 24.10. – 14.11.2024 kaavoittajan palauteliitteestä. Lintutieteellinen yhdistys on merkittävin luonnon asiantuntija alueella ja on epäselvää onko sen kannanotto tullut huomioiduksi kaavoituksessa. Tätä täytyisi Tarkastuslautakunnan selvittää.

Puistoja on kaupungissa paljon ja emme tarvitse enää taloudellista satsausta uusiin puistoihin: Puistoalueita on Tampereella sekä Viinikan ja Nekalan alueella jo nykyiselläänkin paljon. Myös esimerkiksi Viinikanlahden alueelle on suunniteltu tulevan peräti seitsemän uutta puistoa. En usko, että alueen asukkaat hyötyisivät uuden puiston rakentamisesta, koska Viinikka-Nekalan puistot tuntuvat olevan nykyiselläänkin melko vähällä käytöllä. Sen sijaan arvokas lintujärvi luonnontilaisine ranta-alueineen on ainutlaatuinen asukkaiden virkistyksessä, opetuskäytössä, luontomatkailijoille ja lintuharrastajille. Alueella tarvitaan hiljainen, täysin luonnontilainen ranta-alue asukkaiden ulkoiluun ja luonnon tarkkailuun. Ihmiset arvostavat aitoa luonnonrauhaa, jota lidesjärvellä vielä nykyisin voi

kokea. Myöskin nykyisessä taloustilanteessa on järjetöntä satsata rahaa uusiin puistoihin, kun lidesjärven alue on asukkaiden arvostama täysin luonnontilaisena.

Näkemyksiä puiston toiminnallisista alueista: lidesjärven puistoon ihmistä varten suunnitellut toiminnalliset alueet tulisi ensisijaisesti sijoittaa muualle kuin lidesjärven ja Nekalantien väliselle alueelle, joka tulisi kaavassa osoittaa säilytettäväksi luonnon monimuotoisuutta tukevana, rakentamisesta vapaana luonnontilaisena alueena. lidesjärven arvokasta luontoaluetta pitäisi entisestään vahvistaa palauttamalla Nekalantien varressa oleva varikko- ja varastokäytössä oleva alue luonnontilaan, kuten pormestariohjelma linjaa. Suunnitellut toiminnalliset alueet tulevat aivan liian lähelle luontoa tuoden mm. eläimille haitallista keinovalaistusta ja melua, mikä on uhka alueen arvokkaalle luonnolle.

Mikäli kokonaan luonnontilaan jättäminen ei olisi mahdollista, toiminnallisia ihmiselle suunniteltuja alueita on suunnitelmassa joka tapauksessa merkittävästi vähennettävä. Alue on aivan liian kapea ottaakseen vastaan näin paljon toimintoja, jolloin luonto vaarantuu. Hyvä sijoituspaikka kuntoilulaitteille, pelailupaikalle ja jumppanurmikolle olisi esimerkiksi Nekalan vanhan koulun piha, jossa kuntoilulaitteita on jo nytkin. Lasten nykyinen leikkipuisto Lampipuistossa tulee säilyttää eikä ranta-alueelle tarvita uutta leikkipuistoa, joka on vilkasliikenteisen Nekalantien ylittämisen takia lapsille vaarallinen sijainti. Alueen herkkään luontoon sopii paremmin yksinkertainen luontopolkutyypinen ratkaisu lapsille ja aikuisille, jossa on opasteita kasveista ja eläimistä. Uudet Piknik-paikat ovat tarpeettomia, sillä Lampipuisto palvelee hyvin piknik-tarkoituksessa.

Koirapuiston sijoitusta muutettiin syksyllä esitetystä paikasta, mutta sen siirto tapahtui merkittävästi huonompaan paikkaan alkuperäiseen nähden. Koirapuiston suunniteltu sijoitus on alle 50 m päähän arvokkaasta lahopuumetsiköstä (sl-17 alue ja lintujen pesimäalue), mikä on aivan liian lähellä liito-oravan ja harvinaisten tikkojen elinpiiriä.

Mikäli leikkipuisto, kuntoilu- ja pelailupaikat jätettäisiin toteuttamatta, voisi koirapuiston ehkä sijoittaa niiden tilalle. Koen kuitenkin koirapuiston merkittävänä meluhaittana ja riskinä alueen eläimille, joten näkisin, että mieluiten koirapuistoa ei tulisi sijoittaa lidesjärven puistoalueelle lainkaan. Yhdyskuntalautakunta pystyy varmasti halutessaan tekemään päätökset mm. kaupungin

leikkipuistosuunnitelman ja koirapuistosuunnitelman muuttamiseksi. Päätäjillä tulee olla rohkeutta poiketa ennalta päätetyistä ohjelmista arvokkaiden luontokohteiden säilyttämiseksi.

Nuotiopaikka nykyisellä sijainnillaan saattaa olla riskialtis maastopalovaroitusten aikana, kun se on kaukana järvestä ja sammutusvedestä.

Alueelle esitetty lintutorni on hyödyllinen ja kannatettava ratkaisu, joka tukee lintuharrastusta, luontoharrastusta ja opetustarkoituksiakin. Tässä kannatan lintutieteellisen yhdistyksen esitystä lintutornin sijoituspaikasta.

Ihmistoimintojen aiheuttama melu

Koirapuiston ja leikkipuiston melutaso on todennäköisesti hyvin korkea. Myös ohjatussa liikunnassa on yleensä kovaääninen musiikki mukana. Samoin nuotiopaikka ja piknik-nurmikot ovat todennäköisiä aiheuttamaan melua alueelle, kun piknikille kokoonnutaan isoissa porukoissa. On selvää, että alueen linnut ja muut eläimet tulevat kärsimään metelistä ja pahimmillaan jopa jättävät alueen. Myös rantavyöhyke menettää nykyisen hiljaisuutensa, mikäli edellä mainitut toiminnot lisätään alueelle.

Liito-oravien pesintä ja kulkuyhteydet: Kaatopaikan vieressä oleva lahopuumetsikkö, jossa liito-orava ja harvinaiset tikat asustavat tulee kokonaan säilyttää entisellään, eikä puita missään tapauksessa saa kaataa. Puunkaatoja ei saa tehdä siinäkään tapauksessa vaikka metsikön ja kaatopaikan rajapinnassa maa-alue olisi saastunutta. Tässä tulee ehdottomasti kuunnella lintutieteellisen yhdistyksen mielipidettä.

Alueen keskiosan kautta kulkevan liito-oravan kulkuyhteyden kohdalle on kaavaratkaisussa osoitettu yleiseen jalankulkuun ja pyöräilyyn varattu alueen osa ja puiston yleissuunnitelmassa myös leikki-, liikunta- ja piknikalueita. On selvää, että liito-oravan kulkumahdollisuudet merkittävästi heikentyvät, kun keskiosan kulkureitille osoitetaan keinovalaistusta ja ihmiselle suunnattuja toimintoja. Kaatopaikan puhdistuksen aikana ranta-alueen puusto ilmeisesti kokonaan poistetaan ja liito-oravan kulkuyhteys rantavyöhykkeellä tähän suuntaan katkeaa. Keskiosan kulkureitille tulee huomioida riittävä puusto. Liito-oravaa ei ole riittävästi huomioitu kaavoituksessa ja on todellinen riski, että se

voi hävitä alueelta edellä mainituista syistä johtuen. Asia vaalii lisää selvitystä ja asiantuntijoiden kuulemisia.

Valaistus: lidesjärven puisto on mielestäni jätettävä ilman keinovalaistusta, joka on merkittävä riski alueen eläimille. Valaistusta ei missään tapauksessa saisi pitää päällä esimerkiksi yöaikana, jolloin puistossa ei liikuta. Tutkimustietoa valon haitallisesta vaikutuksesta eläimiin on olemassa.

Esimerkiksi taimiston alueella valaistus on tarpeeton ja menee aivan liian syvälle taimiston alueelle.

Noin 80 metriä leveä säästettävä metsikkö suunnitellun koirapuiston ja leikkipaikkojen välissä on suunnitelman mukaan tarkoitettu valaista joka sivulta mukaan luettuna Nekalantien nykyiset valot. Tämä alue on merkitty liito-oravan soveltuvaksi elinympäristöksi. Metsikköä ympäröivä valaistus tulee liito-oravan takia poistaa suunnitelmasta. Metsikköä ympäröivä valaistus ja koirapuiston valaistus ovat lisäksi uhka liito-oravan ja harvinaisten tikkojen säilymiseen myös läheisessä lahopuumetsikössä.

Kaatopaikan kunnostus: Alueelle tulisi lisätä vielä risukasoja lintujen pesäpaikoiksi ja piilopaikoiksi. Olemassa olevaa puustoa tulee pyrkiä säilyttämään kaatopaikan rannan puoleisella alueella ja samoin länsireunalla lintu- ja liito-orava metsän vieressä. Olisi toivottavaa, että kaatopaikan rantapuustoon ei jätetä aukkoja / avoimia näkyviä järvelle. Rantaniityn taukopaikan kohdalle ei pidä avata katselunäkymiä, jotta viitasammakko ei vaarannu.

